

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2558

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
พฤษภาคม 2558

พระมหามงคฺล สามารถ(2558). *คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู, อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและด้านความประหยัด จำแนกตาม เพศ โปรแกรมวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 435 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.876 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่ศึกษาในโปรแกรมวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ETHICAL CHARACTERISTICS OF STUDENTS AT FACUTLY OF HUMANITIES AND SOCIAL
SCIENCES NAKHON PRATHOM RAJABHAT UNIVERSITY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

May 2015

PhramahaMongkolSamart. (2015). *Ethical Characteristics of Students at Faculty of Humanities and Social Sciences NakhonPathomRajabhat University*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr.Jaruwan Sakulku, Dr.Chatupol Yongsorn.

The purpose of this research is to study and compare the ethical characteristics of students at Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Prathom Rajabhat University. This research is all about 4 dimensions namely, seeking knowledge, discipline and responsibility, patience and scrimpiness. They are classified according to gender, program, achievement and economic status of family. The samples used in this research are first year students of Bachelor Degree at Faculty of Humanities and Social Sciences at Nakhon Prathom Rajabhat University during the first semester of 2014 academic year. The target population of this research is 435 students. Five rating scale questionnaires and adopted as a tool for research in 50 questions while the reliability is 0.876 Moreover, statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One Way Analysis of Variance and Scheffe's Method

The results of this research were found that :

1. Students at Faculty of Humanities and Social Sciences at nakhon Prathom Rajabhat University have ethical characteristics of all dimensions and each dimension is in high level.
2. Male and Female students have ethical characteristics of all dimensions and each dimension has different level of statistical significance.
3. Students who study different program have ethical characteristics of all dimensions and each dimension has different level of statistical significance.
4. Students with different achievement scores have ethical characteristics of all dimensions and each dimension has different level of statistical significance.
5. Students who have different economic status of family have ethical characteristics of all dimensions and each dimension has different level of statistical significance.

Main Words : Ethical Characteristics, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Prathom Rajabhat University.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ของ

พระมหามงคล สามารถ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2558

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษาหลัก

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

(อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา)

..... ที่ปรึกษาร่วม

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร)

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศร)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.มนตรี วิวาท์สุข)

ประกาศคุณูปการ

ชีวิตที่ทรงคุณค่า เพราะมีการศึกษาคอยนำทาง ความใฝ่ฝันในชีวิตคือการได้เป็นมหาบัณฑิต จนสามารถประสบความสำเร็จในวันนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์พระครูภัทรสมาจารคุณ (สิทธิศักดิ์ สิริภทฺโท) ผู้เมตตาแนะนำข้าพเจ้าเข้าสู่ร่มผ้ากาสาวพัตร์บรรพชาเป็นสามเณร โดยมีพระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญการวิจิตรธรรมกิจเป็นพระอุปัชฌาย์ กราบขอบพระคุณดวงวิญญาณหลวงพ่อบุญการบริหารกิจโกศล พระอุปัชฌาย์ผู้ให้การอุปสมบท กราบขอบพระคุณเดชพระคุณหลวงพ่อบุญการเจ้าอาวาสวัดนิมมานรดี / เจ้าคณะภาค 14 เมตตาให้ที่พักอยู่อาศัยและให้โอกาสในการเข้าศึกษาเล่าเรียน ขอบคุณท่านเรืออากาศตรีวุฒิชัย บุรณะ อนุศาสนาจารย์กองทัพอากาศ ที่เป็นครูผู้สั่งสอนแนะนำตั้งแต่ต้น

ความสำเร็จในครั้งนี้ขอขอบคุณคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้มอบความรู้สั่งสอนโดยไม่ปิดบัง และอาจารย์ ดร. สุพร ตั้งสมวรพงษ์ ที่ให้คำแนะนำปริญญาโท รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ต้องจดจำและสรรเสริญในวิถีคิดและการให้กำลังใจของท่าน ขอบใจเพื่อนๆ กัลยาณมิตรร่วมรุ่น 52 ที่คอยพูดคุยสนทนาเพื่อเป็นกำลังใจแก่กันและกัน ผู้ศึกษาขอขอบคุณท่านอาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท อาจารย์ ดร. จตุพล ยงศร กรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท และคณะกรรมการพิจารณาปริญญาโท ขอขอบคุณคณาจารย์ผู้เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการทำวิจัยทุกท่าน ขอขอบคุณเจ้าของตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ ที่ผู้วิจัยได้นำมาอ้างอิงเพื่อการศึกษา ขอขอบคุณนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณพระมหาวีรพล วีรญาโณ , พระครูปลัดบัณฑิต อินุทเมธี, พระมหาอดิศักดิ์ อภิบุญญา ท่านเป็นที่ปรึกษาที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอย่างดี , อาจารย์ญาณภัทร ยอดแก้ว ผู้ช่วยคณะบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม , ดร. เกศินี จุฑาวิจิตร อาจารย์พีรพัฒน์ พันศิริ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

สุดท้ายผู้ที่สำคัญที่สุดในชีวิตของผู้ศึกษาคือ คุณพ่อบุญยัด - คุณแม่สำราญ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พี่น้องทุกๆ คน คอยเป็นกำลังใจที่สำคัญในยามเหน็ดเหนื่อยต่อการเรียนด้วยดี ตลอดมา ขอคุณงามความดีที่เกิดขึ้นจากปริญญาโทเล่มนี้ ขอมอบแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

พระมหามงคล สามารถ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	ประชากร	6
	ตัวแปรที่ศึกษา	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
	สมมุติฐานในการวิจัย	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	ความหมายและความสำคัญของจริยธรรม	10
	ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม.....	12
	จริยธรรมตามแนวคิดตะวันออก.....	26
	จริยธรรมตามแนวคิดตะวันตก.....	27
	องค์ประกอบทางจริยธรรม	29
	แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษา.....	32
	คุณลักษณะทางจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา.....	37
	การจัดการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	42
3	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	47
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้การวิจัย.....	48
	ลักษณะเครื่องมือ.....	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย	79
วิธีดำเนินการวิจัย	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สรุปผลการวิจัย	80
การอภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก.....	104
ภาคผนวก ข.....	106
ภาคผนวก ค.....	112
ประวัติย่อผู้วิจัย	117

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโปรแกรมวิชาที่ศึกษา.....	47
2 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	53
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน	55
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความใฝ่รู้ เป็นรายชื่อ	56
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะทางจริยธรรมของ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบเป็นรายชื่อ.....	57
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้น เป็นรายชื่อ	58
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความประหยัด เป็นรายชื่อ.....	59
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ.....	60
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามโปรแกรมวิชา.....	61

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	62
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	63
12 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ.....	64
13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม โปรแกรมวิชา.....	65
14 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวม จำแนกตามโปรแกรมวิชา เป็นรายคู่.....	66
15 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความใฝ่รู้ จำแนกตามโปรแกรมวิชา เป็นรายคู่.....	67
16 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความมี วินัยและรับผิดชอบ จำแนกตามโปรแกรมวิชา เป็นรายคู่.....	68
17 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความอดทนอดกลั้น จำแนกตาม โปรแกรมวิชาเป็นรายคู่.....	69
18 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความ ประหยัด จำแนกตามโปรแกรมวิชา เป็นรายคู่.....	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนก ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	71
20 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวม จำแนก ตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	72
21 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความใฝ่รู้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	72
22 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบจำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	73
23 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้น จำแนกตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	73
24 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความประหยัด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	74
25 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนก ตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	75
26 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวม จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว.....	76
27 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความใฝ่รู้ จำแนกตามฐานะ ทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่.....	76

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 การทดสอบความแตกต่างการศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความ มีวินัยและรับผิดชอบจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่.....	77
29 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้น จำแนกตามฐานะ ทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่.....	77
30 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความประหยัด จำแนกตามฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกันมีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวมขณะที่ภาคส่วนต่างๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ความสัมพันธ์แบบเครือข่ายที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเริ่มหมดไป พฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวเป็นแบบต่างคนต่างอยู่สัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีความเปราะบางจนนำไปสู่ปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ . 2555: ออนไลน์)

สังคมไทยปัจจุบันเกิดวิกฤตคุณธรรมจริยธรรม มี ปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างไม่มี ที่สิ้นสุด มีแนวโน้มจำนวนอาชญากรรมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ผู้ก่ออาชญากรรมเปลี่ยนไปเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนจากรายงานสภาวะสังคมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเดือนมีนาคม 2552 พบว่า ในไตรมาสสี่ ปี 2551 มีเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีรวม 46,981 คดีความผิดส่วนใหญ่เป็นคดี เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเสพติด และคดีชู้ วิตและร่างกาย ตามลำดับผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเพศชายสูงถึงร้อยละ 91.06 ระดับการศึกษามัธยมต้น ร้อยละ 39.28 ประถมศึกษา ร้อยละ 29.10 เป็นนักเรียนร้อยละ 3.18 ไม่ได้ประกอบอาชีพร้อยละ 30.61 และอาชีพรับจ้างร้อยละ 27.68 เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ มีถึงร้อยละ 14.06 ของคดีที่จับกุม เด็กและเยาวชนแก้ปัญหาด้อยวิธีที่รุนแรงมากขึ้น มีเด็กและเยาวชนถูกส่งเข้าสถานพินิจในความผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงกว่า 35,000 คน และผลการสำรวจสภาวะการณเด็กและเยาวชนปี 2549/2550 พบว่า ในสถานศึกษา มีเด็กที่ถูกพบเห็นว่าพกพาอาวุธถึงร้อยละ 22.31 ถูกทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 17-29 และ ถูกขู่ กรรโชกทรัพย์ร้อยละ 8.16 นอกจากนี้ เด็ก และเยาวชนจำนวนมากมีประสบการณ์ก่อความรุนแรง ร้อยละ 30.4 ยอมรับว่าเคยตบตีต่อคนอื่น ร้อยละ 22.4 ได้เข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทเป็นกลุ่ม มตลอดจนถึง พฤติกรรมอันธพาล ช่มชู้ ทำให้คนอื่นบาดเจ็บจากการต่อสู้และพกพาอาวุธปืน ทั้งยังพบว่าภูมิหลังของเด็กที่ใช้ความรุนแรงส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่แตก ร้าวมีประสบการณ์ถูก ข่มขู่ / ทำร้ายของ ครอบครัวและคนใกล้ ขีดมีกลุ่มเพื่อนสนิทที่มี กิจกรรมทางลบเช่น

ดื่มสุรา เล่นการพนัน ทะเลาะวิวาท เป็นต้นจากผลการศึกษา เรื่องมิติทางสังคมวัฒนธรรมที่ ส่งผลต่อ ความรุนแรงของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2556: ออนไลน์)

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตร่วมกันเป็น สังคมของมนุษย์ รวมถึงสิ่งมีชีวิตอื่นๆ และ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของโลกและจักรวาล เพื่อให้ มนุษย์ และสรรพสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกัน สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เรียบง่าย และมีความ ยั่งยืน เพราะการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขนั้น บุคคลในสังคมต้องได้รับการชี้้นำให้มีคุณธรรม และจริยธรรม (สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา . 2543: 1) ดังนั้นต้องร่วมกันหาแนวทางในการ พัฒนา บุคลากรของชาติ โดยจัดการศึกษาควบคู่ไปกับการปลูกฝังจริยธรรม

นอกจากนั้นแล้วแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545- 2559) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ 15 ปี ยังได้นำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสไว้ ว่าเป็นปรัชญาหลักในการกำหนดแผน โดยมีการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติมาบูรณาการเชื่อมโยงเป็นกระบวนการเดียวกัน โดยมี “คน” เป็น ศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และ สิ่งแวดล้อม และมุ่งไปสู่การอยู่ดีมีสุขของคนไทยทั้งปวงโดยของแผนฯ จึงมุ่ง (1) พัฒนาชีวิตให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการ ดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ (2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ เข้มแข็ง และมีคุณภาพทั้งสามด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคม สมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 4)

สถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่ง พัฒนาความเจริญของงานทางด้านสติปัญญาและความคิด เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและผลิต บุคลากรในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นผู้ที่มี หน้าที่เกี่ยวข้องในสถาบันอุดมศึกษาควรตระหนักและเน้นให้นิสิตนักศึกษาเห็นความ สำคัญของ คุณธรรมและจริยธรรมอย่างชัดเจน ดังแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ โดยในระดับ ปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องกำหนดเป้าหมายและดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิต บัณฑิตให้มีคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรมไว้ว่า สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้ลึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเริ่มก่อตั้งเมื่อพ.ศ. 2479 โดยเริ่มตั้งเป็น “โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูนครปฐม” โดยใช้ตึกหอทะเบียนมณฑลนครชัยศรี ซึ่งตั้งอยู่ ณ เลขที่ 86 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม รับเฉพาะนักเรียนหญิง เปิดสอนชั้นฝึกหัดครูประจำบาล พ .ศ. 2511 เปลี่ยนชื่อโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูนครปฐม เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูนครปฐม พ .ศ. 2513 เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนฝึกหัดครูนครปฐม เป็นวิทยาลัยครูนครปฐม เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2513 และเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวิทยาลัยครูว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ลงพระปรมาภิไธยใน พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ .ศ. 2547 พิมพ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 121 ตอนพิเศษ 23 ก ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน เป็นต้นไป

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีประวัติความเป็นมาตั้งแต่ ปี พ .ศ. 2518 ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในยุคนั้น คือ วิทยาลัยครูนครปฐม ได้เริ่มดำเนินการ และบริหารงานตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ .ศ. 2518 ทำให้เกิดคณะวิชาจำนวน 3 คณะวิชา ได้แก่ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ และคณะวิชาครุศาสตร์ สำหรับคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนหมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาภาษาอังกฤษ หมวดวิชาศิลปะ ศึกษา ดนตรี และนาฏศิลป์ รวมเป็นคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเริ่มดำเนินงานอยู่ างเป็นทางการตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2519 ผู้บริหารคณะวิชาในขณะนั้น คือ “หัวหน้าคณะวิชา ” ภายหลังมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2538 วิทยาลัยครูนครปฐมเปลี่ยนเป็น “สถาบันราชภัฏนครปฐม ” และมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” และผู้ดำรงตำแหน่งบริหารคณะให้ใช้คำว่า “คณบดี” ต่อมาในปี พ.ศ. 2547 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันราชภัฏนครปฐมจึงได้เปลี่ยนเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม” โดยมีปรัชญา “พัฒนาคนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน วิสัยทัศน์ “บูรณาการองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและงานวิจัย เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2556: ออนไลน์)

1. การพัฒนานิสัยในการประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรมด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ตลอดจนความสามารถในการวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม
2. ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และแก้ปัญหาได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

4. ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากการศึกษาเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา สรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาที่ได้จากการ ศึกษางานวิจัยของนักวิชาการ อาทิเช่น เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541: 101-109) ปราณ วิรุฬวานิชย์ (2542: 269) ไสว มาลาทอง (2542: 1-2) จากการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนของสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) (สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา . 2547: 5) และจากแบบสำรวจคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา . 2548: 3-4) สรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ควรประกอบไปด้วย คุณธรรมและจริยธรรมในด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัด

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ เรื่องจริยธรรมของนักศึกษาในด้านต่างๆ โดยการสัมภาษณ์นักศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านความใฝ่รู้ พบว่านักศึกษาบางคนไม่กล้าแสดงออกเกี่ยวกับความคิดของตนเอง เพราะลักษณะของนิสัยคนไทยเป็นคนขี้เกรงใจ (ณรงค์ชัย สง่าแสง. 2556: สัมภาษณ์) ไม่ชอบซักถามในเรื่องที่ไม่เข้าใจชัดเจน สนใจติดตามข่าวสารบ้านเมืองบ้างเป็นบางโอกาส (สุพจน์ มะย่น. 2556: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ความสนใจหาแหล่งความรู้เป็นสิ่งค่อนข้างยาก เนื่องจากในแต่ละวันมีเวลาจำกัดในการเข้าห้องสมุด หรือหาจากแหล่งความรู้อื่น ๆ (นันทวรรณ สำเภา. 2556: สัมภาษณ์)

ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ พบว่านักศึกษาบางคนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ และวินัยในการแต่งกายยังไม่ถูกระเบียบเท่าที่ควร เนื่องจากยังไม่รู้ความเหมาะสมในการทำหน้าที่ด้วยคุณวุฒิและวัยวุฒิ (สุพจน์ มะย่น. 2556: สัมภาษณ์) นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีวินัยในตนเอง และขาดความรับผิดชอบ มักจะเข้าเรียนสายในชั่วโมงเรียนที่เรียนตอนเช้า (นันทวรรณ สำเภา . 2556: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ในเรื่องกิจกรรมช่วยเหลือสังคมส่วนรวม นักศึกษาบางส่วนจะให้ความร่วมมือกับคณะน้อยในการทำกิจกรรมถ้าทางคณะไม่มีคะแนนในการประกอบกิจกรรม (สมศักดิ์ ศักดิ์เสียม. 2556: สัมภาษณ์)

ด้านความอดทนอดกลั้น พบว่านักศึกษา บางคน ขาดความมานะบากบั่น ขาดความวิริยะอุตสาหะในการที่จะทำการงานให้สำเร็จลุล่วง มีความอดทนค่อนข้างต่ำ (สมศักดิ์ ศักดิ์เส็งยม . 2556: สัมภาษณ์) มีความพยายามที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ น้อย และไม่คอยกล้าที่จะยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด (สุมาลี ผาหยาด . 2556: สัมภาษณ์) นอกจากนั้นแล้ว ยังขาดความรอบ คอบในการคิด และขาดทักษะในการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล (อังคณา แซ่เตียว. 2556: สัมภาษณ์)

ด้านความ ประหยัด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มี การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยมีส่วนน้อยที่มีการเก็บออมเงิน (อังคณา แซ่เตียว. 2556: สัมภาษณ์) นักศึกษาไม่ค่อยตระหนักในการช่วยสถาบันอุดมศึกษาที่ตนเองศึกษาอยู่ในการประหยัดพลังงาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา (สุพจน์ มะย่น . 2556: สัมภาษณ์) มักใช้เวลาในช่วงคืนวันหยุดสุดสัปดาห์ในการไปเที่ยวตามสถานบันเทิงต่างๆ หรือไม่ก็จับกลุ่มดื่มสุรา หรือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่พัก แต่ก็มีบางส่วนที่ใช้เวลาว่างใน การทำงานหารายได้พิเศษระหว่างเรียน (พิทักษ์ พูลสวัสดิ์. 2556: สัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง คุณลักษณะทาง จริยธรรมของ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อทราบว่านักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจริยธรรมเป็นอย่างไร และผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูล เพื่อให้สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษามีจริยธรรมสูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา คุณลักษณะทาง จริยธรรมของ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัย และรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและด้านความประหยัด
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวม และเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ โปรแกรม วิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ และ บุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในหน่วยงานกิจการนิสิตนักศึกษา และผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกทางด้าน คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามแก่นิสิตนักศึกษา เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความพร้อมทั้งทางด้าน

สติปัญญา ดำ นร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ นอกจากนั้นแล้วผลของการวิจัยนี้ยังเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและคณาจารย์ในการจัดหลักสูตร การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียน และการ จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักศึกษา ให้สามารถส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาและประเทศชาติต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรของการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 4,262 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ ได้แก่

2.1.1.1 ชาย

2.1.1.2 หญิง

2.1.2 โปรแกรมวิชา ได้แก่

2.1.2.1 โปรแกรมวิชาภาษาไทย

2.1.2.2 โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ

2.1.2.3 โปรแกรมวิชาภาษาจีน

2.1.2.4 โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์

2.1.2.5 โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.1.2.6 โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์

2.1.2.7 โปรแกรมวิชานิติศาสตร์

2.1.2.8 โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา

2.1.2.9 โปรแกรมวิชาศิลปกรรม

2.1.2.10 โปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์

2.1.2.11 โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

2.1.3.1 สูง

2.1.3.2 ปานกลาง

2.1.3.3 ต่ำ

2.1.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้แก่

2.1.4.1 สูง

2.1.4.2 ปานกลาง

2.1.4.3 ต่ำ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณ ลักษณะทาง จริยธรรมของนักศึกษา าระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ดังนี้

2.2.1 ด้านความใฝ่รู้

2.2.2 ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ

2.2.3 ด้านความอดทนอดกลั้น

2.2.4 ด้านความประหยัด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา** หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามทั้งกายวาจาและจิตใจโดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งการปฏิบัติต่อตนเองต่อผู้อื่นและต่อสังคมเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม โดยจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านวินัยและมีความรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัด

1.1 **ด้านความใฝ่รู้** หมายถึง มีความพยายาม ขวนขวาย ที่จะค้นคว้า และศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา โดยไม่หยุดนิ่ง และสามารถนำความรู้ที่ได้มานำ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยมีความกระตือรือร้น กล้าแสดงความคิดเห็น มีนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งสนใจติดตามข่าวสารที่เป็นประโยชน์

1.2 **ด้านความ มีวินัยและรับผิดชอบ** หมายถึง การปฏิบัติ หน้าที่ของตนเอง และที่ได้รับมอบหมายด้วยความมานะพยายาม อุทิศกำลังกาย กำลังใจอย่างเต็มความสามารถ ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยจนงานประสบความสำเร็จตรงตามเวลา บังเกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม ทั้งนี้รวมถึงการรับผิดชอบงานล้มเหลว พยายามแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

1.3 ด้านความอดทนอดกลั้น หมายถึง การมีความเข้มแข็ง มั่นคง และความหนักแน่นของจิตใจเมื่อมีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดีมากระทบต่อร่างกายและจิตใจ ยังคงสามารถรักษาสภาพความสงบของจิตใจเอาไว้ได้เพื่อนำตนเองให้ผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ แล้ว วนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของความสำเร็จในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบ ตลอดจนบรรลุถึงความดีงามได้ด้วยความอดทน โดยมีพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้ มีความอดทนต่อ อดความยากลำบากทั้งทางกายและทางใจ ขยันหมั่นเพียร ไม่หลีกเลี่ยงการงาน ทำงานที่ยากลำบากด้วยความตั้งใจ ค้นหาวิธี การแก้ปัญหา กล้ายอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด รู้จักให้อภัยผู้อื่น ไม่แสดงอารมณ์เมื่อถูกยู่ยู่ไม่แสดงความเสียใจเมื่อถูกตำหนิ และรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ด้วยจิตใจหนักแน่น

1.4 ด้านความประหยัดหมายถึงการรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินเวลาสิ่งของเครื่องใช้ ส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมีพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้มีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ้งเฟ้อให้หมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์มีการเก็บสะสมเงินไว้ใช้ในยามจำเป็น มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอช่วยดูแล และประหยัดการใช้พลังงานเช่นไฟฟ้าน้ำประปาทั้งที่บ้านสถาบันการศึกษาและในที่สาธารณะ

2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

3. โปรรแกรมวิชา หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เปิดสอนหลักสูตรในระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น 11 โปรรแกรมวิชา ดังนี้

- 3.1 โปรรแกรมวิชาภาษาไทย
- 3.2 โปรรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ
- 3.3 โปรรแกรมวิชาภาษาจีน
- 3.4 โปรรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์
- 3.5 โปรรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 3.6 โปรรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์
- 3.7 โปรรแกรมวิชานิติศาสตร์
- 3.8 โปรรแกรมวิชาสังคมศึกษา
- 3.9 โปรรแกรมวิชาศิลปกรรม
- 3.10 โปรรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์
- 3.11 โปรรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักศึกษาคณะที่วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาตั้งแต่ภาคเรียนแรกจนถึงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาสูงกว่า 3.00

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาระหว่าง 2.50- 3.00

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาต่ำกว่า 2.50

5. สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ในงานวิจัยนี้หมายถึง รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่อเดือน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

5.1 ระดับสูง หมายถึง รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท

5.2 ระดับปานกลาง หมายถึง รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000-30,000 บาท

5.3 ระดับต่ำ หมายถึง รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนโปรแกรมวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มี สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้จัดลำดับสาระ
ดังนี้ ความหมายและความสำคัญของจริยธรรม ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม จริยธรรมตามแนวคิดตะวันตก
จริยธรรมตามแนวคิดตะวันออก องค์ประกอบทางจริยธรรม แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมที่พึงประสงค์ของ
นักศึกษา คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา การจัดการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

1. ความหมายและความสำคัญของจริยธรรม

ความหมายของจริยธรรม มีนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความหมายของ
จริยธรรมไว้หลายความคิดเห็น มีทั้งแตกต่างและสอดคล้องกัน ดังนี้

วิทธี วิศทเวทย์ และ เสถียรพงษ์ วรรณปก (2530: 89) ให้คำนิยามว่า จริยธรรม หมายถึง
หลักคำสอนว่าด้วยความประพฤติเป็นหลักสำคัญให้บุคคลยึดถือในการปฏิบัติตน

บุญเรือง อินทวัฒน์ (2534: 10) กล่าวถึง จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งการดำเนินชีวิต หลัก
แห่งความประพฤติ รวมถึงการประพฤติอยู่ในศีลธรรมในการพัฒนาจิตใจและความประพฤติที่อยู่ใน
กฎระเบียบปฏิบัติอื่นที่เป็นหลักเพื่อพัฒนาชีวิตทั้งหมดด้วย

สาโรช บัวศรี (2526: 26) ให้ความหมายว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่ถือว่า เป็นสิ่ง
มีคุณค่า ความประพฤติเหล่านี้ประกอบด้วย ศีลธรรม (การงดเว้นกระทำการที่ไม่ดี) คุณธรรม (การ
กระทำที่ดี) เนติธรรม (การกระทำ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย) และธรรมเนียมประเพณี (การกระทำที่ส่วน
ใหญ่เห็นว่าเหมาะสม และปฏิบัติกันมานาน)

สุลักษณ์ ศิวรักษ์ (2522:68-69) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า หมายถึงหลักแห่งการ
ดำรงชีวิตอันประเสริฐหรือหลักแห่งการประพฤติตนตามความนิยมของสังคม

แปลก สนธิรักษ์ และวิทธี วิศทเวทย์ (2522: 82) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมในทาง
หลักธรรมว่า จริยธรรมเป็นหลักธรรมอันเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นการกระทำที่เป็นไปตามครรลอง
ครองธรรม มีลักษณะพิเศษคือ เป็นการให้คุณประโยชน์ต่อผู้อื่น และในขณะที่เดียวกันเป็นประโยชน์ต่อ
ตนเองด้วย

สิวลี ศิริไล (2532: 9) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมไว้ว่า หมายถึง กฎเกณฑ์ของความประพฤติ
มนุษย์ประพฤติให้เหมาะสมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีเหตุผลมีความคิด มีสติปัญญา

ในทัศนะของนักพฤติกรรมศาสตร์ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524: 2-11) ให้ความหมาย จริยธรรมไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลายลักษณะของมนุษย์ รวมทั้งพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรม ที่สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุนและผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นถูกต้องเหมาะสม

อาจกล่าวได้ว่า จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ปฏิบัติต่อบุคคลด้วยกันและต่อสิ่งแวดล้อมไปในทางที่ดีมีศีลธรรมมีความคิดที่ดีและปฏิบัติตัวให้ดีอันจะนำความรุ่งเรืองมาสู่ตนเองและผู้อื่น

ความสำคัญของจริยธรรม

ความสำคัญของจริยธรรมได้มีนักวิชาการให้คำนิยามไว้หลายท่านดังนี้

วศิน อินทสระ (2539: 6-7) กล่าวว่า จริยธรรมมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก อาจสรุปความสำคัญของจริยธรรมได้ ดังนี้

1. ช่วยให้มีชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่น และสงบ ไม่พบอุปสรรค ถ้าคนในสังคมทุกคนมีจริยธรรม สังคมของเราก็จะสงบสุขตามไปด้วย ทุกคนจะใช้เวลาที่มิทั้งหมดช่วยกันพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญเป็นปึกแผ่นเป็นอารยประเทศ ไม่ต้องแบ่งเวลาไปคอยระมัดระวังอันตรายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคนแล้ว

2. ช่วยให้เราใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอยู่ตลอดเวลาจริยธรรมที่มีอยู่ในตัวแต่ละคนจะเตือนสติให้รักษาเกียรติยศชื่อเสียงของตนเองและวงศ์ตระกูล ไม่ไปเบียดเบียนผู้อื่นรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า สังคมก็สงบสุข ประเทศชาติก็จะมั่งคั่งมั่นคง

3. ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ โดยจะเป็นตัวกำหนดการประพฤติปฏิบัติของบุคคลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าถูกต้อง กฎเกณฑ์นั้นมาจากความพอใจของคนเพียงคนเดียวไม่ได้ คนเมื่อ อยู่ในสังคมจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นญาติพี่น้องหรือเป็นเพื่อนฝูงร่วมสังคมเดียวกันจะอยู่คนเดียวอยู่คนเดียวเป็นไปไม่ได้ เมื่อบุคคลประพฤติตามจริยธรรมของสังคมชีวิตก็จะมีระเบียบไม่ต้องพบกับอุปสรรค ถ้าทุกคนปฏิบัติเหมือนกันสังคมและประเทศชาติก็จะเป็นระเบียบตามไปด้วย

4. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้อื่นนับว่าเป็นคุณแก่สังคมเพราะนอกจากจะเป็นตัวอย่าง โดยการชี้ทางอ้อมแล้ว ยังจะออกปากแนะนำสั่งสอนโดยตรงได้อีกด้วย เช่น แนะนำให้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม อย่าเห็นแก่ตัว อย่าเห็นแก่ได้จนสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ซึ่งส่งผลกระทบต่อ ปกถึงความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ สำหรับผู้ที่ปฏิบัติดีจนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้นั้นต้องปฏิบัติตัวให้เสมอต้นเสมอปลาย มิฉะนั้น ผู้ที่คอยยึดเราเป็นตัวอย่างอาจหมดความศรัทธา และหมดกำลังใจสร้างคุณธรรมและจริยธรรม หันกลับไปทำความชั่วเช่นเดิมได้อีก

5. ช่วยทำให้มนุษย์นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ร่ำเรียนมาสร้างสรรค์แต่สิ่งดีมีคุณค่าถ้า มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการประกอบอาชีพที่สุจริต ย่อมสร้างสรรค์คุณประโยชน์ ให้แก่บุคคลทั่วไป รวมทั้งสังคมและประเทศชาติด้วย แต่ในทางตรงกันข้ามถ้ามนุษย์ขาดจริยธรรมก็ จะ นำความรู้ และประสบการณ์ที่มีไปเบียดเบียนเอาตัวเปรียบผู้อื่น สร้างความเสียหายให้สังคมและ ประเทศชาติ เพียงหวังให้ตนเองมีทรัพย์ มีความสุขผู้อื่นจะทุกข์อย่างไรก็ไม่คำนึงถึง

6. ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เติบโตไปพร้อม ๆ กัน ปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีสูงมาก ถ้ามนุษย์ นำความเจริญนี้มาใช้ในทางที่ผิด เช่น สร้าง อาวุธมาประหัตประหารกัน จนคนล้มตายเป็นจำนวนมาก โดยหวังความเป็นใหญ่ ความมีอำนาจ ความเดือดร้อนก็จะเกิดแก่คนทั่วไป แต่ถ้าผู้ผลิตเทคโนโลยีมีจริยธรรมเหตุการณ์เหล่านี้ก็จะไม่เกิด สิ่งที่จะ รับการสร้างหรือผลิตขึ้นมาก็จะมุ่งแต่ประโยชน์ที่จะเกิดแก่คนทั่วไป เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่อง ถ่ายเอกสาร เป็นต้น เพราะมีจิตใจที่สุจริตจึงสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่าต่อคนในสังคมและประเทศชาติ

อมรา เล็กเริงสินธ์ (2542: 6) กล่าวว่าคุณธรรมและจริยธรรม นับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของ คนทุกคนและทุกวิชาชีพหากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้น แล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ ที่ยิ่งกว่านั้นก็คือการขาดคุณธรรมและ จริยธรรมทั้งในส่วนบุคคลและในวิชาชีพอาจมีผลร้ายต่อตนเองสังคมและวงการวิชาชีพในอนาคตได้อีก ด้วยดังจะพบเห็นได้จากการเกิดวิกฤติศรัทธาในวิชาชีพหลายแขนงในปัจจุบันทั้งในวงการวิชาชีพครู แพทย์ตำรวจทหารนักการเมืองการปกครองฯลฯ จึงมีคำกล่าวว่าเราไม่สามารถสร้างครุฑบินพื้นฐานของ คนไม่ดีและไม่สามารถสร้างแพทย์ตำรวจทหารนักการเมืองที่ดีถ้าบุคคลเหล่านั้นมีพื้นฐานทางนิสัยและ ความประพฤติที่ไม่ดี

อาจกล่าวได้ว่า จริยธรรมมีความสำคัญต่อ อตนเองและการอยู่ ร่วมกันในสังคม ทำให้ รู้หน้าที่ ส่งผลสู่การนำไปปฏิบัติในสิ่งที่ดีและถูกต้องนักศึกษาควรมีจริยธรรมที่เป็นคุณลักษณะภายในจิตใจที่ดี งามของนักศึกษาที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ให้เป็นไปได้ด้วยดี และการปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นนักศึกษาที่ ดีงามนั่นเอง ซึ่งจริยธรรมสามารถที่จะปลูกฝังกันได้เมื่อบุคคลเกิดจริยธรรมอย่างหนึ่งก็จะส่งผลให้เกิด จริยธรรมด้านอื่นๆ ตามมา

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม

นักทฤษฎีจริยธรรมได้ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรมไว้หลากหลาย แต่ละ แนวคิดมีความเชื่อพื้นฐานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บางแนวคิดเชื่อว่าสังคมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อ พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล ในขณะที่บางแนวคิดเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลมี แนวทางและขั้นตอนที่เป็นสากล อันเป็นความเจริญทางจิตใจที่แฝงอยู่ในตัวของบุคคลตั้งแต่แรกเกิด

และเมื่อเติบโตขึ้นลักษณะทางจริยธรรมของบุคคลนั้นจึงจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดและเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์แวดล้อม และจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละแนวคิดมีแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลที่ แตกต่างกันไป ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะนำเสนอแนวคิด ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมที่สำคัญ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย กลุ่มแนวคิดพฤติกรรม กลุ่มแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ แนวคิดสังคมวิทยา และแนวคิดทางศาสนา พร้อมทั้งวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่อาศัยพื้นฐานความคิดของทฤษฎีนั้นๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด

ทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด นักจิตวิทยาในกลุ่มพัฒนาการทางความคิดมีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมมีความเป็นสากล มีโครงสร้างของความคิดเป็นพื้นฐาน ประกอบด้วย เหตุผลเชิงจริยธรรม นอกจากนี้ ยังเชื่อว่าจริยธรรมของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจเบื้องต้นคือ การได้รับการยอมรับ การรู้ว่าตนเองมีความสามารถ การเคารพและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ส่วนบรรทัดฐานเบื้องต้นทางจริยธรรมของบุคคลนั้น นักทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่า เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ซึ่งทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มนี้มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ดังจะได้เสนอสาระสำคัญของแต่ละทฤษฎีต่อไปนี้

1) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget) เพียเจต์(Piaget) เชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามขั้นและขึ้นกับวัย ตลอดจนความฉลาดของบุคคลในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ของสังคมตามพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้นโดยขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์แบ่งเป็น 2 ขั้นใหญ่ๆ ดังนี้ (พรรณทิพย์ ศิริวรรณ รัตนบุศย์. 2530: 238-239; สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2544: 66; อ้างอิงจาก Piaget. 1967)

1.1) ขั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน (Heteronomous) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 8 ปี ในขั้นนี้บุคคลยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดา มารดา ครู และบุคคลอื่นที่มีอำนาจมากกว่าและเชื่อว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนตายตัวไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นระยะนี้บิดา มารดาและผู้ใหญ่จึงมีอิทธิพลต่อเด็กอย่างชัดเจน เด็กจะนับถือความถูกต้อง-ผิด ความดี-ไม่ดี ในลักษณะตายตัว (Fixed rules) ดังนั้น การพิจารณา ปัญหาทางจริยธรรมของบุคคลในวัยนี้ จึงยึดเอาผลที่เกิดขึ้นตามมาเป็นหลักพื้นฐานในการพิจารณาวิพากษ์โดยไม่คำนึงถึงแรงจูงใจหรือสาเหตุในการกระทำ

1.2) ขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์(Autonomous) เริ่มตั้งแต่เด็กอายุ 9 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้บุคคลจะมองสิ่งต่างๆ อย่างมีความสัมพันธ์กันมากขึ้นและเชื่อว่ากฎระเบียบต่างๆ ไม่ใช่สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดแต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าทุกคนยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น ใน

ขั้นนี้เป็นระยะที่บุคคลเริ่มพัฒนาจริยธรรมขึ้นสู่ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วย ซึ่งพัฒนาการที่เกิดขึ้นนี้จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสติปัญญาและอายุของบุคคล ดังนั้น ในการพิจารณาปัญหาทางจริยธรรมของบุคคลในวัยนี้จึงยึดเอาเจตนาหรือความมุ่งหมายของการกระทำมาเป็นหลักพื้นฐานในการพิจารณาร่วมด้วย

เพียเจต์เชื่อว่า การที่บุคคลจะมีพัฒนาการจากขั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตนไปสู่ขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์นั้น เกิดจากการที่บุคคลได้สัมผัสกับสภาวะรอบตัวที่กว้างขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง การมีบทบาทในกลุ่มเพื่อน กลุ่มคนในสังคมประกอบกับพัฒนาการทางสติปัญญาที่มีมากขึ้นตามวุฒิภาวะ สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้บุคคลสามารถใช้สติปัญญาและประสบการณ์ของตนเองวิเคราะห์ปรากฏการณ์ต่างๆ จนในที่สุดก็ได้ข้อสรุปต่างๆ ที่เป็นหลักการในใจของตนเอง

2) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) โคลเบอร์ก (Kohlberg)

เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละบุคคลจะผ่านไปตามขั้นพัฒนาการ (Sequential stage) โดยมีพื้นฐานมาจากการให้เหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ และเชื่อว่าการรับรู้ทางสังคมและบทบาททางสังคมของแต่ละบุคคลจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะปฏิสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น สำหรับการตัดสินใจคุณธรรมตามขั้นต่างๆ โคลเบอร์กเห็นว่าเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งโคลเบอร์กเชื่อว่า สิ่งเหล่านั้นจะนำไปสู่การเรียนรู้ส่วนบุคคลมากกว่าจะเป็นรูปแบบของวัฒนธรรมที่สังคมวางไว้ นอกจากนี้ โคลเบอร์กยังเห็นว่า บุคคลที่จะมีจริยธรรมขั้นสูง หรือสามารถใช้เหตุผลทางจริยธรรมขั้นสูงได้นั้น จะต้องสามารถใช้เหตุผลเชิงตรรกและความสามารถในการรับรู้ทางสังคมในระดับสูงก่อน โดยลำดับขั้นของพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กแบ่งออกเป็น 3 ระดับ และแต่ละระดับสามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้ (ดวงเดือน พันธุ มนาวิณ . 2524: 29-30; อ้างอิงจาก Kohlberg. 1973)

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2-10 ปี) หมายถึง ระดับที่การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้อื่น

ขั้นที่ 1 ใช้หลักการหลบหลีกการลงโทษ คือ การมุ่งที่จะหลบหลีกมิให้ ตนเองถูกลงโทษทางกายเพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับและจะยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่เพราะเป็นผู้ที่มีอำนาจเหนือตน

ขั้นที่ 2 ใช้หลักการแสวงหารางวัล คือ การเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเองเท่านั้น

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (10-16 ปี) หมายถึง การกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยๆ ของตนหรือทำตามกฎหมายและศาสนา บุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับนี้ยังต้องมีการควบคุมจากภายนอก เด็กอายุแต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้

ขั้นที่ 3 ใช้หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ชอบคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อนๆ

ขั้นที่ 4 ใช้หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตน ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมจึงถือว่าตนมีหน้าที่ตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวัง

ระดับที่ 3 ระดับเหนือ กฎเกณฑ์ หมายถึง การตัดสินใจขัดแย้งด้วยการนำมาตรึงตรองซึ่งใจตนเองและตัดสินใจไปตามแต่ว่าจะเห็นความสำคัญของสิ่งใดมากกว่ากัน

ขั้นที่ 5 ใช้หลักการทำตามค่านิยมสัญญา บุคคลเห็นความสำคัญของคนส่วนใหญ่ ไม่ทำตนให้ขัดต่อสิทธิอันพึงมีพึงได้ของบุคคลอื่น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้

ขั้นที่ 6 ใช้หลักการยึดหลักอุดมคติสากล ซึ่งเป็นขั้นพัฒนาการสูงสุด แสดงทั้งการมีความรู้สากลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และการมีความยึดหยุ่นทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติยิ่งใหญ่

นักจิตวิทยาากลุ่มนี้เชื่อว่า บุคคลแต่ละคนจะมีหรือไม่มีการพัฒนาหรือมีพัฒนาการช้าเร็วต่างกัน โดยระดับจริยธรรมของบุคคลสามารถวัดได้จากเหตุผลเชิงจริยธรรม และสามารถส่งเสริมบุคคลให้มีการพัฒนาระดับจริยธรรมสูงขึ้นได้โดยเปิดโอกาสให้บุคคลเรียนรู้จากการตัดสินใจทางจริยธรรมร่วมกับผู้อื่น การได้แสดงความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกับผู้อื่นจะทำให้บุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำเรียนรู้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูงขึ้น

2.2. แนวคิดจิตพิสัย

ตามแนวคิดจิตพิสัย นักจิตวิทยาากลุ่มจิตพิสัยมุ่งอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล โดยมองว่ามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับระดับคุณภาพการเรียนรู้ทางด้านจิตใจ (Affective Domain) ซึ่งแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ ทฤษฎีจำแนกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านจิตใจของแครทวอล บลูมและมาเซีย (Krathwohl Bloom and Masia) จุดเน้นสำคัญของทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ด้านจิตใจจะครอบคลุมความสนใจ เจตคติ ค่านิยม ลักษณะนิสัยของบุคคล และเชื่อว่าการเกิดเจตคติและการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ (ทีศนา เขมมณี. 2546: 44-46)

1) ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving) กล่าวคือ การที่บุคคลจะเกิดการพัฒนาลักษณะนิสัยใดๆ บุคคลนั้นจะต้องมีโอกาสได้รับรู้และใส่ใจสิ่งนั้นก่อน ดังนั้น หากต้องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคคล จึงต้องพยายามจัดสิ่งไว้หรือสถานการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนั้นเกิดการรับรู้และให้ความสนใจในคุณธรรม จริยธรรมนั้นๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย โดยถือปริมาณการรับรู้เป็นเกณฑ์ ดังนี้

- 1.1) การสำนึก เป็นการเริ่มรู้สึกหรือสำนึกเกี่ยวกับลักษณะหรือเรื่องราวต่างๆ ที่มาไว้
- 1.2) การตั้งใจรับรู้ เป็นการใส่ใจสิ่งเร้านานพอสมควร แต่ยังไม่มีความคิดเห็นหรือประเมินตัดสินใดๆ เป็นเพียงการสังเกตเห็น
- 1.3) การเลือกรับรู้ เป็นการรับรู้สิ่งไว้โดยมีการจำแนกความแตกต่าง ยังไม่มีการประเมินใดๆ

2) ขั้นการตอบสนอง (Responding) แม้บุคคลได้รับรู้และเกิดความสนใจในสิ่งนั้นแล้ว แต่หากไม่มีโอกาสได้ตอบสนองต่อสิ่งนั้น ความสนใจนั้นก็จะไม่ได้รับการพัฒนาไปจนถึงระดับการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ดังนั้นในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลจึง จำเป็นต้องพยายามให้บุคคลนั้นมีโอกาสตอบสนองต่อสิ่งนั้นและเกิดความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้นพัฒนาความสนใจที่มีอยู่ให้มากขึ้น โดยขั้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย ดังนี้

- 2.1) ยินยอมตอบสนอง เป็นการยอมรับหรือยอมปฏิบัติตาม
- 2.2) สมครใจตอบสนอง เป็นความรู้สึกที่จะทำกิจกรรมนั้นด้วยความสมัครใจ
- 2.3) พอใจตอบสนอง เป็นการตอบสนองด้วยความรู้สึกเต็มใจ พอใจ มีความเพลิดเพลิน สนุกสนานรื่นเริง

3) ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing) หากบุคคลมีโอกาสดตอบสนองต่อสิ่งใดแล้วได้รับผลเป็นที่พึงพอใจ บุคคลก็จะเริ่มเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น ดังนั้น หากเราสามารถจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรมที่ต้องการก็จะช่วยให้บุคคลเห็นคุณค่าของการปฏิบัติและเต็มใจที่จะปฏิบัติเช่นนี้ตลอดไป โดยขั้นนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นย่อย ดังนี้

- 3.1) การยอมรับคุณค่า เป็นการยอมรับด้วยความเชื่อที่ยังไม่ถาวร อาจเปลี่ยนแปลงได้ในคุณค่าของสถานการณ์หรือเรื่องราว
- 3.2) ชื่นชมในคุณค่า เป็นการยอมรับในคุณค่าของสถานการณ์หรือเรื่องราวถึงระดับที่แสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น อยากติดตาม อยากเข้าไปร่วมผูกพัน
- 3.3) ยึดมั่นในคุณค่า เป็นความเชื่อมั่นแน่วแน่จนเกิดศรัทธาในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ว่าควรทำตามและพยายามหาโอกาสแสดงออก

4) **ขั้นจัดระบบ (Organizing)** การที่บุคคลเห็นคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมแล้วจะสามารถพัฒนาขึ้นไปเป็นลักษณะนิสัยได้นั้น บุคคลจะต้องมีการนำไปปฏิบัติหรือนำไปใช้ในระบบชีวิตของตนเอง การจัดระเบียบหรือระบบในการปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรมในวิถีการดำเนินชีวิตของตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลนั้นๆ ก้าวไปสู่ขั้นต่อไปของการพัฒนา โดยในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นย่อย ดังนี้

4.1) การสร้างแบบคุณค่าเป็นการสรุปรวบรวมอรรถะหว่างคุณค่าเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลยึดมั่นเข้าด้วยกัน

4.2) การจัดระบบคุณค่า เป็นการเรียงลำดับความสำคัญของสิ่งที่มีคุณค่าต่างๆ และจัดคุณค่าต่างๆ ให้ผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน

5) **ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization)** บุคคลที่สามารถ ปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรมที่ยึดถือในวิถีการดำเนินชีวิตของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ในที่สุดก็จะพัฒนาถึงขั้นการเป็นลักษณะนิสัยของตนเอง ซึ่งนับเป็นขั้นสูงสุดของการพัฒนา ในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นย่อยดังนี้

5.1) สร้างข้อสรุป การที่บุคคลพยายามปรับปรุงระบบตนเองให้สมบูรณ์ตามแนวที่ตนเองต้องการ

5.2) กิจนิสัย การที่บุคคลแสดงออกตามแนวทางที่ตนเองต้องการอย่างสม่ำเสมอจนเป็นลักษณะของตนเอง

2.2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวจิตพิสัย พบว่า การที่จะปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคคลเพื่อให้เป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นสามารถทำได้ดังนี้ (ทิตินา เขมมณี. 2542:19-20)

- 1) จัดสิ่งเร้าให้บุคคลนั้นได้รับรู้และเกิดความสนใจในเรื่องที่จะปลูกฝัง
- 2) จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ช่วยให้บุคคลนั้นได้มีการตอบสนองในเรื่องนั้น และเกิดความพึงพอใจ
- 3) ช่วยให้ผู้บุคคลเห็นคุณค่า ของเรื่องนั้น โดยการช่วยให้เขาได้เห็นประโยชน์ ได้รับประโยชน์หรือเกิดความพึงพอใจที่มากพอเพียง

4) ช่วยให้ผู้บุคคลมีโอกาสจัดระเบียบในการนำเรื่องนั้นไปใช้ในระบบชีวิตของตนเอง และให้การเสริมแรงอย่างเหมาะสมจะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล สิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จ ก็คือ การเรียนรู้ด้านจิตใจของบุคคลนั้นโดยแนวทางการพัฒนาจะมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป เริ่มจากการให้ผู้บุคคลมีโอกาสรับรู้และสนใจในเรื่องที่จะปลูกฝัง มีโอกาสในการตอบสนองต่อสิ่งที่สนใจ เห็นคุณค่าของสิ่งที่ปฏิบัติและนำไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอและท้ายที่สุดก็คือการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

จากแนวคิดจิตพิสัยจะเห็นได้ว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น สิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลก็คือ การเรียนรู้ด้านจิตใจของบุคคลนั้นโดยแนวทางในการพัฒนาจะมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป เริ่มจากการให้บุคคลมีโอกาสรับรู้และสนใจในเรื่องที่จะปลูกฝัง มีโอกาสในการตอบสนองต่อสิ่งที่สนใจ เห็นคุณค่าของสิ่งที่ปฏิบัติและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอและทำที่สุดก็คือการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

2.3 แนวคิดพฤติกรรมนิยม

ทฤษฎีตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาากลุ่มพฤติกรรมนิยมเชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการกระทำนี้ จะมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง (Reinforcer) ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภทถูกลงโทษ (Punisher) ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาากลุ่มนี้เชื่อว่า เราสามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและลดหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2544: 392)

- 1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้
- 2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ ฯลฯ หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัล สิ่งของหรือเบี้ย (Token) ที่สามารถนำมาแลกเปลี่ยนกับสิ่งของที่ผู้ปรับพฤติกรรมต้องการหรืออาจจะให้เสริมแรงโดยการให้ทำกิจกรรมอื่นที่ชอบ ทั้งนี้ วิธีการเสริมแรงต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม

- 3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม เมื่อมีพฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้น ควรให้เสริมทันทีในช่วงแรกๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งการให้เสริมควรที่จะเปลี่ยนเป็นแบบครั้งคราวเพื่อให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวร

จากแนวคิดพฤติกรรมนิยม จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นต้องกำหนดพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมที่จะพัฒนาให้ชัดเจน สามารถวัดและสังเกตได้ โดยวิธีการสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้คือ การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจนและมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ และใช้แรงเสริมที่เหมาะสมถูกหลักการ โดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทางสังคม ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม เพื่อสังเกตการปรับพฤติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ

2.4 แนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์

ทฤษฎีตามแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ เป็นแนวคิดที่ใช้ในการอธิบายสาเหตุพฤติกรรมของบุคคลโดยใช้รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) และทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมมาเป็นกรอบในการกำหนดสาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน . 2545: 134) ซึ่งเชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลมีอย่างน้อย 4 สายหลัก ดังนี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2546: 2)

1) สถานการณ์ หมายถึงรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่รอบตัวบุคคล เช่น ปทัสถานทางสังคม การสนับสนุนจากบุคคลรอบตัว เป็นต้น

2) จิตลักษณะเดิม เป็นจิตลักษณะหรือบุคลิกภาพที่ติดตัวมาหรืออาจเกิดจากการถ่ายทอดทางสังคม เช่น สุขภาพจิต ประสบการณ์ทางสังคม สติปัญญา ค่านิยม เป็นต้น

3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์กับจิตลักษณะเดิม ซึ่งเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanism Interaction)

4) จิตลักษณะตามสถานการณ์หรือที่เรียกว่าปฏิสัมพันธ์ภายในตน(Organismic Interaction) เช่น เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือความเครียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น

ส่วนทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมนั้นมีความคิดว่าพฤติกรรมต่างๆ ของคนดีและคนเก่านั้นก็เหมือนกับผลไม้บนต้น ซึ่งการที่จะทำให้ผลไม้บนต้นมีผลใหญ่และหวานอร่อย ลำต้นและรากของต้นต้องสมบูรณ์ โดยลำต้นของต้นไม้อีกก็เปรียบได้กับลักษณะทางจิตใจของบุคคล อันได้แก่

- ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่กำลังศึกษา
- เหตุผลเชิงจริยธรรมหรือการเห็นแก่ผู้อื่นมากกว่าการเห็นแก่ตนเอง
- ลักษณะมุ่งอนาคตสามารถคาดการณ์ไกลและควบคุมตนให้รอดได้รอดได้อย่างเหมาะสม
- ความเชื่ออำนาจในตนว่าทำได้ดี ทำชั่วต้องได้รับโทษ
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

เป้าหมาย

ส่วนรากของต้นไม้อัจฉริยะธรรมก็เปรียบเสมือนลักษณะทางจิตที่เป็นพื้นฐานทางจิตใจ ๘ ประการ

- สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดเหมาะสมกับอายุ
- ประสบการณ์ทางสังคมหมายถึง การเข้าใจมนุษย์และสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา
- สุขภาพจิตที่ดี คือการมีความวิตกกังวลในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์

ซึ่งลักษณะของบุคคลทั้ง 8 ประการนั้น ถ้าพิจารณาตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมก็คือ

จิตลักษณะเดิมที่ติดตัวมากับมนุษย์และจิตลักษณะตามสถานการณ์ซึ่งเป็นผลของจิตลักษณะเดิมของบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่และเป็นสถานการณ์ที่เกิดพฤติกรรมเป้าหมายนั้นนั่นเอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2537: 33)

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดจิตพฤติกรรมศาสตร์ วิธีการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมตามแนวคิดนี้ พบว่า ก่อนที่จะดำเนินการพัฒนานั้น นักพัฒนาจริยธรรมจะต้องตอบคำถาม
อย่างน้อย 3 ข้อ ต่อไปนี้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2537: 30-31)

1) จะต้องพัฒนาอะไร การตอบคำถามข้อนี้ต้องไม่ใช่การตอบตามประสบการณ์โดยไม่มี
หลักฐานรับรองแต่จะต้องตอบคำถามโดยใช้ผลงานวิจัยและทฤษฎีที่ได้จากการวิเคราะห์สาเหตุต่างๆ
ของพฤติกรรมมนุษย์มาประกอบการพิจารณา

2) จะพัฒนาโดยมีขั้นตอนอะไรบ้าง การดำเนินการพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์นั้น
จะต้องมีจุดเริ่มต้นและลำดับขั้นตอนการพัฒนาหลายประการก่อนที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
ซึ่งการจะกำหนดว่าควรมีขั้นตอนอะไรบ้างนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีจิตวิทยา
พัฒนาการ เนื่องจากความรู้ในเรื่องดังกล่าวจะช่วยให้สามารถกำหนดขั้นตอนการพัฒนาจิตใจและ
พฤติกรรมของบุคคลให้ได้ตรงตามธรรมชาติได้มากยิ่งขึ้น

3) จะพัฒนาอย่างไร เดิมวิธีการที่ใช้มากที่สุดคือ การพูดสั่งสอน แต่ในปัจจุบันวิธีการที่พบว่า
ได้ผลดีกว่าวิธีการอื่นๆ มักจะเป็นวิธีที่กำหนดจากทฤษฎีที่รัดกุมและมีการศึกษาวิจัยมาประกอบ แล้ว
นำคำตอบที่ได้มาประมวลเพื่อวางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลต่อไป
จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า แนวคิดกลุ่มจิตพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่า สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์มาจาก
ทั้งสาเหตุที่เป็นปัจจัยภายนอก อันได้แก่ สถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยภายในจิตใจตัวบุคคลเอง
ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ นอกจากนี้ ยัง
เห็นว่าการจะ พัฒนาพฤติกรรมของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องอาศัยข้อมูลจากการวิจัยเป็น
พื้นฐาน ดังนั้น การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดของกลุ่มนี้จึงมุ่งศึกษาถึงสาเหตุ
ของพฤติกรรมของบุคคลตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยเพื่อค้นหาลักษณะหรือประเภทของบุคคลกลุ่ม
เสี่ยง (มีจิตลักษณะและ/หรือพฤติกรรมบางประการที่ด้อยกว่ากลุ่มประเภทอื่น) และศึกษาปัจจัยเชิง
เหตุหรือสาเหตุต่างๆ ของจิตลักษณะหรือพฤติกรรมจริยธรรมที่ต้องการพัฒนา

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า แนวคิดกลุ่มจิตพฤติกรรมศาสตร์เชื่อว่าสาเหตุของพฤติกรรม
มนุษย์มาจากทั้งสาเหตุที่เป็นปัจจัยภายนอก อันได้แก่ สถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ และปัจจัยภายใน
คือ จิตใจตัวบุคคลเอง ตลอดจนปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคล
ประสบอยู่นอกจากนี้ยังเห็นว่า การจะพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลให้ประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัย
ข้อมูลจากการวิจัยเป็นพื้นฐาน ดังนั้น ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดของกลุ่ม
นี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลตามรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยเพื่อที่จะค้นหา
ลักษณะหรือประเภทของบุคคลกลุ่มเสี่ยง (มีจิตลักษณะและ /หรือพฤติกรรมบางประการที่ด้อยกว่า
กลุ่มประเภทอื่น) และศึกษาปัจจัยเชิงเหตุหรือสาเหตุต่างๆ ของจิตลักษณะหรือพฤติกรรมจริยธรรมที่
ต้องการพัฒนา

2.5 แนวคิดสังคมวิทยา

ทฤษฎีตามแนวคิดสังคมวิทยา เป็นแนวคิดที่เน้นการศึกษากระบวนการปฏิสังสรรค์และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่มและสังคม ซึ่งเชื่อว่า การพัฒนาคุณธรรม จริย ธรรมของบุคคล เกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีตประเพณี ขนบธรรมเนียม และการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ จากการเรียนรู้ นั้น จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรม บุคลิกภาพ ค่านิยม เจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้จะ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ และวัยชรา (Munn; & Fernald; & Fernald. 1969; Watson; & Linggren. 1979)

ตามแนวคิดทางสังคมวิทยาเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูหรือการอบรมขัดเกลาสมาชิกของสังคม โดยครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของคนมากที่สุด เพราะครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่เป็นหลักมีอิทธิพลต่อชีวิตและพัฒนาการทุกด้านของเด็กมาก พ่อแม่มีบทบาทในการถ่ายทอดความเชื่อ เจตคติ ค่านิยมและแบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็กด้วยการเลี้ยงดู (งามตา วนิทานนท์ . 2534: 122) รวมทั้งการถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรมทางศาสนาเป็นเบื้องต้นด้วย (เพ็ญแข ประจวบปัจฉิม . 2528) องค์ประกอบที่ทำให้ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนจึงรวมถึงการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมและละเอียดเยียดในการอบรม พยายาม ถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรมให้แก่สมาชิกในครอบครัวของตนเพื่อให้สมาชิกมีพฤติกรรมที่ดีเป็นที่ตั้ง ของการของสังคม นอกจากนี้ การขัดเกลาทางสังคมยังเป็นการฝึกบุคคลให้มีส่วนร่วมในสังคม โดยสังคมเป็นผู้กำหนดให้บุคคลต้องปฏิบัติตามปทัสสถานและระเบียบของสังคม ลักษณะที่เห็นได้ชัดเจน คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมไว้โดยมุ่งที่จะฝึกให้บุคคลมีการประพฤติปฏิบัติตน ตามแนวทางที่สังคมยอมรับ ซึ่งบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมให้กับบุคคลได้แก่

1) พ่อ-แม่ ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคมโดยพ่อ-แม่ เป็นผู้ทำหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของตนทั้งด้านร่างกายคือ สุขภาพอนามัยและการกินดีอยู่ดี และทางด้านจิตใจคือการปลูกฝังให้บุตรเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม มีทัศนคติและค่านิยมอันดีงาม อันจะทำให้บุตรเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งผลให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน พ่อ-แม่ที่อาศัยอยู่ในเมืองจำนวนมากต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านทั้งสองฝ่าย จึงจำเป็นต้องนำบุตรของตนไปไว้ในสถานี่รับเลี้ยงเด็กตั้งแต่ยังอยู่ในวัยทารก บทบาทของพ่อ-แม่ในการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรม จึงมีแนวโน้มที่จะถูกบดบังความสำคัญโดยมีตัวแทนในการขัดเกลาทางสังคมอื่นๆ เข้ามามีบทบาท ทดแทน ได้แก่ ครู กลุ่มเพื่อน พระ และสื่อมวลชน ฯลฯ

ให้ความช่วยเหลือชาวบ้านทุกเพศทุกวัย นับตั้งแต่การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชุมชนและสังคมต่อไปในอนาคต ให้การฝึกอบรมอาชีพแก่สตรี และมีการเทศนาสั่งสอนอบรมจิตใจให้รู้จักการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขโดยใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ จึงอาจกล่าวได้ว่า พระสงฆ์ยังคงเป็นตัวแทนของสถาบันศาสนาและของสังคมโดยรวม ที่สามารถทำหน้าที่ในการถ่ายทอดทางสังคมด้วยการให้การอบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพให้กับสมาชิกในสังคมได้อย่างกว้างขวางและครอบคลุมทุกเพศทุกวัย

5) สื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นสถาบันที่มีบทบาทและมีอิทธิพลอย่างยิ่งในสังคมไทย เนื่องจากเป็นเครือข่ายการสื่อสารที่ทันสมัยมากที่สุด ปัจจุบันสื่อประเภทต่างๆ สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ เป็นต้น อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อตัวบุคคลนั้น สามารถเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบโดยที่สื่อมวลชนมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ ความคิดเห็น ค่านิยม เจตคติและพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้บุคคลสามารถเป็นผู้บริโภคสื่อที่มีคุณภาพ คือ สามารถรู้เท่าทัน รู้จักเลือกรับและรู้จักวิจารณ์สื่ออย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นทักษะที่จะทำให้บุคคลสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนได้มากขึ้น อันจะเป็นผลกระทบต่อสื่อมวลชนให้ต้องมีการพัฒนาตนเองให้นำเสนอในสิ่งที่ดีมีประโยชน์ที่สุดใน

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามแนวคิดสังคมวิทยา สามารถทำได้หลายวิธี โดยสรุปมีดังต่อไปนี้ (งามตา วนิทานนท์ 2534: 122; เพ็ญแข ประจวบจันท์ 2528; สุพิตรา สุภาพ 2537: 59)

1) การอบรมเลี้ยงดูของพ่อ-แม่ ถือเป็น การบอกกล่าวอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำ ซึ่งวิธีการนี้ถือเป็นวิธีสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโครงสร้างทางบุคลิกภาพและการพัฒนาทางด้านต่างๆ ของบุคคล

2) การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อ-แม่ ถือเป็น การอบรมเลี้ยงดูแบบไม่รู้ตัว กล่าวคือ บุคคลจะเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อ-แม่ และซึมซับเข้าไปในจิตใจจนหล่อหลอมมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคล

3) การอบรมสั่งสอนจากครู ถือเป็น การชี้แนะแนวทางหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเข้าสู่ปัญญา ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญซึ่งรับช่วงต่อจากพ่อ-แม่ เป็นผู้มีอิทธิพลในการหล่อหลอมขัดเกลาลักษณะนิสัยของนักเรียนและมีบทบาทในการเป็นตัวแบบให้แก่ นักเรียนในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ

4) การอบรมสั่งสอนจากพระสงฆ์ ถือเป็น การช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยอาศัยหลักคำสอนและการจัดกิจกรรมทางศาสนา

5) การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน ถือเป็น การพัฒนาและสร้างอัตมโนภาพแห่งตนที่แตกต่างจากพ่อแม่ และครู เป็นการเปิดโอกาสที่สำคัญในการฝึกหัดทักษะในการสวมบทบาทของบุคคลและให้บุคคลได้เรียนรู้บทบาทและค่านิยมทางสังคมที่ผู้ใหญ่ไม่ต้องการสอน

6) การเรียนรู้จากสื่อมวลชน ถือเป็นกรให้ตัวแบบที่สำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสามารถรับรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและสิ่งที่จะต้องพัฒนาเพื่อเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมจะเห็นได้ว่า แนวคิดสังคมวิทยาเชื่อว่ากระบวนการทางสังคมเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นโดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมได้แก่ พ่อ- แม่ ครู เพื่อน พระสงฆ์ และสื่อมวลชน

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวคิดสังคมวิทยาเชื่อว่ากระบวนการทางสังคมเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน ซึ่งในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้จึงเชื่อว่า เกิดมาจากการที่บุคคลได้รับการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ

2.6 กลุ่มแนวคิดทางศาสนา

ทฤษฎีตามแนวคิดทางศาสนา ศาสนาทุกศาสนาล้วนมีแนวคำสอนที่ส่งเสริมการพัฒนาปัจเจกบุคคลด้านจิตสำนึก เจตคติ และส่งเสริม การพัฒนาปัจเจกบุคคลในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น เมื่อมนุษย์สามารถพัฒนาตนได้ก็สามารถช่วยตนเองได้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความสงบสุขและนำตนไปสู่ความพ้นทุกข์ได้ในที่สุด ปัจจุบันศาสนามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคลด้านต่างๆ ดังนี้ (ภัทรพร สิริกาญจน. 2536: 127-129)

1) พัฒนาบุคคลด้านจิตสำนึกและเจตคติ หลักคำสอนทางศาสนาเป็นเครื่องมือที่สำคัญและเป็นหลักในการกล่อมเกลายบุคคลให้มีความสำนึกและเจตคติที่ถูกต้องดีงาม เป็นเครื่องต่อต้านและกำจัด สัญชาตญาณใฝ่ต่ำของมนุษย์ทำให้มนุษย์ลดทอนกิเลสตัณหา ความเห็นแก่ตัวและการประทุษร้ายผู้อื่น ไม่เพียงแต่เท่านั้นศาสนายังส่งเสริมคุณธรรมของมนุษย์ในทางสร้างสรรค์ให้มนุษย์มีความรัก ความเมตตา ความเสียสละและความสงบเยือกเย็น ตลอดจนพร้อมที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ในสังคมไทย พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่หลักคำสอนทางพุทธศาสนา ความเลื่อมใสศรัทธาในฐานะผู้ปฏิบัติชอบ จะเป็นปัจจัยชักนำให้ประชาชนสนใจฟังธรรมและปฏิบัติธรรม โดยที่หลักธรรมในพุทธศาสนามุ่งให้บุคคลพัฒนาตนเองก่อนไปพัฒนาผู้อื่น ซึ่งการพัฒนาตนเองต้องเริ่มที่การพัฒนาจิตก่อนการพัฒนาวัตถุและเป็นรากฐานของการพัฒนาทางวัตถุร่วมด้วย จึงจะได้ประโยชน์จากการพัฒนาอย่างแท้จริง หลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น ไตรสิกขา ถือเป็นหลักธรรมที่ช่วยพัฒนาบุคคลด้านจิตสำนึกและเจตคติ ซึ่งหลักไตรสิกขาประกอบด้วย ศีล สมาธิและปัญญา โดยมีทั้งระดับต้นและระดับสูง กล่าวคือ ระดับต้นศีล คือระเบียบวินัยที่บุคคลต้องถือปฏิบัติ ติ คนที่ไม่มีระเบียบวินัยจะไม่สามารถพัฒนาตนเองได้ ส่วนในระดับสูง ศีล คือความสามารถในการควบคุมกาย วาจา ใจ

ให้สงบระงับจากกิเลสตัณหา สำหรับสมาธิ ในระดับต้น คือ การพัฒนาจิตใจให้มีคุณภาพ ตั้งมั่นและปลอดภัยจนสามารถมองเห็นคำตอบของปัญหาและข้อขัดข้องต่างๆ ได้ นั่นคือ เกิดปัญญาในการแก้ไขข้อขัดข้องและเห็นโลกตามจริง ส่วนในระดับสูง สมาธิจะทำให้จิตสงบและเกิดปัญญาในการพบทางพ้นทุกข์ได้ นอกจากนี้ บุคคลที่พัฒนาตนเองได้ย่อมต้องเป็นคนที่มีสติที่รู้จักฟังตนเอง กระทบความเพียรและสร้างสรรค์ความดีด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถรับผิดชอบตนเอง ได้ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า “ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงเป็นผู้มีตนเป็นที่พึ่ง มีตนเป็นสรณะ ไม่มีสิ่งอื่นเป็นสรณะ”

ศาสนาคริสต์ก็มีหลักคำสอนที่ส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาจิตสำนึกและเจตคติของตนให้ดีขึ้น เช่น คำสอนของพระเยซูที่ให้บุคคลหมดความเห็นแก่ตัวและมีความรักผู้อื่นตลอดจนเสียสละเพื่อผู้อื่น ศาสนาอิสลามมีคำสอนที่ส่งเสริมจิตสำนึกและเจตคติของบุคคล เช่น คำสอนของท่านศาสนทูตมุฮัมมัดที่กล่าวตอนหนึ่งว่า “สามประการที่ให้ความปลอดภัย (แก่มนุษย์) คือ ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ . ทั้งในที่ลับและที่เปิดเผย มีความยุติธรรมทั้งเวลาปกติและเวลาโกรธ และประหยัดทั้งเวลาว่างและเวลาว่างคั่ง เมื่อบุคคลมีพื้นฐานความคิดความเห็นถูกต้องและมีคุณธรรมในจิตแล้ว เขาย่อมกระทำตนเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นต่อไป

2) พัฒนาบุคคลในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น พุทธศาสนามีหลักธรรมหลายข้อที่ส่งเสริมให้บุคคลดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นด้วยดี โดยมีหลักการว่าหากบุคคลคิดดีมีใจเป็นกุศลแล้วย่อมพูดดีและทำดี บุคคลผู้พัฒนาความคิดจิตใจของตนเองแล้วจึงเป็นผู้ดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุขและทำให้สังคมเจริญก้าวหน้าได้ บุคคลที่ดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ ดีคือบุคคลผู้ไม่เห็นแก่ตัวและรู้จักทำตามหน้าที่ของตน มีไม้มุงกอบโกยเพื่อความอุดมสมบูรณ์ของตนเอง รู้จักเสียสละและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม หลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ส่งเสริมให้บุคคลอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยดีมีอยู่หลายประการ เช่น หลักทศ 6 และสังคหวัตถุ 4 ฯลฯ โดยหลักทศ 6 สอนให้สมาชิกของสังคมปฏิบัติตามหน้าที่และฐานะของตนให้เหมาะสม และหลักสังคหวัตถุ 4 สอนให้บุคคลปฏิบัติตนให้เป็นที่รักและเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เป็นต้น ส่วนศาสนาคริสต์และอิสลามก็มีหลักธรรมอันส่งเสริมการดำเนินชีวิตร่วมกัน เช่น ศาสนาคริสต์มีหลักคำสอนเรื่องความรัก ศาสนาอิสลามมีหลักคำสอนเรื่องศรัทธา 6 และปฏิบัติ 5 เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า หลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งที่จะช่วยให้บุคคลผู้ที่ยึดถือและปฏิบัติตามหลักคำสอนนั้นๆ เป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ ซึ่งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมก็คือ การที่บุคคลเห็นความสำคัญและยอมรับในหลักการปฏิบัติตามหลักคำสอน และนำไปใช้ในการประพฤติปฏิบัติ และการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปซึ่งวิธีการที่จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล โดยอาศัยหลักคำสอนทางศาสนาขึ้นอยู่กับหลักคำสอนของแต่ละศาสนาว่ามีสาระสำคัญและมีแนวทางการปฏิบัติอย่างไรเพื่อให้บุคคลเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม

3. จริยธรรมตามแนวคิดตะวันออก

ในการศึกษาปรัชญาแนวคิดจริยธรรมตะวันออกนั้น จะกล่าวถึงปรัชญาของจีนซึ่งมี แนวคิดเน้นที่การปฏิบัติ มีลักษณะเป็น Ethical Philosophy ที่เน้นด้านความคิด (Wisdom) การมีมโนธรรม และการปฏิบัติ เพราะฉะนั้นปรัชญาจีนจะเป็นปรัชญาของการ ปฏิบัติจริง ๆ ในสังคม และในชีวิตประจำวัน โดยไม่ได้กล่าวถึงชีวิตหลังความตาย ซึ่งแตกต่างจากปรัชญาของอินเดียที่ไม่แยกขาดจากศาสนา ปรัชญาอินเดียทุกระบบจะรวมอยู่กับศาสนา เพราะฉะนั้นนอกจากจะเน้นที่ปรัชญา เน้นที่มโนธรรม แล้ว ยังมีเรื่องศรัทธา (Faith) กับความเชื่อ (Believe) ด้วย ซึ่งทำให้มี ข้อผูกมัด (Commitment) กับหลักศีลธรรมหรือหลักจริยธรรม จึงออกมาเป็นการปฏิบัติได้ พุทธ ศาสนาเป็นปรัชญาอินเดีย เพราะฉะนั้น จริยธรรมในพุทธศาสนาจึงมีลักษณะของปรัชญาอินเดีย มีศรัทธา ความเชื่อ และการปฏิบัติ เข้ามาเกี่ยวข้อง (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2549)

ทั้งนี้ แนวคิดพื้นฐานทางด้านปรัชญาตะวันออกที่สำคัญ ได้แก่ ปรัชญาเต๋า ปรัชญาขงจื้อ ปรัชญาโมโจ้ว แนวคิดของเม้งจื้อ แนวคิดของซุนจื้อ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ปรัชญาเต๋า ถือเป็นกระบวนความคิดทางธรรมและทางปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึคนึกคิดของชาวจีนมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ๒ แนวทาง คือ ลัทธิธรรมชาติของขงจื้อ และปรัชญาเต๋าของเหลาจื้อ ซึ่งทั้งสองแนวคิดนี้เป็นรากฐานสำคัญที่หล่อหลอมอารยธรรมจีนให้มีลักษณะเด่นชัดและเป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริง

- เหลาจื้อเห็นว่า กฎ ธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ซึ่งครอบงำสรรพสิ่งทั้งหลายทั่วสากลจักรวาล คือ เต๋า ซึ่งแปลว่า ทางหรือสัจธรรม และสำหรับสิ่งที่มีชีวิตไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ สัตว์ พืช หรืออื่น ๆ จะมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัว เรียกว่า “เต๋อ” ซึ่งแปลว่าพลังอำนาจ (Power) หรือคุณธรรม (Virtue) หลักจริยธรรมของเหลาจื้อ จำแนกได้ ๔ ประการ คือ การรู้จักตนเอง การชนะตนเอง ความสันโดษ และอุดมคติแห่งเต๋า

- แนวคิดของซุนจื้อ ถือว่า ธรรมชาติของมนุษย์เลวมาแต่กำเนิด ความดีเกิดจากการฝึกฝนอบรม ความดีหรือคุณธรรมมีมาจากการที่มนุษย์อยู่รวมกันเป็นสังคม โดยร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้มีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเพื่อที่จะเอาชนะสัตว์อื่น การที่มนุษย์สามารถแยกความสัมพันธ์ในสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก สามีกับภรรยา พี่กับน้อง เพื่อนกับเพื่อน ผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง และสามารถปฏิบัติ ต่อกันได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคม ความดีจึงเกิดขึ้น ในขณะที่สัตว์ไม่สามารถแยกแยะเรื่องเหล่านี้ได้

อาจกล่าวได้ว่า นักปรัชญาตะวันออก ศึกษาธรรมชาติของมนุษย์ซึ่งเป็นพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม อื่นๆ ปัจจัยต่างๆ ล้วน มีผลกระทบต่อการหล่อหลอม มนุษย์ให้สมบูรณ์ด้วยจริยธรรม การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างคุณลักษณะจริยธรรมให้กับนักศึกษา และเป็นที่ต้องการของสังคมเพื่อประกอบอาชีพและก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้นๆ

4. จริยธรรมตามแนวคิดตะวันตก

วิวัฒนาการด้านจริยธรรมของตะวันตกมีพื้นฐานความเป็นมา และกระบวนการต่อเนื่อง คำว่า จริยธรรมมิได้เกิดขึ้นลอย ๆ แต่ มีจุดกำเนิดจากปรัชญาพื้นฐานของมนุษย์ในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งการทำความเข้าใจในวิวัฒนาการด้านจริยธรรมตะวันตกจะทำให้เห็นคุณค่าที่แท้จริงของจริยธรรม ทั้งนี้ แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมของนักการเมืองที่สำคัญของตะวันตกที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดในช่วงต่อมา ได้แก่ โสเกรตีส เพลโต อริสโตเติล ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ

- โสเกรตีส ได้สร้างหลักการสำคัญเกี่ยวกับคุณธรรม หรือจริยธรรม คือ ความรู้ คุณธรรมเป็นสิ่งที่อาจแสวงหาค้นพบได้ และคุณธรรมเป็นสิ่งที่อาจสอนและเรียนรู้ได้ คุณธรรมทาง สังคมที่สูงที่สุด คือ ความยุติธรรม

- เพลโต มีแนวความคิดหลักด้านจริยธรรมว่า ผู้ปกครองหมายถึงนักปราชญ์ (Philosopher King) หรือผู้ทรงคุณธรรมควรเป็นผู้ปกครอง และเมื่อความรู้ คือคุณธรรม จึงจำเป็นต้องแสวงหาและฝึกฝนอบรมคนที่มีสติที่ดีที่สุด เพลโตแบ่งประเภทของคุณธรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ ปรีชาญาณ ความกล้าหาญ การรู้จักประมาณ และความยุติธรรม

- อริสโตเติล มุ่งที่จริยธรรมเป็นประการสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อวางมาตรฐานความประพฤติปฏิบัติ และข้อวัตรทางศีลธรรมจรรยา คุณธรรมหลักตามแนวคิดของอริสโตเติล มี 4 ประการ คือ ความรอบคอบ ความกล้าหาญ การรู้จักประมาณ และความยุติธรรม

จากแนวคิดปรัชญาตะวันตกที่ได้กล่าวมาข้างต้น ถือเป็นพื้นฐานแนวคิดที่สำคัญอันนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงของแนวคิดจริยธรรมตะวันตกในช่วงต่อมามาก โดยสามารถจำแนกวิวัฒนาการของแนวคิดทางปรัชญาทางด้านจริยธรรมตะวันตกได้เป็น 4 ยุค คือ

1. Ancient Greek Philosophy : ปรัชญากรีกโบราณ

- กรีกสมัยโบราณอยู่ในช่วงเวลาประมาณ 600 ปีก่อนคริสตกาล (ใกล้เคียงพระพุทธศาสนา เพราะพระพุทธศาสนาเกิดก่อนศักราชประมาณ 543 ปี) ลักษณะแนวคิดของกรีกโบราณในช่วงเริ่มแรก มีลักษณะเป็นอภิปรัชญา ซึ่งเป็นการคิดแบบปรัชญา- วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ นักคิดที่มีอิทธิพลในช่วงแรก ๆ คือ Thales โดยการตั้งคำถามว่า อะไร คือ ปฐมธาตุของจักรวาล (What is the First Element?) จักรวาล (Universe) เกิดจากอะไร โดยเชื่อว่าธรรมชาติจะต้องมีกฎเกณฑ์แน่นอน นักคิดในช่วงแรก ๆ เกิดความสงสัยในธรรมชาติ พยายามหาหลักเกณฑ์เพื่อนำมาอธิบายกฎ ของธรรมชาติ โดยการใช้วิธีการโต้แย้ง เพื่อช่วยกันค้นหาความจริง ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของวิชาอภิปรัชญา

ขณะเดียวกันก็เกิดกลุ่มนักปราชญ์ที่เรียกตัวเองว่า "โซฟิสต์" ซึ่งไม่สนใจปัญหาของ Thales ที่ว่า "โลกเกิดจากอะไร หรือสรรพสิ่งเกิดจากอะไร " แต่กลุ่มโซฟิสต์กลับตั้งปัญหาขึ้นว่า "ชีวิตที่ดีเป็นอย่างไร ?" (What is Good Life?) "เราควรดำรงอยู่อย่างไรจึงจะมีความสุข ?" (How should Man Live?) จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มแรกที่เริ่มตั้งปัญหาทางจริยศาสตร์ คือ กลุ่มโซฟิสต์ พร้อมทั้งประกาศแนวความคิดของกลุ่มตัวเองอย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม ต่อมาเกิดนักคิดอีกกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของพวกโซฟิสต์ คือ ไสเคร ดิสเพลโต้ และอริสโตเติล โดยได้ประกาศคำโต้แย้งกับกลุ่มโซฟิสต์ ซึ่งถือเป็นปัญหาโต้แย้ง ทางจริยศาสตร์ที่เกิดขึ้นโดยตรงเป็นครั้งแรกและเป็นประเด็นสำคัญของกรีกโบราณ โดยการโต้แย้ง ควรมีการแสวงหาคำตอบของคำถามที่ว่า อะไรคือความสุขที่แท้จริงของชีวิต ? ความยุติธรรมคืออะไร เราจะแสวงหาความสุขในชีวิตได้อย่างไร ? แนวคิดดังกล่าวเป็นประเด็นทางจริยศาสตร์ที่ถือเป็นหลักในการดำเนินชีวิตที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม แนวคิดดังกล่าวได้ลดความสำคัญลงเมื่ออริสโตเติลตายและอาณาจักรกรีกล่มสลาย ทำให้กรีกตกอยู่ใต้อิทธิพลของโรมัน ซึ่งแม้โรมันจะเปิดโอกาสให้ตั้งสำนักปรัชญาอย่างมากมาย แต่ทุกสำนักทุกศาสนาต้องมีความเคารพนับถือจักรพรรดิโรมันเสมือนเคารพต่อเทพเจ้า เพราะฉะนั้น ทุกศาสนาจึงแบ่งแยกชาวกรีกออกเป็นหลายกลุ่ม แต่ละกลุ่มก็มีแนวคิดต่างกันออกไป จึงเป็นเหตุให้เกิดสำนักจริยศาสตร์มากมายในภายหลังจากที่อริสโตเติลตายไปแล้ว ซึ่งสำนักที่มีชื่อเสียง คือ Epicureanism และ Stoicism ซึ่งเป็นสำนักที่มีคำสอนทางปรัชญาคล้ายพระพุทธศาสนา

2. Medieval Philosophy : ปรัชญาสมัยกลาง หรือยุคบุพกาล (1.-1.5 A.D. / ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 1-15)

แม้ว่ายุคปรัชญาสมัยกลางถือว่าเป็นยุคทองของศาสนาคริสต์ แต่หลักปรัชญาคำสอนของนักปรัชญาชาวกรีกยังคงมีอิทธิพลอยู่มาก ดังนั้น นักปรัชญาชาวคริสต์ยุคนี้จึงพยายามรวบรวมและพิสูจน์คำสอนให้ประชาชนเห็นว่า คำสอนหรือความเชื่อของศาสนาคริสต์กับปรัชญากรีกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการบูรณาการปรัชญากรีกเข้ากับคำสอนของศาสนาคริสต์ในประเด็นที่เกี่ยวกับจริยศาสตร์ คือ การอธิบายจริยศาสตร์กรีกให้เข้ากับจริยศาสตร์ของศาสนาคริสต์

3. Modern Philosophy: ปรัชญาสมัยใหม่ (ศตวรรษที่ 16-18)

ยุคปรัชญาสมัยใหม่เป็นยุคที่ศาสนาคริสต์เริ่มหมดอิทธิพล ประชาชนเริ่มให้ความสนใจกับแนวคิดของศาสนาอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น และถือเป็นยุคเริ่มต้นของวิทยาศาสตร์ มีการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม ทั้งยังเป็นช่วงที่ปรัชญาทางการเมืองมีความเด่นชัดมาก ถือเป็นยุคกำเนิดและเฟื่องฟูของกฎหมาย รวมถึงขบวนการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ นักปรัชญา และสำนักปรัชญาที่สำคัญ คือ Immanuel Kant หรือ Kant's Ethics (Kantism Ethics) และสำนัก Utilitarianism (ประโยชน์นิยม) ซึ่งมีนักคิดที่สำคัญคือ John Stuart Mill

ในยุคนี้ นักปรัชญาจะโต้แย้งกันเรื่อง "อภจริยศาสตร์" (Meta-Ethics) เป็นการใช้คุณค่าทางจริยธรรม คือการโต้แย้งถึงคุณค่าการกระทำว่าเป็นอย่างไร โดยศึกษาเกี่ยวกับ good/bad, right/wrong, ought/ought not, should/should not โดยมีแนวคิดหลักที่สำคัญคือ เกณฑ์ตัดสินทางจริยธรรม หรือ การตัดสินการกระทำ (Moral Judgement) การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาเป็นเกณฑ์ (Moral Reasoning)

4. Contemporary Philosophy: ปรัชญาร่วมสมัย หรือปรัชญาสมัยปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 19-20)

ปรัชญาด้านจริยธรรมร่วมสมัยที่สำคัญได้แก่ สำนักปฏิฐานนิยมตรรกะวิทยา Logical Positivism ซึ่งเน้นหลักเหตุผล คำว่า Logical Positivist เป็นคำที่ใช้เรียกชื่อตัวนักปรัชญาสำนักนั้น ๆ ซึ่งนักปรัชญาในสำนักนี้จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ทั้งหมด จะไม่เห็นด้วยกับปรัชญาเก่า ๆ และเห็นว่า "ความรู้ที่ถูกต้องคือความรู้ทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น" และสำนักอัตถภาวนิยม Existential นักคิดในแนวนี้ เป็นปรัชญาแห่งเสรีภาพ เน้นภาวะการมีอยู่ของมนุษย์

อาจกล่าวได้ว่า จริยธรรม ตะวันตก เป็นจริยธรรมแยกส่วน กระจัดกระจาย ขึ้นกับบุคคลเป็น เรื่อง ๆ ไม่เป็นระบบ ไม่สามารถโยงกันทั้งหมดได้ เป็นปรัชญาที่เกิดจากความจริงด้วยเหตุผลโดยสรุป ข้อจำกัดของจริยธรรมตะวันตก มีดังนี้

1. ไม่เป็นระบบที่เขาตีความความจริงของธรรมชาติ(เป็นการคิดคาดคะเนจากความจริงของนักปราชญ์ นักวิทยาศาสตร์ที่นั่น) ไม่สามารถทำให้เห็นชัดเจน จึงยอมรับเป็นสากลไม่ได้ยิ่งขึ้น
2. เป็นจริยธรรมประเภทแยกส่วนแยกตามกลุ่ม เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตแต่ไม่ป็นองค์รวม ซึ่งขัดแย้งกับความปรารถนาของมนุษย์ที่มีความปรารถนาของตนเอง แต่ลึกลับจริยธรรม ตะวันตกไม่อนุญาต ให้นักมนุษยนิยมตีกรอบ อัดอึด ต้องฝืนใจปฏิบัติ

จริยธรรมตะวันตก เป็น จริยธรรมแห่งการฝืนใจ จิตใจไม่มีความสุข ต้อง ปฏิบัติโดยการฝืนใจ เมื่อมีโอกาสจึงมีการละเมิด ซึ่งในยุคแรกๆ จะพยายามค้นหาและ อธิบายกฎของธรรมชาติ และ วิวัฒนาการมาเป็นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาเป็นเกณฑ์ตัดสินการกระทำของบุคคล สังคมตะวันตก จึงกำหนดกฎหมายมาเป็นกรอบลงโทษ

5. องค์ประกอบทางจริยธรรม

องค์ประกอบทางจริยธรรม ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านดังนี้
 ปรึกษา สี่ห้าไฟ (2540: 48) กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของ จริยธรรมว่าเป็นเครื่องกำหนด หลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อย ประกอบไปด้วย องค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ระเบียบวินัย (discipline) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสังคมที่ขาดกฎเกณฑ์ทุกคน สามารถทำทุกอย่างได้ตามอำเภอใจ ย่อมเดือดร้อนระส่ำระสาย ขาดผู้นำผู้ตาม ขาดระบบที่กระชับ ความเข้าใจที่เป็นแบบแผนให้ยึดถือปฏิบัติ การหย่อนระเบียบวินัยทำให้เกิดการละเมิดสิทธิและหน้าที่ ตามบทบาทของแต่ละบุคคล ชาติใด ไร้ระเบียบวินัยย่อมยากที่จะพัฒนาไปได้ทัดเทียมชาติอื่น จึงควร ปฏิบัติตามจารีตประเพณีของสังคม

2. สังคม (society) การรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมอย่างมีระเบียบแบบแผน เป็นกลุ่มคนที่ขยายวงกว้าง ที่เรียกว่า สังคม ก่อให้เกิดชนบทร่วมเนื้อมที่ดำรง มีวัฒนธรรมที่มี ระเบียบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

3. อิสระเสรี (autonomy) ความมีสำนึกในมโนธรรมที่พัฒนาเป็นลำดับ ก่อให้เกิดความอิสระสามารถดำรงชีวิตตามสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการศึกษา และประสบการณ์ในชีวิต มีความสุขอยู่ในระเบียบวินัยและสังคมของตน เป็นค่านิยมสูงสุดที่คนได้รับ การขัดเกลาแล้ว สามารถบำเพ็ญตนตามเสรีภาพเฉพาะตนได้อย่างอิสระ สามารถปกครองตนเองและชักนำตนเองได้ อยู่ในทำนองครองธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544: 4-6) ได้แบ่งองค์ประกอบทาง จริยธรรมเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมของตนเองนั่นคือการกระทำชนิดใดดีควรกระทำ และการกระทำชนิดใดควรยกเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด เท่ากับเป็นกฎ ระเบียบ ข้อห้าม ข้อควรปฏิบัติทางสังคมและศาสนาที่เด็กต้องการเรียนรู้ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคม

2. ทศนคติเชิง จริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่าตนชอบหรือไม่ ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด สอดคล้องกับค่านิยมหรือแตกต่างไปก็ได้ ทศนคติเชิง จริยธรรม มีความหมายเชิงกว้างขวางกว่าความรู้เชิง จริยธรรม เพราะรวมเอาความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ ไว้ด้วย

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งสถานการณ์นั้น ๆ เหตุผลดังกล่าวช่วยให้ทราบแรงจูงใจหรือเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล ซึ่งการกระทำบางอย่างอาจขัดต่อความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้ขึ้นกับเหตุผลและสถานการณ์เป็นสำคัญ

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงถึงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมที่ทางสังคมยอมรับ เช่น การให้ทาน การเสียสละเพื่อสังคม ซื่อตรง ซื่อสัตย์ ไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น เป็นต้น และในทางตรงข้าม เป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับ ควรงดเว้น

รัตนวดี โชติกพนิช (ม.ป.ป.) กล่าวว่ากระทรวงศึกษาธิการได้สรุปองค์ประกอบของจริยธรรมไว้ดังนี้คือ

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่หมาย ถึงความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความมานะพยายามไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยทั้งยังมีความละเอียดรอบคอบเพื่อให้ผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่นั้นบรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายโดยมีความพยายามที่จะปรับปรุงและแก้ปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้น

2. ความซื่อสัตย์หมายถึงการประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกายวาจาใจต่อตนเองและผู้อื่น
3. ความมีเหตุผลหมายถึงความสามารถในการใช้ปัญญาในการประพฤติปฏิบัติรู้จักไตร่ตรอง ไม่หลงงมงาย
4. ความกตัญญูทศเวทีกความกตัญญูหมายถึงความรู้สึกสำนึกในการอุปการะคุณที่ผู้อื่นมีต่อเราทศเวทีกหมายถึงการแสดงออกและการตอบแทนบุญคุณดังนั้นความกตัญญูทศเวทีกจึงหมายถึง ความรู้บุญคุณและการตอบแทนต่อผู้อื่นและสิ่งที่มีบุญคุณ
5. การรักษาระเบียบวินัยหมายถึงการควบคุมการประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง และเหมาะสม กับจรรยาบรรณทศบั้งคับกฎหมายและศีลธรรมช่วยให้สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยและเกิดความสุข ความเจริญในประเทศชาติ
6. ความเสียสละหมายถึงการละความเห็นแก่ตัวการให้ปันกับคนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์กำลังปัญญา รวมทั้งการรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตัวเอง
7. ความสามัคคีหมายถึงการที่ทุกคนมีความพร้อมเพรียงกันทั้งกายใจความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันร่วมมือกันกระทำการให้สำเร็จลุล่วงอย่างดี
8. การประหยัดหมายถึงการใช้สิ่งทั้งหลายพอเหมาะพอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุดไม่ยอม ให้มีส่วนเกินมากนัก
9. ความยุติธรรมหมายถึงการปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรงสอดคล้องกับความเป็นจริงและ เหตุผลไม่มีความลำเอียง
10. ความอดุสาหะหมายถึงความพยายามอย่างเข้มแข็งเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน
11. ความเมตตากรุณาหมายถึงความรักใคร่ปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุขความสงสารคือจะ ช่วยเหลือผู้อื่นพ้นทุกข์

สมบูรณศาสดายะฮ์วีนและคณะ (2536: 17) ได้กล่าวถึงจริยธรรมของบุคคลประกอบด้วย สิ่ง สำคัญ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้คือความรู้ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องออกจากความ ไม่ถูกต้องด้วยความคิด
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกคือความพึงพอใจศรัทธาเลื่อมใสเกิดความนิยมยินดีที่ จะได้รับนำจริยธรรมมาเป็นแนวปฏิบัติ
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรมการแสดงออกคือพฤติกรรมกระทำที่บุคคลตัดสินใจ กระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่างๆเชื่อว่าอิทธิพลส่วนหนึ่งของการกระทำหรือไม่กระทำ พฤติกรรมแบบใดจะเกิดขึ้นกับอิทธิพลของส่วนประกอบสำคัญดังกล่าว

อาจกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของจริยธรรม ถือได้ว่าเป็นเครื่องกำหนดหลักปฏิบัติได้ในการดำรงชีวิต เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบเรียบร้อย ซึ่งในสังคมหรือในทุกองค์กรต้องมีข้อปฏิบัติร่วมกันจึงจะสามารถอยู่ร่วมกัน จากการศึกษา องค์ประกอบ ทางจริยธรรม ที่สำคัญกับคุณลักษณะทางของนักศึกษา สามารถจำแนกได้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางปัญญา องค์ประกอบทางอารมณ์ และองค์ประกอบทางพฤติกรรม

6. แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยได้เข้าสู่ภาวะวิกฤต เนื่องจาก กระแสโลกาภิวัตน์ การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาสังคม เช่น ปัญหายาเสพติด อาชญากรรม โสเภณี นิสิตชายตัว ฯลฯ ดังนั้น การสร้างนิสิตให้มีกำลังกาย กำลังสติปัญญา กำลังใจที่สมบูรณ์จึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญ ในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีคุณลักษณะและมีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ที่ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรีที่เกี่ยวกับจริยธรรมไว้ว่ามีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552)

นอกจากนี้ยังมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต. 2550) ได้กำหนดคุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 10 ประการ คือ

1. มองเห็นสังขารของจริงของโลก
2. มีสติปัญญา ทนต่อเหตุการณ์
3. เป็นปัญญาชนผู้มีความดีงาม
4. เป็นผู้ใฝ่รู้ ผู้สั่งยาก
5. เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ
6. อยู่ร่วมกันอย่างสันติกับสังคมและสิ่งแวดล้อม
7. มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
8. มีความสมบูรณ์ทั้ง 4 ด้าน คือ กาย จิตใจ ศีลและปัญญา
9. มีนิสัยที่ดี มีพฤติกรรมที่เหมาะสม
10. สร้างสรรค์สังคม

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2540: 10-12) ได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 10 ประการ คือ

1. มองเห็นทิศทางที่เหมาะสมของสังคมพร้อมรับผิดชอบ
2. เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลกและนานาชาติตลอดเวลา พร้อมมองเห็นผลกระทบ
3. มีความเชื่อมั่นและเป็นตัวของตัวเอง
4. มีหลักวิชาการ สามารถประยุกต์ใช้ได้
5. รับรู้ปัญหาสังคม มีสำนึกร่วมกับสังคม
6. ติดต่อและทำงานร่วมกับคนอื่นให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
7. รู้ถึงปัญหามนุษยชาติ
8. มีความรับผิดชอบ
9. มีจริยธรรม มีเหตุผล
10. เป็นผู้นำ

สถาบันอุดมศึกษาไทยในอดีตมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม โดยเน้นความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้ประพฤติดี ลักษณะเด่นของสังคมไทยในอดีตเป็นสังคมที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของระบอบราชการ บัณฑิตไทยในอดีตส่วนใหญ่จึงมุ่งรับใช้ระบบราชการ ค่านิยมนี้ยังสามารถพบเห็นได้ในสังคมยุคใหม่ แต่ลดความนิยมลงมาก ทั้งนี้อาจเป็นผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้าครอบงำโลกไว้ รวมถึงประเทศไทยด้วย ดังนั้นคุณลักษณะของบัณฑิตจะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของเศรษฐกิจและสังคมโลกาภิวัตน์ จรัส สุวรรณเวลา (2545: 20) ได้สรุปกลุ่มของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ดังนี้

1. กลุ่มคุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
2. มีนิสัยใฝ่รู้ ความสามารถทางภาษา ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร สารสนเทศ ความซื่อสัตย์สุจริตของการเป็นนักวิชาการ
3. กลุ่มกระบวนการความคิด มีวิจารณญาณ การตีค่าและใช้ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล
4. กลุ่มความสามารถที่จะพัฒนา และปรับตัวให้เหมาะกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยวิสัยทัศน์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น
5. กลุ่มความเป็นพลเมืองดีของประเทศ ของภูมิภาค และของโลก มีค่านิยมที่ถูกต้องทั้งด้านสังคมและมนุษยธรรม และความเสมอภาคและเอกภาพ สามารถยืนหยัดในหลักการเป็นที่พึงของสังคมได้
6. กลุ่มคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกกำกับในพฤติกรรมทุกด้าน ทั้งกาย วาจา และใจ

จากคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กล่าวถึงนั้นได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการมีจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำคัญประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะจริยธรรมจะเป็นแนวทางในการแก้วิกฤตการณ์การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไทย ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตไทยควรมีความรู้จริงในวิชาการและวิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำความรู้ไปพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศชาติเพื่อแข่งขันกับนานาชาติได้ในด้านเชิงจริยธรรม นักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ รับการพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 21) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างจิตใจของนักศึกษา ดังนี้

1. ให้เรียนวิชาทางสังคม ศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวกับบุคคลและสังคมโดยตรง จะช่วยให้เกิดการพัฒนาจิตใจนิสิตนักศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม
2. การเน้นย้ำให้อาจารย์และเพื่อนนิสิตนักศึกษาได้ช่วยกระตุ้นความตระหนักต่อสังคมทั้งในและนอกวิชาเรียน และอาจารย์จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ พัฒนาอาจารย์ให้สามารถพัฒนา นิสิตนักศึกษาทางด้านนี้ได้เหมาะสม
3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาจิตใจโดยตรง
4. สอดแทรกการพัฒนาบุคลิกภาพและจริยธรรมเข้าไปในเนื้อหาวิชาทุกวิชา

สุภรณ์ลีมอารีย์ (2543: 90) กล่าวว่าสถาบันอุดมศึกษามีบทบาทและหน้าที่ในการสร้างและ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพมีความรู้กว้างขวางมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมีจิตใจใฝ่จริยธรรมนั้นคือ สถาบันอุดมศึกษาจะต้องสามารถหล่อหลอมให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการและกระบวนการในการแสวงหาความรู้และนำความรู้ที่มีในตัวเองออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ยอมรับการเปลี่ยนแปลง รู้จักคิดพูดทำ อย่างมีคุณธรรมจริยธรรมรู้จักตัวเองรู้จักทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์และเพื่อชาติ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541: 101-109) ได้กล่าวว่าจริยธรรมและทัศนคติที่ควรพัฒนาให้กับเด็กและเยาวชนไว้ดังนี้คือ

1. จริยธรรมที่ควรพัฒนาได้แก่
 - 1.1 ความซื่อสัตย์สุจริต
 - 1.2 ความรับผิดชอบ
 - 1.3 ความอดทนอดกลั้น
2. ทัศนคติที่ควรพัฒนาได้แก่
 - 2.1 ทัศนคติในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- 2.2 ทักษะในการเรียนรู้เพื่อปวงประชา
- 2.3 ทักษะในการเห็นคุณค่าของงานและวิชาชีพ
- 2.4 ทักษะในการสร้างลักษณะนิสัยที่ถูกต้อง
- 2.5 การมีทัศนคติที่เป็นประชาธิปไตย
- 2.6 การมีทัศนคติที่เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 6 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 66-68) ได้แก่

1. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
 - 1.1 มีความกระตือรือร้น
 - 1.2 กล้าแสดงความคิดเห็น
 - 1.3 ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 1.4 มีนิสัยรักการอ่าน
 - 1.5 ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
2. ความรับผิดชอบ
 - 2.1 ประหยัดอดออม
 - 2.2 ตรงต่อเวลา
 - 2.3 มีวินัยในตนเองมีระเบียบ
 - 2.4 รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตน
3. การเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
 - 3.1 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 3.2 เคารพกฎกติกาของสังคม
 - 3.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
 - 3.4 มีความเสียสละ
 - 3.5 มีความสุภาพอ่อนโยนมีสัมมาคารวะ
 - 3.6 มีความสามัคคี
4. ความอดทนอดกลั้น
 - 4.1 ให้อภัยผู้อื่น
 - 4.2 กล้ายอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด
 - 4.3 มีความขยันหมั่นเพียร

5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
 - 5.1 สร้างผลงานได้ด้วยตนเอง
 - 5.2 สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้
 - 5.3 คิดสิ่งแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์
 - 5.4 ถ่ายโยงความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่
6. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - 6.1 วิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล
 - 6.2 มีความรอบคอบในการคิด
 - 6.3 แยกแยะสิ่งที่ถูกสิ่งที่ผิดได้อย่างเหมาะสม
 - 6.4 เลือกปฏิบัติตามค่านิยมที่ดีงาม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 (สำนักนายกรัฐมนตรี . 2556: ออนไลน์) มีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อ พัฒนาคอนไทยทุกกลุ่มวัยอย่างเป็นองค์รวมทั้งทาง กายใจสติปัญญาอารมณ์คุณธรรมจริยธรรมและสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคนให้มี คุณภาพ

แผนพัฒนาการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 11 พ.ศ.2555- 2559 (สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ . 2555: ออนไลน์) มียุทธศาสตร์ที่ 1 ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน ครูคณาจารย์บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมืองในระบบการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(2556: ออนไลน์) ได้กำหนด กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรีโดยกำหนดให้ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ต้องประกอบไปด้วยจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบท ทางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

อาจกล่าวได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักศีก ษา ที่มีหลายหน่วยงานได้ กำหนดจริยธรรมของนักศึกษา จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไทย บัณฑิต ควรมีความรู้จริงใน วิชาการและวิชาชีพ ควบคู่กับการมีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถนำความรู้ไปพัฒนาประเทศชาติ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาควรได้รับ การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรร มจริยธรรมด้วย ความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังค ม จากการศึกษา จริยธรรม หลายข้อที่สำคัญโดยงานวิจัยนี้ทำการศึกษาในด้านดังต่อไปนี้ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและ รับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความประหยัด ด้านความกตัญญูตวกเวที เพื่อให้นักศึกษามี จริยธรรมที่พึงประสงค์เป็นคุณลักษณะที่ต้องการของสังคมเพื่อสาธารณประโยชน์และเพื่อชาติ

7. คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา ถือเป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะภายในจิตใจที่ดีงามของนักศึกษาที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ให้เป็นไปได้ด้วยดี และการปฏิบัติหน้าที่ของการเป็นนักศึกษาที่ตงามั่นตนเอง ผู้วิจัยจะศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัดมีรายละเอียดดังนี้

ด้านความใฝ่รู้

ความใฝ่รู้เป็นลักษณะความต้องการที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้ หรือสิ่งที่รู้แล้วแต่ยังไม่กระจ่าง มีความพยายาม ขวนขวาย ที่จะค้นคว้าและศึกษา หาความรู้ตลอดเวลา โดยไม่หยุดนิ่ง แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยและสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการเรียนหรือการดำรงชีวิตสำหรับตนเองและสังคมดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2541: 113-114) กล่าวว่า ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียนควรมีคุณลักษณะสามารถใฝ่หาความรู้ได้ พร้อมทั้งมีความกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่พึ่งการเสริมแรง หรือรางวัลจากผู้อื่น รวมทั้งเต็มใจ และสามารถยอมรับแนวความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับการต่อต้านอุปสรรค และประเวศ วะสี (2556: ออนไลน์) กล่าวว่า ความรู้ไม่ได้มีแต่ในตำราเท่านั้น แต่มีความรู้ในตัวคนด้วยที่ได้มาจากประสบการณ์ชีวิต การทำงาน และการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เป็นความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต คนทุกคนมีความรู้ อย่างไม่อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในตัว ถ้าเราพบความรู้ในตัวคน คนทุกคนจะมีเกียรติ

ในการนี้การศึกษาจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้ อภิญาญมาณะโรจน์ (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำการ ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์ได้รับการปลูกฝังคุณธรรมในด้านใฝ่ รั้อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ อรรถพันธ์สันติชัยอนันต์ (2549: บทคัดย่อ). ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาคุณธรรมและ จริยธรรมของนิสิต นักศึกษาศาสนาบัณฑิตศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลพบว่า นิสิตนักศึกษามีคุณธรรมและ จริยธรรมในด้านความใฝ่รั้อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ

ความมีวินัยและรับผิดชอบ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของตนตามภาวะที่เป็นอยู่และตรงเวลาด้วยความสุจริตความเต็มใจและความจริงใจเป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่จดจ่อ ตั้งใจมุ่งมั่นต่อหน้าที่การงานการศึกษาเล่าเรียน และการเป็นอยู่ของตนเอง และผู้อยู่ในความดูแล ตลอดจนถึงสังคมอย่างเต็มความสามารถด้วยความผูกพันเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายในเวลาที่กำหนด ยอมรับผลการกระทำทั้งผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นรวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติให้ดีขึ้นด้วย

ตั้งที่จรรยาสุภาพและคณะ (2520: 84) กล่าวว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียนเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ หรือฐานะนักศึกษาที่ดีของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2547: 10) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และในการกระทำหรือปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่ของตน จะต้องยอมรับทั้งผลในด้านดีและด้านไม่ดี และยินดีที่จะนำไปแก้ไขปรับปรุงการกระทำในด้านไม่ดีให้ดีขึ้น และประภาศรี สีหอำไพ (2543: 66) กล่าวว่า ความรับผิดชอบคือการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพัน ด้วยความเพียร ความละเอียด รอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ในการนี้การศึกษาจริยธรรมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้ ภูติทฐ บวรวัฒนดิลก (2555: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิศูนย์นนทบุรี พบว่านักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรม ด้านมีความรับผิดชอบต่อความมีวินัย อยู่ในระดับมาก และบุญเรือน เต็มสารทรัพย์ (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับมาก

ด้านความอดทนอดกลั้น

ความสำเร็จของมนุษย์ในการคงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ก็ตีความสำเร็จในการต่อสู้กับอุปสรรคในการดำรงชีวิตที่ดีความสำเร็จในชีวิตการทำงานในสังคมที่มีการพัฒนามาตามลำดับก็ตื่นนอกจากจะต้องอาศัยสติปัญญาข่าวสารข้อมูลและความรู้แล้วสิ่งที่ขาดไม่ได้คือความอดทนอดกลั้นหรือความมุมานะบากบั่นเพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายเช่นการสร้างศาสนสถานหลุมฝังศพที่ยิ่งใหญ่เช่นพีระมิดการสร้างกำแพงเมืองจีนเพื่อป้องกันภัยสงครามหรือ การสร้างเขื่อนเพื่อการทดน้ำเพื่อการชลประทานในสมัยโบราณ ฯลฯ แล้วแต่ต้องใช้ความบากบั่นมานะมุ่งมั่นเพื่อบรรลุเป้าหมายมีความอดทนอดกลั้นต่อความยากลำบากในศาสนาพุทธมีคำว่า “ขันติ” ซึ่งหมายถึงความอดทน ภาษาจีนมีตัวอักษรที่เขียนเป็นรูปปากบนหัวใจอ่านเป็นภาษาจีนกลางว่า “เหวิน” ซึ่งในญี่ปุ่นนำคำดังกล่าวมาใช้ว่า “นินจา” แสดงถึงแนวความคิดเรื่องการอดทนเปรียบเสมือนความปวดร้าวที่มีดปากบนหัวใจต้องทนต่อความเจ็บปวดทั้งทางใจทนต่อความรู้สึกที่ไม่ชอบทนต่อความเหนื่อยยากและทางคติของจีนเชื่อว่าบุคคลที่สามารถทนต่อความทุกข์ยากลำบากที่สุดของชีวิตจนสามารถผ่านวิกฤติดังกล่าวได้จะกลายเป็นคนเหนือคน (ลิขิต ธีรเวคิน. 2556: ออนไลน์) นอกจากนี้พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต. 2543: 75) ได้ให้ความหมายของ

ความอดทน (ขันติ) ว่าเป็นความอดได้ทนได้เพื่อบรรลุความดีงามและความมุ่งหมายอันชอบและสม
 สูด้าผู้วัฒน์และอั จฉรธาณะมัย (2543: 4) ได้ให้ความหมายของความอดทนในทำนองเดียวกันว่า
 หมายถึงความเข้มแข็งของจิตใจของบุคคลในการที่จะละทิ้งความชั่วกระทำความดีและทำจิตใจให้ผ่อง
 ใสอยู่เสมอแม้จะกระทบกระทั่งกับสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาก็ตามสำหรับดวงเด่นนุเรนธมัย (2556: ออนไลน์)
 ได้สรุปความ มหมายของความอดทนไว้ว่าเป็นการกระทำทุกอย่างด้วยความตั้งใจสม่ำเสมอเป็นระยะ
 เวลานานโดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงส่วนความอดกลั้นคือการรู้จักข่มใจในเวลาที่ไม่เชียว
 กับเหตุการณ์ที่เข้ายวนทุกรูปแบบอันจะทำให้ไม่เกิดความเสียหายหรือถลาลี้กลงไปในความชั่วร้าย
 หรือความ พุจริตทั้งปวงความเข้มแข็งความเบ็กบั้นความหนักแน่นของจิตใจที่สามารถยืนหยัดต่อผู้การ
 กระทบกระทั่งของสภาพการณ์และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่แสดงอาการหวั่นไหวใดๆความอดทนอด
 กลั้นนอกจากจะหมายถึง การยืนหยัดต่อสู้กับอุปสรรคต่อสู้กับความทุกข์ยากที่ต้องตรากตรำทำงาน
 อย่างหนักที่ต้องทำใจกับความผิดหวังความปวดร้าวและความขมขื่นแล้วยังมีความหมายที่สำคัญคือ
 จะต้องมีความหวังและศรัทธาว่าจะมีความสำเร็จในวันข้างหน้า ไม่ยอมแพ้หรือยกเลิกกลางคัน และยัง
 หมายถึง การยอมรับสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ ที่ใหญ่กว่าในวันข้างหน้า ดังนั้นจึงกล่าว
 ได้ว่า ความอดทนอดกลั้น มีความหมายทั้งความขยันหมั่นเพียร ความมานะบากบั่น การอดออม การ
 รอคอยเวลาที่เหมาะสมผู้ที่ต้องการจะประสบความสำเร็จในชีวิตจะต้องมีความอดทนอดกลั้น มีความ
 มานะบากบั่น และมีความมุ่งมั่นเป็นฐานสำคัญของการต่อสู้ชีวิตและการทำงาน (ลิขิต ธีรเวคิน. 2556:
 ออนไลน์)

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ) (2520: 381-382) ได้อธิบายว่า ขันติ คือ ความอดทน
 หรืออดกลั้นต่อความจำเป็นสำหรับชีวิต 4 อย่างด้วยกัน คือ

1. อดกลั้นต่อความเป็นไปตามธรรมชาติ เช่น ความร้อน ความหนาว ยุง ลม แดด ซึ่งเป็นสิ่ง
 ที่ยากจะหลีกเลี่ยงได้แต่ต้องอดกลั้นด้วยการทำจิตใจไม่ให้เป็นทุกข์ขึ้นมา
2. อดกลั้นต่อความเจ็บไข้ได้ป่วย ต้องรู้จักอดกลั้นเพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์ทรมานเพิ่มขึ้น
3. อดกลั้นต่อการอยู่ร่วมกัน ซึ่งมีทั้งคนพาลหรือคนบ้า การกระทำของคนเหล่านี้ทำให้ต้องใช้
 ความอดทนอดกลั้น ฉะนั้นคนมีกิเลสก็ยอมล่วงเกินผู้อื่นด้วยการด่าบ้าง หรือดูหมิ่นดูแคลนบ้างก็เป็น
 เรื่องธรรมดา
4. อดกลั้นอย่างสูง คือ อดกลั้นต่อการบีบคั้นแห่งกิเลสของตน ทุกคนมีกิเลสเป็นพลังผลักดัน
 ให้ทำตาม เช่น อยากสูบบุหรี่ อยากไปดูหนัง ดูละคร อยากกินเหล้าเมายา อยากไปแสวงหากาม ารมณ
 ด้วยอำนาจของกิเลสนั้นๆ ก็ล้วนแต่เป็นเรื่องที่จะต้องอดกลั้น

โชติ จินตแสวง (2542: 97) ได้ให้ความหมายของความอดทน (ขันติ) ว่าหมายถึง การรักษา ภาวะปกติของตนไว้ได้ไม่ว่าจะถูกระทบกระทบทั้งด้วยสิ่งที่พอใจหรือไม่พอใจ ซึ่งมีลักษณะของความ อดทนไว้ดังนี้

1. อดทนต่อความทุกข์เวทนา เป็นการอดทนต่อความไม่สบายกายไม่สบายใจ และการเจ็บไข้ ไข้ได้ป่วย
2. อดทนต่อความยากลำบาก เป็นความอดทนต่อธรรมชาติและภารกิจที่ยังชีพ
3. อดทนต่อความเจ็บใจ เป็นการอดทนต่อความไม่ยุติธรรม
4. อดทนต่ออำนาจกิเลส เป็นการอดทนต่อสิ่งยั่วยุเข้าหรือความปรารถนาซึ่ง เป็นสิ่งให้เกิด ความอยากได้

ในการศึกษาจริยธรรมในด้านความอดทนอดกลั้นนั้น ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้ โกเมท เทือกสุบรรณ (2539: 70-96) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาคุณธรรมนักศึกษาครูในวิทยาลัยครู พบว่า คณะกรรมการรับรู้ของนักศึกษาครูที่ได้รับจากอาจารย์ในวิทยาลัย ครูในการพัฒนาคุณธรรมด้านความ อดทนอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนจากคุณธรรมด้านอื่นๆ ทั้งหมด 9 ประการ สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลียว บุรีภักดีและหลุย จำปาเทศ (2523:71-85) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะ ความอดทนบิกขุของคนไทย พบว่า คนไทยในวัยหนุ่มสาวสมัยก่อนมี ความอดทนมากกว่าคนหนุ่ม สาวในระยะต่อมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนไทยในสมัยต่อมามีความอดทนในการทำงานน้อยลงกว่าคน ไทยในสมัยก่อน จึงทำให้เป็นที่วิตกกังวลว่าถ้าปล่อยไว้และไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่คุณธรรมในด้านนี้ จะเป็นอันตรายต่อการดำรงอยู่และการพัฒนาประเทศในอนาคต นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยัง พบว่า คนไทยจะมีความอดทนน้อยเมื่ออยู่ระหว่างวัยหนุ่มสาว (อายุ 15-20 ปี) และเมื่อมีอายุสูงขึ้น จะ มีความจำเป็นที่จะต้องประกอบอาชีพ จึงทำให้มีความอดทนมากขึ้น ส่วนงานวิจัยของอาภา โลจายะ (2535 : 58) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาศึกษาพยาบาลสภาการศึกษาไทย พบว่า นักศึกษาศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความอดทน อยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า ความอดทนอดกลั้น เป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับความเข้มแข็ง มั่นคง และความหนัก แน่นของจิตใจ เมื่อมีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดีมากระทบต่อร่างกายและจิตใจ ก็ยังคงสามารถรักษา สภาพ ความสงบของจิตใจไว้ได้เพื่อนำตนเองให้ผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่างๆ แล้วนำไปสู่การบรรลุ เป้าหมายของความสำเร็จในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบ ตลอดจนบรรลุถึงความดีงามได้ด้วย ความ อดทน โดยมีพฤติกรรมการแสดงออกดังนี้ มีความอดทนต่อความยากลำบากทั้งทางกายและทางใจ ขยันหมั่นเพียร ไม่หลีกเลี่ยงการงาน ทำงานที่ยากลำบากด้วยความตั้งใจ ค้นหาวิธีการแก้ปัญหา กล้า ยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด รู้จักให้อภัยผู้อื่น ไม่แสดงอารมณ์เมื่อถูกยั่วไม่แสดงความเสียใจเมื่อถูกตำหนิ และรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ด้วยจิตใจที่หนักแน่น

ด้านความประหยัด

ดวงเด่น นูเรนรัมย์ (2556: ออนไลน์) ได้สรุปความหมายของความประหยัดไว้ว่าเป็นการใช้สิ่งทั้งหลายอย่างพอเหมาะพอควรเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุดการรู้จักใช้รู้จักออมทรัพย์ใช้เวลาทรัพยากรทั้งสองส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุดรวมทั้งการรู้จักดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตนและสังคม

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2523: 146-157) ได้กล่าวถึงขอบข่ายผู้ที่มีความประหยัดว่ามีลักษณะดังนี้

1. การประหยัดเวลาได้แก่การรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ให้เหมาะสมกับกาลเทศะรู้จักคุณค่าของเวลามิยอมให้เวลาหมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์แต่นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ในการหาความรู้ในการสร้างความดีในการสร้างสมรรถภาพในการสร้างอำนาจในการสร้างทรัพย์

2. การประหยัดทรัพย์ได้แก่การรู้จักใช้ทรัพย์ให้ถูกต้องและเหมาะสม

- 2.1 พยายามใช้จ่ายทรัพย์เท่าที่จำเป็นสมควรแก่สภาพ
- 2.2 รู้จักกำหนดรายจ่ายให้พอเหมาะพอควรแก่กำลังทรัพย์
- 2.3 รู้จักเก็บรวบรวมรายได้อันสมควรเก็บไว้เป็นทุนสำรอง
- 2.4 ทำทรัพย์ที่มีอยู่ในเจริญอกงาม
- 2.5 คุ้มครองรักษาทรัพย์ให้ปลอดภัย
- 2.6 บุรณะของเก่าอันควรบุรณะให้กลับใช้ประโยชน์ได้ใหม่
- 2.7 ใช้และถนอมของใช้และทรัพย์สินให้คงคุณค่าและประโยชน์นานๆ
- 2.8 รู้จักทำของใช้เองอย่าคิดแต่จะซื้อหรือจ้างเขาทำรำไป
- 2.9 ไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ้งเฟ้อให้หมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์
- 2.10 ไม่บำรุงบำเรอความสุขสนุกสนานจนเกินไป
- 2.11 ขยันหาทรัพย์ใหม่มาเพิ่มเติม

ในการศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมในด้านความประหยัดนั้นได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

ชุตินาถรัตนจรณะ (2527: 59) ได้ทำการศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคกลางโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ในวิทยาลัยครูภาคกลาง 5 วิทยาลัยจำนวนทั้งสิ้น 780 คนพบว่านักศึกษาโดยรวมมีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อยยกเว้นค่านิยมในด้านการประหยัดและการออมอยู่ในระดับปานกลางและมีระดับต่ำกว่าค่านิยมด้านอื่นๆทุกด้านนอกจากนี้ผลการศึกษายังพบอีกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีค่านิยมในการประหยัดและการออมไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่สูงกว่ามีค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

แตกต่างจากนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นเรียนที่ต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการประหยัดและการออมที่ไม่แตกต่างกันและผลจากการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยได้ทำการศึกษารายงานเรื่องการพัฒนาแบบองค์รวมของเด็กไทยพบว่าเด็กไทยยิ่งเรียนเซาว์ปัญญายิ่งต่ำลงยิ่งโตขึ้นพัฒนาการทางจริยธรรมยิ่งแย่และเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้นจะมีความประหยัดและอดออมน้อยลง (จิราพรหัสเนตร. 2548: 118; อ้างอิงจาก ลัดดา เหมาะสุวรรณ; และคณะ. ม.ป.ป.) ซึ่งมีความสอดคล้องกับรายงานผลการสำรวจของเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เกี่ยวกับความคิดความเข้าใจความรู้สึกและปัญหาของเยาวชนโดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนนักศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาตรีทั่วประเทศจากพื้นที่เป้าหมาย 25 จังหวัดจำนวนทั้งสิ้น 4,645 คนพบว่าเยาวชนนักเรียนนักศึกษาในปัจจุบันร้อยละ 71.0 มีปัญหาพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตไม่ต่ำกว่า 1 ปัญหาโดย 1 ในปัญหา 9 ชนิดที่สำคัญนั้นได้แก่ปัญหาการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยร้อยละ 28.8 (ผู้จัดการออนไลน์. 2556: ออนไลน์) และผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับพฤติกรรม การใช้จ่ายใช้สอยของเยาวชนของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ร่วมกับมูลนิธิเครือข่ายครอบครัวมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พบว่าร้อยละ 91.9 มีความเห็นตรงกันว่า ปัจจุบันเยาวชนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายใช้สอยที่ฟุ่มเฟือย (เทวินทร์ขอเหนี่ยวกลาง. 2556: ออนไลน์)

สรุปได้ว่าความประหยัดเป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับการรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงินเวลาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตนและส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมีพฤติกรรมแสดงออกดังนี้ มีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ้งเฟ้อให้หมดเปลืองโดยเปล่าประโยชน์มีการเก็บสะสมเงินไว้ใช้ในยามจำเป็นมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบรักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ให้ใช้งานได้อยู่เสมอช่วยดูแลและประหยัดการใช้พลังงานเช่นไฟฟ้าน้ำประปาทั้งที่บ้านสถาบันการศึกษาและในที่สาธารณะ

8. การจัดการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2479 โดยเริ่มตั้งเป็น “โรงเรียนสตรีฝึกหัดครูนครปฐม” โดยใช้ตึกหอทะเบียนมณฑลนครชัยศรี ซึ่งตั้งอยู่ ณ เลขที่ 86 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม รับเฉพาะนักเรียนหญิง เปิดสอนชั้นฝึกหัดครูประชาบาล พ.ศ. 2511 เปลี่ยนชื่อโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูนครปฐม เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูนครปฐม พ.ศ. 2513 เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนฝึกหัดครูนครปฐม เป็นวิทยาลัยครูนครปฐม เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2513 และเปิดสอน

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.กศ.สูง) พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวิทยาลัยครูว่า “สถาบันราชภัฏ” เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ลงพระปรมาภิไธยใน พ .ร.บ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ .ศ. 2547 พิมพ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 121 ตอน พิเศษ 23 ก ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ .ศ. 2547 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน เป็นต้นไป (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2556: ออนไลน์)

ปรัชญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ องถิ่นและสังคมไทย และเป็นแหล่งความรู้ของปวงชน มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้สมบูรณ์มีคุณค่าด้านการจัดการ ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีที่เหมาะสม และมุ่งสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาที่องถิ่นและปวงชน (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2556: ออนไลน์)

วิสัยทัศน์

เป็นมหาวิทยาลัย ยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพคุณธรรม พัฒนาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาสู่สากล(มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2556: ออนไลน์)

พันธกิจ

ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ .ศ.2547 ระบุไว้ใน มาตรา 7 “ให้มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้า อย่างมั่นคงและยั่งยืนของ ปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริม วิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรึบป รุง ถ่ายทอด และ พัฒนาเทคโนโลยีทำ นุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู ” จึงกำหนดพันธกิจของ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ไว้ เป็น 6 ประการ คือ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพคุณธรรมและขยายโอกาสทางการศึกษา
2. ผลิตบัณฑิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู
3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
4. วิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่มาตรฐานสากล และสืบสานพัฒนาโครงการพระราชดำริ
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ
6. พัฒนาศักยภาพของชุมชน

แนวทางการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีการจัดการศึกษา 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สาขา วิชาศิลปศาสตร์ สาขา วิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี และสาขา วิชาพยาบาลศาสตร์ การจัดการศึกษาจะเน้นทางทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ โดยจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในรูปแบบของ Active Learning มุ่งให้นักศึกษาได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างสรรค์และพัฒนางานของตนเองได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังเสริมด้วยกิจกรรมอันหลากหลายที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาเป็นคนดี มีคุณธรรม (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม . 2556: ออนไลน์)

การจัดการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มี ประวัติความเป็นมาตั้งแต่ ปี พ .ศ. 2518 ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในยุคนั้น คือ วิทยาลัยครูนครปฐม ได้เริ่มดำเนินการ และบริหารงานตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ .ศ. 2518 ทำให้เกิดคณะวิชาจำนวน 3 คณะวิชา ได้แก่ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ และคณะวิชาครุศาสตร์ สำหรับคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนหมวดวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาภาษาไทย หมวดวิชาภาษาอังกฤษ หมวดวิชาศิลปศึกษา ดนตรี และนาฏศิลป์ รวมเป็นคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเริ่มดำเนินงานอย่างเป็นทางการตั้ง ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2519 ผู้บริหารคณะวิชาในขณะนั้น คือ “หัวหน้าคณะวิชา ” ภายหลังมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ .ศ. 2538 วิทยาลัยครูนครปฐมเปลี่ยนเป็น “สถาบันราชภัฏนครปฐม ” และมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานครั้ง ใหญ่อีกครั้งหนึ่ง คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ” และผู้ดำรงตำแหน่งบริหารคณะให้ใช้คำว่า “คณบดี ” ต่อมาในปี พ .ศ. 2547 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันราชภัฏนครปฐมจึงได้เปลี่ยนเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม” โดยมี (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2556)

ปรัชญา คือ พัฒนาคนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์ คือ บูรณาการองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและงานวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ คู่คุณธรรมสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
2. ผลิตบัณฑิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู
3. ทำนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

4. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และวิจัยท้องถิ่นแบบบูรณาการ
5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพท้องถิ่นและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วัตถุประสงค์

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม
2. เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ท้องถิ่น และนานาชาติ
3. อนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม
4. สนับสนุนการผลิตงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาท้องถิ่น
5. ให้บริการทางวิชาการแก่ท้องถิ่น
6. สร้างและใช้ระบบการบริหารจัดการที่ดี
7. ดำเนินการประกันคุณภาพอย่างมีระบบ

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. การพัฒนานิสัยในการประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมและคุณธรรมด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ตลอดจนความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม
2. ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
3. ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และแก้ปัญหาได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม มีภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2556)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา พบสรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรมในบุคคลมีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติเป็นอย่างมาก และยังเป็นรากฐานของความเจริญรุ่งเรืองของ สังคม สังคมที่ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมสูงจะเป็นสังคมที่สงบ ร่มเย็น และเต็มไปด้วยสันติสุข สถาบันอุดมศึกษาจะต้องสามารถหล่อหลอมให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้วิถีคิด วิธีการ และกระบวนการในการแสวงหาความรู้ และนำความรู้ ที่มีในตนเองออกมาใช้ ให้เป็นประโยชน์ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง รู้จักคิด พุด และทำอย่างมีคุณธรรม และจริยธรรม รู้จักตัวเอง รู้จักทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์และเพื่อประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษานั้นถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ผู้วิจัยพบสรุปด้านคุณลักษณะทางจริยธรรมของนัก ศึกษาได้ 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและด้านความประหยัด ดังนั้นการปลูกฝังจริยธรรมที่ดั่งามให้บังเกิดขึ้นในตัวของนิสิตนักศึกษา เพื่อให้สามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวออกมาใช้ในทางที่เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ คือ เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง อันส่งผลให้สังคมและประเทศชาติเจริญก้าวหน้าอย่างสงบสุข

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผู้วิจัยได้จัดลำดับตามสาระ ดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวม 11 โปรแกรมวิชา จำนวน 4,262 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 รวม 11 โปรแกรมวิชา โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ตามสูตรของยามาเน่ (Yamane, 1976: 886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ได้จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 435 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโปรแกรมวิชาที่ศึกษา

สาขาวิชาที่ศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โปรแกรมวิชาภาษาไทย	288	30
2. โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ	423	32
3. โปรแกรมวิชาภาษาจีน	114	30
4. โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์	85	30

ตาราง 1 (ต่อ)

สาขาวิชาที่ศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
5. โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	356	35
6. โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์	1,218	89
7. โปรแกรมวิชานิติศาสตร์	227	30
8. โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา	192	30
9. โปรแกรมวิชาศิลปกรรม	419	39
10. โปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์	120	30
11. โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน	820	60
รวม	4,262	435

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและด้านความประหยัด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า บทความ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างข้อคำถามที่แสดงถึงคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาในแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน
3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967: 90-95) ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อปรับแก้ในเรื่องความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้
5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Validity) รวมทั้งภาษาที่ใช้ แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนอประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโทอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคร้อยละ 27 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยการใช้การทดสอบที (t-test) เฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบสอบถาม (Ferguson. 1981: 180) ได้ข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อจากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.876

7. เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วนำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อปรับปรุงแก้ไข จารณาให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ โปรแกรมวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ของ อรพินท์ สันติชัยอนันต์ (2549: 185 - 188) ด้านความใฝ่รู้ 13 ข้อ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ 12 ข้อ ด้านความอดทนอดกลั้น 12 ข้อ และด้านความประหยัด 13 ข้อ รวมทั้งหมด 50 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้มีการกำหนด คะแนนดังนี้

5 หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวมากที่สุด
4 หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวมาก
3 หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวปานกลาง
2 หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวน้อย
1 หมายถึง	นักศึกษามีการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนในแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ยในช่วง 4.50 – 5.00 หมายถึง คุณลักษณะทาง จริยธรรมของนักศึกษาอยู่ ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยในช่วง 3.50 – 4.49 หมายถึง คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ยในช่วง 2.50 – 3.49 หมายถึง คุณลักษณะทาง จริยธรรมของนักศึกษาอยู่ ในระดับ
 ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยในช่วง 1.50 – 2.49 หมายถึง คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ยในช่วง 1.00 – 1.49 หมายถึง คุณลักษณะทาง จริยธรรมของนักศึกษาอยู่ ในระดับ
 น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจาก กบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยัง คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อขอความร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานงานกับอาจารย์และเจ้าหน้าที่เพื่อส่งแบบสอบถามไป ยังนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการเก็บแบบสอบถามคืนในเวลาที่กำหนด
3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามโดยการเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความ สมบูรณ์แล้วนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1 ศึกษา คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่า คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Ferguson. 1981: 68)
3. ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 เปรียบเทียบคุณลักษณะ จริยธรรมในแต่ละด้าน ของ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศ าสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามเพศ ใช้การ ทดสอบที (t-test) และตัวแปรโปรแกรมิวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) เมื่อพบ ความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe's method) (Ferguson. 1989: 178)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
 - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม
 - 2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยทดสอบที (t-dependent sample)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธี วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α – Coefficient)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2กลุ่มโดยทดสอบที (t-test for independent sample) (Ferguson. 1981: 178)

3.2 การทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe 's Method) (Ferguson. 1981: 190, 308)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาคูณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและด้านความประหยัด โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบ คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน โดยตัวแปรเพศ โดยใช้การทดสอบที สำหรับตัวแปร โปรแกรมหาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละเมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 435 คน ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 435	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	156	35.90
เพศหญิง	279	64.10
รวม	435	100.00
2. โปรแกรมวิชา		
โปรแกรมวิชาภาษาไทย	30	6.90
โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ	32	7.40
โปรแกรมวิชาภาษาจีน	30	6.90
โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์	30	6.90
โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	35	8.00
โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์	89	20.50
โปรแกรมวิชานิติศาสตร์	30	6.90
โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา	30	6.90
โปรแกรมวิชาศิลปกรรม	39	9.00
โปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์	30	6.90
โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน	60	13.80
รวม	435	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 435	ร้อยละ
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
สูง	120	27.60
ปานกลาง	90	20.70
ต่ำ	225	51.70
รวม	435	100.00
4. สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
สูง	131	30.80
ปานกลาง	154	34.70
ต่ำ	150	34.50
รวม	435	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 435 คนแบ่งตามเพศเป็นนักศึกษาชาย คิดเป็นร้อยละ 35.90 และนักศึกษาหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.10 เมื่อจำแนกตาม โปรแกรมวิชา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 20.50 เมื่อจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำคิดเป็นร้อยละ 51.70 เมื่อจำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีสถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.70

ตอนที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน 4 ด้าน คือ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและต้านทาน ความประหยัดดังแสดงในตาราง 3-11

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน

คุณลักษณะทางจริยธรรม	n = 435		ระดับคุณลักษณะทางจริยธรรม
	\bar{X}	S.D.	
ด้านความใฝ่รู้	3.85	0.48	มาก
ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ	4.23	0.51	มาก
ด้านความอดทนอดกลั้น	4.18	0.58	มาก
ด้านความประหยัด	3.96	0.44	มาก
รวม	4.06	0.44	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีคุณลักษณะทางจริยธรรมของ โดยรวมและในแต่ละด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความใฝ่รู้เป็นรายข้อ

ด้านความใฝ่รู้	n = 435		ระดับคุณลักษณะ ทางจริยธรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. พูดคุย ซักถาม หรือสนทนากับผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญใน ศาสตร์สาขาต่าง ๆ	3.86	0.65	มาก
2. เข้าร่วมอบรมสัมมนาหรือเข้าชมนิทรรศการ ที่ทางมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น	3.89	0.70	มาก
3.เตรียมบทเรียนมาล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน	3.84	0.89	มาก
4.มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน	4.03	0.73	มาก
5.อ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่ให้ความรู้นอกเหนือจากการอ่าน บทเรียน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น	3.96	0.97	มาก
6.มีความสนใจ ติดตามความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวทาง วิชาการ ในเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์ ฯลฯ	4.07	0.74	มาก
7.เมื่อมีเวลาว่าง จะเข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม	3.41	0.87	ปานกลาง
8.พูดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ ๆ กับอาจารย์และเพื่อน	3.63	0.66	มาก
9.ทบทวนบทเรียนและค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่อาจารย์สอนไปแล้ว	3.70	0.85	มาก
10.มีความสนใจและเชื่อมโยงความรู้เดิมไปสู่ความรู้ใหม่	3.71	0.56	มาก
11.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นของ ตนเอง	4.20	0.72	มาก
12.สนใจที่จะเรียนรู้วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ	3.97	0.75	มาก
13.ข้าพเจ้าเป็นคนใส่ใจหาความรู้ต่างๆเสมอ	3.83	0.66	มาก
รวม	3.85	0.48	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.48)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะทางจริยธรรมเกือบทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น
ข้อ 7 อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบเป็นรายชื่อ

ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ	n = 435		ระดับคุณลักษณะทางจริยธรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำในห้องเรียน ในขณะที่อาจารย์กำลังสอน	4.01	0.81	มาก
2. ส่งงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำตรงเวลา	4.23	0.66	มาก
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย	4.12	0.89	มาก
4. ปฏิบัติตามกฎจราจรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย	4.15	0.52	มาก
5. ทำการบ้านทุกวิชาด้วยตนเอง	4.01	0.87	มาก
6. ไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ ที่ทำลายสุขภาพ	4.61	0.67	มากที่สุด
7. เข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมง	4.13	0.77	มาก
8. ทำตารางและปฏิบัติตามตารางในการดูหนังสือ และทำการบ้าน	3.66	0.69	มาก
9. เข้าแถวในการรับบริการต่าง ๆ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย	4.25	0.65	มาก
10. เมื่อได้รับมอบหมายให้กระทำการสิ่งใด จะเอาใจใส่งานนั้นอย่างเต็มความสามารถ	4.33	0.57	มาก
11. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.19	0.80	มาก
12. ช่วยรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งที่บ้านที่พักอาศัยมหาวิทยาลัย และสถานที่ต่าง ๆ	4.24	0.77	มาก
รวม	4.23	0.51	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะทางจริยธรรมเกือบทุก ข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 7 นักศึกษามีคุณลักษณะทางจริยธรรมในระดับมากที่สุด

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้นในรายข้อ

ด้านความอดทนอดกลั้น	n = 435		ระดับคุณลักษณะทางจริยธรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. ตั้งใจเรียนทุกวิชา แม้จะมีบางวิชาที่ไม่ชอบ	4.30	0.83	มาก
2. สามารถรอคอย พยายามทำงานต่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พอใจ	4.15	0.76	มาก
3. รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น	4.15	0.73	มาก
4. ซ้ำพเจ้าสามารถควบคุมการแสดงออกเมื่อโกรธได้	4.25	0.82	มาก
5. ซ้ำพเจ้าตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อ แม้ว่างานนั้นจะยากลำบากและมีอุปสรรค	4.14	1.01	มาก
6. ไม่แสดงความเสียใจ เมื่อถูกตำหนิ	4.02	0.72	มาก
7. ไม่กล่าวคำหยาบ เมื่อถูกยั่วยุให้โกรธ	3.76	0.97	มาก
8. รับฟังข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข	4.27	0.78	มาก
9. เมื่อทำความผิดต่อผู้อื่น ก็จะกล่าวคำ “ขอโทษ”	4.37	0.77	มาก
10. มีความขยันหมั่นเพียรในกิจการต่างๆ	4.27	0.71	มาก
11. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และรู้จักให้อภัยผู้อื่น	4.25	0.63	มาก
12. ยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด	4.22	0.62	มาก
รวม	4.18	0.58	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความอดทนอดกลั้นโดยรวม และเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความประหยัดเป็นรายชื่อ

ด้านความประหยัด	n = 435		ระดับคุณลักษณะ ทางจริยธรรม
	\bar{X}	S.D.	
1. ใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น สมควรแก่สภาพ	4.05	0.87	มาก
2. กำหนดรายจ่ายให้พอเหมาะพอควรแก่กำลังทรัพย์	3.91	0.88	มาก
3. เก็บสะสมเงินไว้บางส่วน เพื่อใช้จ่ายยามจำเป็น	3.76	1.02	มาก
4. มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบในแต่ละเดือน	3.85	0.84	มาก
5. คำนึงถึงผลดี ผลเสีย และความคุ้มค่าก่อนที่จะซื้อสิ่งของใดๆ	3.98	0.72	มาก
6. รักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ	3.97	0.68	มาก
7. นำเสื้อผ้าเก่าที่ไม่ทันสมัยแล้ว มาดัดแปลงให้สวยงาม แล้วนำมาสวมใส่ใหม่ได้	3.75	0.84	มาก
8. ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าหรือน้ำประปาทุกครั้ง หลังจากที่ใช้แล้ว	4.19	0.68	มาก
9. ปิดโทรทัศน์หรือวิทยุ เมื่อไม่มีใครดูหรือฟัง	4.30	0.65	มาก
10. ใช้โทรศัพท์มือถือ พูดคุยในเรื่องที่มีประโยชน์และได้สาระ	3.80	1.00	มาก
11. ใช้จ่ายอย่างมีประโยชน์	4.08	0.72	มาก
12. ช่วยดูแลและประหยัดการใช้พลังงานทั้งในมหาวิทยาลัยและ ในที่สาธารณะ	3.84	0.83	มาก
13. เดินทางโดยใช้รถสาธารณะ แทนการเดินทางโดยรถส่วนตัว	4.02	0.65	มาก
รวม	3.96	0.44	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความประหยัดโดยรวมและเป็นรายชื่อทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะทางจริยธรรม	เพศ n=435					
	เพศชาย(n = 156)			เพศหญิง(n = 279)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ ทางจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ ทางจริยธรรม
ด้านความใฝ่รู้	3.68	0.35	มาก	4.17	0.50	มาก
ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ	4.11	0.53	มาก	4.45	0.38	มาก
ด้านความอดทนอดกลั้น	4.00	0.55	มาก	4.49	0.50	มาก
ด้านความประหยัด	3.78	0.39	มาก	4.29	0.30	มาก
รวม	3.89	0.38	มาก	4.35	0.40	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและในแต่ละด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.38), ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงมีคุณลักษณะทางจริยธรรมทุกด้านในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามโปรแกรมวิชา

โปรแกรมวิชา	ด้านความใฝ่รู้			ด้านความมีวินัยและ รับผิดชอบ			ด้านความอดทนอด กลั้น			ด้านความ ประหยัด			รวม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ			
ภาษาไทย	3.88	0.56	มาก	4.16	0.52	มาก	4.19	0.65	มาก	3.92	0.40	มาก	4.04	0.50	มาก
ภาษาอังกฤษ	3.75	0.62	มาก	4.12	0.42	มาก	3.81	0.54	มาก	3.88	0.58	มาก	3.89	0.51	มาก
ภาษาจีน	4.21	0.42	มาก	4.45	0.36	มาก	4.50	0.42	มาก	4.18	0.51	มาก	4.33	0.40	มาก
บรรณารักษศาสตร์	3.56	0.32	มาก	4.00	0.25	มาก	3.89	0.60	มาก	3.85	0.20	มาก	3.83	0.31	มาก
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.79	0.30	มาก	4.18	0.53	มาก	4.26	0.59	มาก	3.89	0.53	มาก	4.03	0.46	มาก
รัฐประศาสนศาสตร์	3.97	0.47	มาก	4.26	0.46	มาก	4.30	0.53	มาก	4.02	0.47	มาก	4.14	0.44	มาก
นิติศาสตร์	3.70	0.40	มาก	4.17	0.42	มาก	4.15	0.69	มาก	3.89	0.40	มาก	3.98	0.44	มาก
สังคมศึกษา	3.73	0.77	มาก	4.03	0.46	มาก	4.03	0.58	มาก	3.82	0.48	มาก	3.90	0.44	มาก
ศิลปกรรม	4.08	0.48	มาก	4.29	0.30	มาก	4.32	0.49	มาก	4.15	0.30	มาก	4.21	0.36	มาก
ดนตรีและนาฏศิลป์	3.56	0.35	มาก	4.11	0.41	มาก	4.23	0.61	มาก	3.90	0.26	มาก	3.95	0.35	มาก
การพัฒนาชุมชน	3.87	0.45	มาก	4.48	0.78	มาก	4.11	0.52	มาก	3.94	0.38	มาก	4.10	0.42	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษา ทุกโปรแกรมวิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและในแต่ละด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่านักศึกษาทุกโปรแกรมวิชา มีคุณลักษณะทางจริยธรรมทุกด้านในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน n=435								
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (n = 120)			ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (n = 90)			ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (n = 225)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความใฝ่รู้	4.28	0.45	มาก	3.87	0.37	มาก	3.63	0.36	มาก
ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ	4.53	0.45	มาก	4.12	0.34	มาก	4.11	0.53	มาก
ด้านความอดทนอดกลั้น	4.71	0.39	มาก	4.09	0.27	มาก	3.93	0.57	มาก
ด้านความประหยัด	4.33	0.26	มาก	3.87	0.36	มาก	3.80	0.42	มาก
รวม	4.47	0.37	มาก	3.99	0.28	มาก	3.87	0.38	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว n=435								
	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง (n = 134)			ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง (n = 151)			ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ (n = 150)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านความไม่รู้จัก	4.17	0.49	มาก	3.70	0.45	มาก	3.73	0.33	มาก
ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ	4.47	0.61	มาก	4.20	0.39	มาก	4.04	0.42	มาก
ด้านความอดทนอดกลั้น	4.44	0.44	มาก	4.08	0.61	มาก	4.05	0.58	มาก
ด้านความประหยัด	3.96	0.44	มาก	4.01	0.40	มาก	3.74	0.48	มาก
รวม	4.43	0.37	มาก	4.00	0.42	มาก	3.89	0.41	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกันมีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบ คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที สำหรับตัวแปรโปรแกรมวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ไซวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 12 – 20

ตาราง 12 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะทางจริยธรรม	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	(n = 156)		(n = 279)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านความไม่รู้	3.68	0.35	4.17	0.50	11.942	0.001
ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ	4.11	0.53	4.45	0.38	6.965	0.001
ด้านความอดทนอดกลั้น	4.00	0.55	4.49	0.50	9.224	0.001
ด้านความประหยัด	3.78	0.39	4.29	0.30	13.868	0.001
รวม	3.89	0.38	4.35	0.40	11.863	0.001

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามโปรแกรมวิชา

คุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความใฝ่รู้	ระหว่างกลุ่ม	10	14.136	1.414	7.115	0.001
	ภายในกลุ่ม	424	84.246	0.199		
	รวม	434	98.382			
ด้านความมีวินัยและ รับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	10	9.197	0.920	3.786	0.001
	ภายในกลุ่ม	424	102.985	0.243		
	รวม	434	112.182			
ด้านความอดทนอดกลั้น	ระหว่างกลุ่ม	10	13.187	1.319	4.183	0.001
	ภายในกลุ่ม	424	133.670	0.315		
	รวม	434	146.857			
ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	10	4.647	0.465	2.529	0.006
	ภายในกลุ่ม	424	77.924	0.184		
	รวม	434	82.572			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	10	7.650	0.765	4.201	0.001
	ภายในกลุ่ม	424	77.212	0.182		
	รวม	434	84.862			

จากตาราง 13 แสดงว่านักศึกษาที่ศึกษาโปรแกรมวิชาต่างก็หัดนะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 14-30

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวม จำแนกตามโปรแกรมวิชา เป็นรายคู่

สาขาวิชา	\bar{X}	ไทย	อังกฤษ	จีน	บรรณารักษศาสตร์	ท่องเที่ยว	รัฐประศาสนศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคม	ศิลปกรรม	ดนตรีและนาฏศิลป์	พัฒนาชุมชน
		4.04	3.89	4.33	3.83	4.03	4.14	3.98	3.90	4.21	3.95	4.10
ภาษาไทย	4.04											
ภาษาอังกฤษ	3.89											
ภาษาจีน	4.33			*								
บรรณารักษศาสตร์	3.83											
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	4.03											
รัฐประศาสนศาสตร์	4.14											
นิติศาสตร์	3.98											
สังคมศึกษา	3.90											
ศิลปกรรม	4.21											
ดนตรีและนาฏศิลป์	3.95											
พัฒนาชุมชน	4.10											

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีนมีคุณลักษณะทางจริยธรรมแตกต่างกับ นักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความใฝ่รู้จำแนกตามโปรแกรมวิชา เป็นรายคู่

สาขาวิชา	\bar{X}	ไทย	อังกฤษ	จีน	บรรณารักษศาสตร์	ท่องเที่ยว	รัฐประศาสนศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคม	ศิลปกรรม	ดนตรีและนาฏศิลป์	พัฒนาชุมชน
		3.88	3.75	4.21	3.56	3.79	3.97	3.70	3.73	4.08	3.56	3.87
ภาษาไทย	3.88											
ภาษาอังกฤษ	3.75											
ภาษาจีน	4.21			*				*			*	
บรรณารักษศาสตร์	3.56				*					*		
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.79											
รัฐประศาสนศาสตร์	3.97										*	
นิติศาสตร์	3.70											
สังคมศึกษา	3.73											
ศิลปกรรม	4.08											*
ดนตรีและนาฏศิลป์	3.56											
พัฒนาชุมชน	3.87											

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีนมีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความใฝ่รู้แตกต่างกับนักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ นิติศาสตร์และโปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ นักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์แตกต่างกับนักศึกษา โปรแกรมวิชา รัฐประศาสนศาสตร์และโปรแกรมวิชาศิลปกรรมส่วนนักศึกษาโปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์แตกต่างกับนักศึกษาโปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ และ นักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรมแตกต่างกับนักศึกษา โปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบจำแนกตาม
โปรแกรมวิชา เป็นรายคู่

สาขาวิชา	\bar{X}	ไทย	อังกฤษ	จีน	บรรณารักษศาสตร์	ท่องเที่ยว	รัฐประศาสนศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคม	ศิลปกรรม	ดนตรีและนาฏศิลป์	พัฒนาชุมชน
		4.16	4.12	4.45	4.00	4.18	4.26	4.17	4.03	4.26	4.11	4.48
ภาษาไทย	4.16											
ภาษาอังกฤษ	4.12											
ภาษาจีน	4.45			*					*			
บรรณารักษศาสตร์	4.00				*					*		*
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	4.18											
รัฐประศาสนศาสตร์	4.26											
นิติศาสตร์	4.17											
สังคมศึกษา	4.03											
ศิลปกรรม	4.26											
ดนตรีและนาฏศิลป์	4.11											
พัฒนาชุมชน	4.48											

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีน มี คุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ แตกต่างกับนักศึกษา โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ และโปรแกรมวิชาสังคมศาสตร์ ส่วนนักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ แตกต่างกับนักศึกษา โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โปรแกรมวิชาศิลปกรรม และโปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความอดทนอดกลั้นจำแนกตามโปรแกรมวิชา
เป็นรายคู่

สาขาวิชา	\bar{X}	ไทย	อังกฤษ	จีน	บรรณารักษศาสตร์	ท่องเที่ยว	รัฐประศาสนศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคม	ศิลปกรรม	ดนตรีและนาฏศิลป์	พัฒนาชุมชน
		4.19	3.81	4.50	3.89	4.26	4.30	4.15	4.03	4.32	4.23	4.11
ภาษาไทย	4.19											
ภาษาอังกฤษ	3.81		*									
ภาษาจีน	4.50											
บรรณารักษศาสตร์	3.89											
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	4.26											
รัฐประศาสนศาสตร์	4.30											
นิติศาสตร์	4.15											
สังคมศึกษา	4.03											
ศิลปกรรม	4.32											
ดนตรีและนาฏศิลป์	4.23											
พัฒนาชุมชน	4.11											

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษมีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความอดทนอดกลั้นแตกต่างกับนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความประหยัดจำแนกตามโปรแกรมวิชา
เป็นรายคู่

สาขาวิชา	\bar{X}	ไทย	อังกฤษ	จีน	บรรณารักษะ	ท่องเที่ยว	รัฐประศาสนศาสตร์	นิติศาสตร์	สังคม	ศิลปกรรม	ดนตรีและนาฏศิลป์	พัฒนาชุมชน
		3.92	3.88	4.18	3.85	3.89	4.02	3.89	3.82	4.15	3.90	3.94
ภาษาไทย	3.92											
ภาษาอังกฤษ	3.88											
ภาษาจีน	4.18											
บรรณารักษศาสตร์	3.85									*		
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.89											
รัฐประศาสนศาสตร์	4.02											
นิติศาสตร์	3.89											
สังคมศึกษา	3.82											
ศิลปกรรม	4.15										*	
ดนตรีและนาฏศิลป์	3.90											
พัฒนาชุมชน	3.94											

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่านักศึกษาโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความประหยัดแตกต่างกับนักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรม ส่วนนักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรมแตกต่างจากนักศึกษาโปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 19 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะทางจริยธรรม ของนักศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความใฝ่รู้	ระหว่างกลุ่ม	2	33.177	16.589	109.905	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	65.205	0.151		
	รวม	434	98.382			
ด้านความมีวินัยและ รับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	15.214	7.607	33.889	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	196.968	0.224		
	รวม	434	112.182			
ด้านความอดทนอดกลั้น	ระหว่างกลุ่ม	2	49.688	24.844	110.452	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	97.169	0.225		
	รวม	434	146.857			
ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	2	23.268	11.634	84.751	0.006
	ภายในกลุ่ม	432	59.303	0.137		
	รวม	434	82.572			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	28.611	14.305	109.862	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	56.251	0.130		
	รวม	434	84.862			

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้าน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟิงแสดงในตาราง 20 – 24

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวม จំแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		4.47	3.99	3.87
สูง	4.47		*	*
ปานกลาง	3.99			
ต่ำ	3.87			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความใฝ่รู้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		4.28	3.87	3.63
สูง	4.28		*	*
ปานกลาง	3.87			
ต่ำ	3.63			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ แตกต่าง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		4.53	4.12	4.11
สูง	4.53			*
ปานกลาง	4.12			
ต่ำ	4.11			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ แตกต่าง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้น จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		4.71	4.09	3.93
สูง	4.71		*	*
ปานกลาง	4.09			
ต่ำ	3.93			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความอดทนอดกลั้น แตกต่าง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความประหยัด จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		4.33	3.87	3.80
สูง	4.33			*
ปานกลาง	3.87			
ต่ำ	3.80			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความประหยัด แตกต่าง กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 การเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจิตกรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

คุณลักษณะทางจิตกรรม ของนักศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความใฝ่รู้	ระหว่างกลุ่ม	2	19.642	9.821	53.882	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	78.740	0.182		
	รวม	434	98.382			
ด้านความมีวินัยและ รับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	13.077	6.539	28.503	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	99.104	0.229		
	รวม	434	112.182			
ด้านความอดทนอดกลั้น	ระหว่างกลุ่ม	2	13.500	6.750	21.867	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	133.357	0.309		
	รวม	434	146.857			
ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	2	13.096	6.548	40.717	0.006
	ภายในกลุ่ม	432	69.475	0.161		
	รวม	434	82.572			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	13.450	6.725	40.682	0.001
	ภายในกลุ่ม	432	71.412	0.165		
	รวม	434	84.862			

จากตาราง 25 แสดงว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 26 – 30

ตาราง 26 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยรวม จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ครอบครัว		4.43	4.00	3.89
สูง	4.43			*
ปานกลาง	4.00			
ต่ำ	3.89			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่า นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปานกลางมีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมแตกต่างกับนักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความใฝ่รู้ จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ครอบครัว		4.17	3.70	3.73
สูง	4.17			*
ปานกลาง	3.70			
ต่ำ	3.73			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่า นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สูง มีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ แตกต่างกับนักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 28 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ครอบครัว		4.47	4.20	4.04
สูง	4.47	*	*	*
ปานกลาง	4.20			
ต่ำ	4.04			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่า นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว สูง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีคุณลักษณะทางจริยธรรมด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ แตกต่างจากนักศึกษาที่มี ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว ปานกลาง และนักศึกษาที่มี ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้นจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ครอบครัว		4.44	4.08	4.05
สูง	4.44			*
ปานกลาง	4.08			
ต่ำ	4.05			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว สูง มีคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความอดทนอดกลั้น แตกต่าง กับนักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความประหยัด จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัวเป็นรายคู่

ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว	\bar{X}	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ครอบครัว		3.96	4.01	3.74
สูง	3.96		*	*
ปานกลาง	4.01			
ต่ำ	3.74			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว สูง มีคุณลักษณะทาง จริยธรรมด้านความประหยัด แตกต่างกับนักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปานกลาง และ นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัย และรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัด
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ โปรแกรมหาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 435 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัด จำนวน 50 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านความใฝ่รู้ จำนวน 13 ข้อ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ จำนวน 12 ข้อ ด้านความอดทนอดกลั้น จำนวน 12 ข้อ และด้านความประหยัด จำนวน 13 ข้อ โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.876
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป ทั้งหมดจำนวน 435 ฉบับ และได้รับฉบับที่สมบูรณ์คืน จำนวน 435 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ตามความมุ่งหมายข้อ 1 ศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัด โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนโปรแกรมวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีนี้ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Fergoson. 1981: 308)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มี คุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่ศึกษาใน โปรแกรมวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. การศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัย และรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้าน ความประหยัด ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษามีอายุระหว่าง 17-22 ปีซึ่งจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย เป็นวัยที่มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองเพื่อเข้าสู่การเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและบทบาทที่ตนเองได้ รับในสังคมมากขึ้น และเมื่อเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษา ก็ได้ มีการเปลี่ยนระบบการเรียนการสอนซึ่งจากเดิม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาจะมีอาจารย์คอยแนะนำอย่างใกล้ชิดมาเป็นระบบการเรียนการสอนที่ตัวเองทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น รวมทั้งกฎระเบียบ บัญญัติต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตาม เช่น การแต่งกาย การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น และจากการที่สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดให้นักศึกษาได้ ทำกิจกรรม โดยมีทั้งกิจกรรมบังคับ และกิจกรรมเลือกเสรีเป็นการเปิดโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ซึ่งจะช่วยให้ประสบการณ์ในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงขอเสนอการอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความใฝ่รู้ พบว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรม ด้านความใฝ่รู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษา อยู่ใน ยุคที่เข้าถึงเทคโนโลยีข่าวสารได้ง่าย นักศึกษา จึงสามารถค้นคว้าหาความรู้ ได้ตลอดเวลา ซึ่งทำให้นักศึกษาสามารถรวบรวมองค์ความรู้ หรือประยุกต์สิ่งที่เรียนรู้มาใช้ได้ นอกจากนี้ และนักศึกษาอยู่ในวัยที่เริ่มมีความรับผิดชอบ เริ่มสนใจ ในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่อาจารย์ สอนไป มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นของตนเอง ชอบการสนทนา และแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ๆ กับอาจารย์ เพื่อนๆ และผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ มีความสนใจในการเข้าร่วมอบรมสัมมนาหรือเข้า ชมนิทรรศการที่ทางมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น ดังที่ พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต) (2542: 45) ได้กล่าวว่า การศึกษาไทยจะต้องทำให้เด็กได้ฝึกและพัฒนาตนเองให้ มีความใฝ่รู้ เพื่อที่จะได้ไปสู่อะไรที่ยาก ซึ่งจะทำให้เกิดผลดี คือ มีความเต็มใจสู้ เต็มใจทำ มีความสุขในการเรียนและการทำงาน มีความตั้งใจทำงานนั้นได้ ผลดี วิธีการพัฒนาที่ทำให้เกิดคุณลักษณะของความใฝ่รู้ สู่อะไรที่ยาก สามารถทำได้ โดยการพัฒนาความอยากที่เป็นกุศล คือ ความใฝ่ ดี เมื่อพบ บสิ่งใดก็ตามก็อยากทำสิ่งนั้นให้ ดีที่สุด (ฉันทะ) เมื่อเกิดความใฝ่ ดี ก็ต้องแสวงหาความรู้ว่าจะทำอย่างไรจึงจะเกิดผลดี จึงต้องมีการพัฒนาฝึกฝนปรับปรุง ทำให้ เข้มแข็ง สู่อะไรที่ยากได้ ซึ่งความอยากเหล่านี้มาจากการศึกษา การเรียนรู้ และปัญญา ซึ่งพระธรรมปิฎกได้สรุปสั้นๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคนว่าเป็น “การสร้างความรู้สู่อะไรที่ยาก บนรากฐานของความใฝ่ ดี” จากงานวิจัยของ

อภิญา มานะโรจน์ (2539: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์ ได้รับการปลูกฝังคุณธรรมในด้านความรู้ จักตนเอง ใฝ่รู้ ไตร่ตรองเหตุผล รับผิดชอบและเสียสละเพื่อส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบต่อ พบว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรม ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบต่อ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษามีอายุระหว่าง 17-22 ปี ซึ่งจัดอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย เป็นวัยที่มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองเพื่อเข้าสู่การเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและบทบาทที่ตนเองได้รับในสังคมมากขึ้น และเมื่อเข้ามาเรียนในสถาบันอุดมศึกษาก็ได้ มีการเปลี่ยนระบบการเรียนการสอนซึ่งจากเดิม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาจะมีอาจารย์ คอยแนะนำอย่างใกล้ชิด ติตมาเป็นระบบการเรียนการสอนที่ตนเองทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น รวมทั้งกฎระเบียบปฏิบัติต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาที่นิสิตนักศึกษาจะต้องปฏิบัติตาม เช่น การแต่งกาย การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น และจากการที่สถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดให้นิสิตนักศึกษาได้ ทำกิจกรรม โดยมีทั้งกิจกรรมบังคับ และกิจกรรมเลือกเสรี เป็นการเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เช่น การออกค่ายอาสาพัฒนา ซึ่งจะช่วยฝึกประสบการณ์ในการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสในการฝึกความมีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ดังที่ พระธรรมกิตติวงศ์ (2557: ออนไลน์) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินชีวิตและดำเนินงานต่างๆ นั้นให้ไปด้วยความเรียบร้อยดีงามและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดมีแก่บุคคลแต่ละคนเป็นพื้นฐานก่อน ยิ่งพัฒนาได้ มากเท่าไรก็จะเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีคุณภาพสูงเท่านั้น และวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา(2530: 110-111) ได้กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาเป็นตัวแทนของประชาชนที่มีโอกาสได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ ในสถาบันอุดมศึกษา ควรตั้งใจและเพียรพยายามในการศึกษาหาความรู้ ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม คำนึงถึงผู้อื่นและประโยชน์ของผู้อื่นมากกว่าของตน เคารพกฎระเบียบของสถาบัน และแบ่งเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่จะช่วยสร้างทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบต่อสังคม และการตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อสถาบันและสังคมได้ เป็นอย่างดีสอดคล้องกับงานวิจัยของชวัญฤดี ขำสอนสัตย์ (2542: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดลมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อทุกด้าน อยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของพิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2574: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อทุกด้าน อยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

1.3 ด้านความอดทนอดกลั้น พบว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรม ด้านความอดทนอดกลั้น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาในสถาบัน นอุดมศึกษาส่วนใหญ่ จะมีอายุระหว่าง 17-22 ปี ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มต้นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นช่วงวัยที่กำลังสะสมความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ เพื่อนำไปใช้ ในการดำรงชีวิตในสังคม ทำให้ ต้องมีความสุขุมรอบคอบใน การดำเนินชีวิตมากขึ้น รวมทั้งต้องมีความมั่นใจและเข้มแข็ง เพื่อที่จะให้ตนประสบความสำเร็จ นอกจากนั้นนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ผ่านช่วงเวลาในการปรับตัวเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา อันได้แก่ การปรับตัวในด้าน การเรียน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการเดินทาง ด้านการทำกิจกรรม ด้านความสัมพันธ์ กับเพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้อง และอาจารย์ รวมทั้งความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้าง ความอดทนอดกลั้นให้กับนิสิตนักศึกษาแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา(2543: 22) ได้กล่าวว่า การที่นิสิตเห็นคุณค่าของความอดทน เช่น อดทนต่อถ้อยคำของคนทีพุดจาตุดูถูกเหยียดหยาม ตีเตือนบ่นว่า ถ้าอดทนระงับ อารมณ์ได้ก็จะไม่ ก่อเรื่องทะเลาะวิวาท นอกจากจะอดทนต่อ ถ้อยคำพูด ต่อ พฤติกรรมของคนที่ยั่วยู่ให้เราทำบาป และอดทนต่อ อสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดความไม่พึงพอใจแล้ว การอดทนต่อความยากลำบากต่างๆ จะทำให้ นิสิตมีพลังใจเข้ม แข็ง สามารถฝ่า พินอุปสรรคต่างๆ ไปสู่ความสำเร็จที่ทำให้ ชีวิตก้าวหน้ารุ่งโรจน์ในอนาคตได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภา โล จายะ(2535: 58) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติ กรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล สภาการศึกษาไทยตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารพยาบาลและอาจารย์ พยาบาล พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมจริยธรรมด้านความอดทนอยู่ในระดับมาก อยู่ ึ่งไรก็ตามผลการวิจัยของโกเมท เพ็ญสุบรรณ (2539: 70-96) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาคุณธรรมนักศึกษาครูในวิทยาลัยครู พบว่า าคะแนนการรับรู้ ของนักศึกษาครูที่ได้ รับจาก อาจารย์ในวิทยาลัยครูในการพัฒนาคุณธรรมด้านความอดทนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนจากคุณธรรมในด้านอื่นๆ ทั้งหมด 9 ประการ

1.4 ด้านความประหยัด ศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีคุณลักษณะทางจริยธรรม ด้านความประหยัด อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันอยู่ในสภาวะตกต่ำ ทำให้เกิดวิกฤตการณ์หลาย ประการ ได้ มีการปรับราคาสินค้า ำทั้งเครื่องอุปโภคบริโภค และสาธารณูปโภค ซึ่งมีผลกระทบต่อ ค่าครองชีพของบิดามารดา ผู้ ปกครองและนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างมาก และเนื่องจากค่า ำใช้จ่ายต่างๆ ภายในครอบครัวที่มีหลายอย่าง เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเล่าเรียน ค่าเสื้อผ้า ทำให้สมาชิกทุกคน ในครอบครัว รวมทั้งนิสิตนักศึกษาต้องช่วยกันประหยัดและมีการวางแผนการใช้จ่ายกันอย่างรอบคอบ ยิ่งขึ้น นอกจากนั้นนโยบายของรัฐบาลที่ให้ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนช วยกันประหยัดการ ใช้พลังงาน ทำให้ สถาบันอุดมศึกษาได้ มีการรณรงค์ ให้นิสิตนักศึกษาและบุคลากร ภายในสถาบัน

ช่วยกันประหยัดพลังงาน โดยการปิดไฟฟ้าหรือน้ำประปาทุกครั้งหลังจากที่ใช้แล้ว และช่วยดูแลนิสิต นักศึกษามีความตระหนักในเรื่องความประหยัดมากยิ่งขึ้น ดังที่อมรากลุค อินโชนานนท์ (2557: ออนไลน์) ได้กล่าวว่า การประหยัดน้ำนั้นใช้ว่าจะเฉพาะเจาะจงแต่ เรื่องการใช้จ่ายเงินทองเท่านั้น แต่รวมไปถึงการรู้จักคิดอดออมและประหยัดในเรื่องของการกินอยู่ และการใช้ชีวิตประจำวันด้วย เช่น การประหยัดน้ำ ไฟฟ้า สิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ และการรู้จักรักษาของใช้ที่มีอยู่ให้สามารถใช้งานได้นานแต่ทั้งนี้ ผลการวิจัยของชุตินาถ รัตนจรณะ (2527: 61) ที่ทำการศึกษเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของ นักศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูภาคกลาง พบว่า นักศึกษามีค่านิยมพื้นฐานในด้านความ ประหยัดและอดออม อยู่ ในระดับปานกลาง และผลการสำรวจความคิดเห็นของ ประชาชนเกี่ยวกับ พฤติกรรมการจับจ่ายใช้สอยของเยาวชนของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญร่วมกับ มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพด.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่พบว่าร้อยละ 91.9 มีความเห็นตรงกันว่า ปัจจุบันเยาวชนมีพฤติกรรมการ จับจ่ายใช้สอยที่ฟุ่มเฟือย โดยสินค้าที่เห็นว่าเยาวชนมีการใช้ จ่ายฟุ่มเฟือยมากที่สุดอันดับ 1 คือ โทรศัพท์มือถือ อันดับ 2 คือ เสื้อผ้าจากดีไซน์เนอร์/แบรนด์เนมจากต่างประเทศ อันดับ 3 คือ เครื่องสำอาง อันดับ 4 คือ เครื่องประดับ และ อันดับ 5 คือ เกมหรือซอฟต์แวร์ ด้านบันเทิงบน คอมพิวเตอร์ (เทวินทร์ ขอนเหนียวกลาง. 2557: ออนไลน์)

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยรวมและในแต่ละด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ด้านความมีวินัย และรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น และด้านความประหยัด จำแนกตามเพศ โปรแกรมวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว ผู้วิจัยขอเสนอการ อภิปราย ผลการวิจัย ดังนี้

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมี คุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและเป็นราย ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนิสิต นักศึกษานหญิงมีความมีวินัยและรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความกตัญญูที่ สูงกว่านิสิต นักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันของครอบครัวระหว่าง เพศชายและเพศ นหญิง และการขัดเกลาและหล่อหลอมทางสังคมที่ส่งผลทำให้แต่ละเพศต้องแสดงบทบาทแตกต่าง กันตามเพศของตน โดยส่วนใหญ่เพศชายจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้ มีความกล้าหาญ แข็งแรง มีความ เป็นผู้นำ และได้ รัับอิสระมากกว่า เพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงมักจะถูกฝึ กอบรมให้ รับผิดชอบ ภาระหน้าที่ต่างๆ ภายในครอบครัวมากกว่า เพศชาย เช่น ทำความสะอาดบ้าน ซักเสื้อผ้า ดูแลน้อง ตลอดจนจัดหาอาหาร นอกจากนั้นยังถูกอบรมให้มีความอ่อนน้อม เชื่อฟังคำสั่งสอน และปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎเกณฑ์ต่างๆ มากกว่า เพศชาย ในสังคมไทยบิดามารดามักจะมีความเข้ มงวดกวดขันในการ

อบรมเลี้ยงดูบุตรสาว มากกว่าบุตรชาย และจากการที่เพศหญิงมีหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในบ้าน ทำให้มีความใกล้ชิดกับบิดามารดาและได้รับการปลูกฝังในเรื่องกิริยามารยาทและความประพฤติ การที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและคนรอบข้าง เอาใจใส่ต่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ประกอบกับเพศหญิงมีจิตใจอ่อนโยน ละเอียดย่อน จึงอาจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณธรรมและจริยธรรมด้านความมีวินัย และรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และความกตัญญูตเวที่มากกว่านิสิตนักศึกษาชาย ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบ (2520: 6-11) ได้กล่าวว่า สมาชิกในครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็ก และเด็กจะเรียนรู้ สิ่งต่างๆ จากผู้อื่นโดยที่ผู้อื่นตั้งใจที่จะสั่งสอนสิ่งนั้นหรือไม่ตั้งใจจะสั่งสอนก็ตาม ส่วนมากแล้วเด็กจะเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้ใหญ่ไม่ตั้งใจจะสั่งสอน และยังเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ ทั้งลักษณะที่ดีและไม่ดี ตั้งแต่การเลียนแบบบิดามารดาของตนไปจนถึงวัยรุ่นที่เลียนแบบดารา นักร้อง และอาวี พันธุ์มณี (2542: 39) ได้กล่าวว่า เพศชายมีความหนักแน่นทางความคิด มีลักษณะการแสดงออก มีความเป็นส่วนตัวของตัวเอง และเชื่อมั่นในตนเอง ในขณะที่เพศหญิงส่วนใหญ่มักจะมีอารมณ์ อ่อนไหว อ่อนโยน อະลุ่มอะล่วย คล้อยตาม และมีการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้อื่นได้มากกว่าเพศชาย สอดคล้อง อกกับงานวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช และ นางลักษณวีรัชชัย (2543: 93) ที่ทำการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย: การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ พบว่า นิสิตนักศึกษาหญิงประเมินตนเองว่า มีคุณธรรมด้านความรับผิดชอบและด้านความกตัญญูตเวที่สูงกว่านิสิตนักศึกษาชาย และงานวิจัยของพิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว (2547: 53-54) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชายและหญิงมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง และด้านความซื่อสัตย์สุจริต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับงานวิจัยของขวัญฤดี ขำซอ่อนสัตย์ (2542: 78) ที่ทำการศึกษาด้านพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อในทุกด้านสูงกว่านักศึกษาชาย และผลการศึกษาของเจนเซ่ น และคณะ (Lee. 2014: Online; อ้างอิงจาก Jensen; et al. 1998: unpagged) เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมของรัฐในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย และนักศึกษามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ทางตะวันตกตอนกลางของสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาชายมีพฤติกรรมในการทุจริตในการสอบมากกว่านักศึกษาหญิง

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาใน โปรแกรมวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยและในแต่ละด้านรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย นักศึกษา คณะมนุษยศ าสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่ศึกษา ในโปรแกรม ต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรมโดยรวมและในแต่ละด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะนักศึกษาที่เข้าศึกษาในแต่ละโปรแกรมวิชา มีความชอบและความถนัดที่แตกต่างกันจึงเลือกเรียน

สาขาเฉพาะทางตามความสนใจของแต่ละคน ผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จะผู้ที่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจ และมีคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานอยู่ในระดับที่ดี เช่น ความเมตตากรุณา ความขยันอดทน ความรับผิดชอบ เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมประกอบอาชีพในอนาคต ดังที่ เพียเจท์ (Piaget, 1967: 87) กล่าวว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามขั้นและขั้นกับวัย ตลอดจนความฉลาดของบุคคลในการที่รับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ของสังคมตามพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น สอดคล้องกับ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2537: 381) ได้กล่าวว่า ถึงแม้ว่านิสิตนักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่นตอนปลายเหมือนกัน ศึกษาอยู่ในสถาบันเดียวกัน คณะวิชาหรือสาขาวิชาเดียวกัน นิสิตนักศึกษาแต่ละคนก็มีความแตกต่าง กันในหลายด้าน เช่น สติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย เจตคติ และระดับคุณธรรม ซึ่งความแตกต่าง ดังกล่าว อาจเกิดจากพันธุ กรรมและสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ซึ่งได้แก่ครอบครัว สถานศึกษา และสังคม ในทำนองเดียวกับงานวิจัยของเลวีเน่ แพควิส และฮิกกินส์ (Levine; Pakvis; & Higgins-D'Alessandro, 2000: 482-503) ที่ได้ทำการศึกษาอัตมโนทัศน์แห่งตนและการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาทางด้านมนุษยศาสตร์ มีอัตมโนทัศน์ แห่งตนและการพัฒนาจริยธรรมแตกต่าง จากนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาทางด้านเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของจรียา นวลนิรันดร์ (2540: 71) ที่ได้ทำการศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยหอการค้า พบว่า นักศึกษาที่เรียนในคณะวิชาต่าง ๆ กัน มีค่านิยมทางจริยธรรมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์มีค่านิยมทางจริยธรรมต่ำกว่า นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี และคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของภาวณา ใจประสาธ (2534: 100) ที่ได้ศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาศาखाวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการใช้จ่ายเงินในการเที่ยวเตร่ ในเมือง และชมภาพยนตร์ ต่ำกว่านักศึกษาศาखाวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และงานวิจัยงานวิจัยของสุ วิมล ว่องวานิช และนงลักษณ์ วิรัชชัย (2543: 74) ที่ทำการศึกษابی จัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย : การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ พบว่า นิสิตนักศึกษาในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ประเมินตนเองว่ามีระดับคุณธรรมในด้ านความ กตัญญู กตเวทีสูงกว่านิสิตนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

2.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน โดยรวมและในแต่ละด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะนิสิตนักศึกษา ส่วนใหญ่ จะเป็น ผู้ที่มีความตั้งใจศึกษาหาความรู้ มีความขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง และนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปานกลางมักจะเป็นผู้ที่เอาใจใส่ และสนใจในการ เรียนพอสมควร คนข้างมีวินัยในตนเอง ชอบทำกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น กีฬา ดนตรี หรือออกค่ายอาสาพัฒนา สำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่มีความตั้งใจในการเรียน แม้ว่าจะเข้าเรียนสม่ำเสมอแต่การเรียนรู้อ่อนข้างช้ากว่า นิสิตนักศึกษาในกลุ่มอื่น ไม่มีวินัยในตนเอง และขาดความมั่นใจ จากลักษณะที่แตกต่างกันดังกล่าว ทำให้ นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีคุณธรรมและจริยธรรม แตกต่างกัน ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 47-48) ได้อธิบายลักษณะนิสิตนักศึกษาโดยยึดหลักของคอปแมน (Kauffman) ว่า นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นกลุ่มที่สนใจวิชาการ ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางและมีพ่อแม่มีการศึกษาดี มักสนใจในการศึกษา ห่วงกังวลอยู่กับผลการเรียน ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับคนในสังคมและมีเพื่อนน้อย และ สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538: 10-14) ได้กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาที่มีระดับสติปัญญาสูงจะสามารถเรียนรู้ และเกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ และ เอตซิโอนี (สมชาย เรืองสม . 2541: 57; อ้างอิงจาก Etzioni. n.d.: unpagged) ได้กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนของนักศึกษาเพราะวินัยในตนเองเป็น ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยทั้งนี้งานวิจัยของสุนันทา แก้ว วสุข(2557: ออนไลน์) ที่ทำการศึกษายี่ จจัยที่สัมพันธ์ กับจริยธรรมของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาครูที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง มีระดับจริยธรรมโดยรวมสูงกว่า นักศึกษาครูที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ และงานวิจัยของ ขวัญฤดี ขำช้อนสัจย์ (2542: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการเรียนและต่อสังคมสูงกว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ และงานวิจัยของ สติ ดาวร คำสัด (2546: 126) ที่ศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบต่อ ความอดทน และความซื่อสัตย์ สูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนปานกลางและต่ำ นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความประหยัดสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ

2.4 นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกัน มีคุณลักษณะทางจริยธรรม โดยรวม และเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ครอบครัวของนิสิตนักศึกษา มีการเลี้ยงดูและปลูกฝังจริยธรรมที่ดี โดยครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจสูง โดยส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวและอาศัยอยู่ในสังคมเมืองซึ่ง มีความพร้อมในปัจจัยทางด้านต่างๆ นอกจากนี้ลักษณะทางอาชีพของครอบครัวที่ทำธุรกิจการค้า ทำให้ต้องมีรูปแบบในการดำเนินชีวิตที่ซับซ้อนกว่า มีการคำนึงถึงผลประโยชน์ ที่ จะได้รับ

จากการดำเนินกิจการมากกว่าการที่จะดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย เงินได้ถูกเลือกให้เป็นปัจจัยหลักของครอบครัว ต้องมีการติดต่อธุรกิจตลอดเวลา โดยทิ้งภาระในการดูแลลูกให้กับคนอื่น ๆ หรือลูกจ้าง ทำให้บุคคลในครอบครัวขาดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน ต่างคนต่างดำเนินชีวิตกันอย่างอิสระ ส่วนครอบครัวของนิสิตนักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ ปานกลางและต่ำ นั้น ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัท เกษตรกรหรือรับจ้างทั่วไป ซึ่งมีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย สมควรตามอัตรา ทุกคนในครอบครัวมีความใกล้ชิด ศึกษาดูแลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการทำกิจกรรมในครอบครัวร่วมกัน ทำให้เด็กได้มีโอกาสได้เรียนรู้และปลูกฝังความเชื่อ ความคิด ทักษะคติทั้งทางตรงโดยการสั่งสอนบอกกล่าว และทางอ้อมโดยการทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดังที่ สุพัตรา สุภาพ (2546: 68-69) ได้กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญมากต่อระบบการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของเด็ก เป็นแหล่งการอบรมให้รู้จักกฎเกณฑ์ คุณค่า แบบของความประพฤติและสอนให้รู้จักการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคม ทั้งยังทำหน้าที่เป็นสถาบันเศรษฐกิจ โดยพ่อ แม่ เป็นคนหาเงินทองมาเลี้ยงดูครอบครัว และนำเงินไปใช้ ในด้านการบริโภคต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา การดำรงชีวิต เป็นต้น และ พระมหาบุญเพียร บุญญวิริโย (2544: 41-42) ได้กล่าวว่า ครอบครัวจะต้องปลูกฝังการรู้จักใช้สอยปัจจัยเลี้ยงชีพอย่างถูกต้อง คือ การรู้จักคุณค่าและสาระของปัจจัยเครื่องใช้ที่เป็นวัตถุเงินทองได้อย่างรู้เท่าทัน ไม่หลงไหลพุ่มเฟิยไปตามค่านิยมที่ปราศจากการพิจารณาในแง่ ของจริยธรรมให้ แก่บุตรหลาน และ มีพัตน์ และ แอริส (ชุดินาถ รัตนจรณะ. 2527: 23-24; อ้างอิงจาก Mitton; & Harris. 1962: 407-416) ได้กล่าวว่า เด็กทุกคนควรมีโอกาสได้รับการฝึก ให้มีความรู้สึกรับผิดชอบ ทักษะและพฤติกรรมต่อความรับผิดชอบของผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านความรับผิดชอบของเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช และ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2543: 127) ที่ทำการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ เกี่ยวกับพฤติกรรมการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย : การศึกษาเชิงปริมาณ และคุณภาพ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ ค่อนข้างต่ำ ได้รับการปลูกฝังให้มีความขยันหมั่นเพียรและอดทน แตกต่างจากนิสิตนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ ค่อนข้างดี และ สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ พงศรีสมุทร และ วิลาศลักษณ์ ชวัลลี (สุวิมล ว่องวานิช; และ นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2543: 25) ที่ได้ศึกษาวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ การมีสัมมาคารวะต่ออบิถามารดา ความกตัญญู กตเวทิตะ และการยึดผลบุญบาป พบว่า นักเรียนที่มีฐานะความ เป็นอยู่ต่ำได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญู กตเวทิตะจากครอบครัวมากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านความใฝ่รู้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความใฝ่รู้ของนิสิตนักศึกษา อย่างต่อเนื่องและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป สถาบันอุดมศึกษาควร จัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ ให้ประสบความสำเร็จ โดยอาจจะเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ มาพูดคุย และแลกเปลี่ยนความรู้ ในห้องเรียนเสมอ การน่านิสิตนักศึกษาไปทัศนศึกษาออกสถานที่ในรายวิชาที่ต้องเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การน่านักศึกษาเข้าร่วมอบรมสัมมนาหรือเข้าชมนิทรรศการที่ทางมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นๆ จัดขึ้น รวมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นของตนเองอีกด้วย

1.2 ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนิสิตนักศึกษาอย่างต่อเนื่องและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาฝึกฝนตนเองให้ เป็นคนที่สามารถรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง มีเป้าหมายในการศึกษา สามารถบังคับและควบคุมตนเองให้ มีวินัยในการเรียนได้ ปฏิบัติการเรียนรู้ที่จะใช้เวลาอย่างถูกต้อง และเห็นคุณค่าของการตรงต่อเวลา และผลจากการศึกษาที่พบว่า นิสิตนักศึกษาชายมีคุณธรรมและจริยธรรมต่ำกว่า นิสิตนักศึกษาหญิง นั้น สถาบันอุดมศึกษาควรจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาชายได้ เข้ารับการฝึกกีฬารักชาติ ดินแดน การฝึกในค่ายทหาร หรือร่วมกิจกรรมการกีฬาที่ตนเองเล่นเป็นทีมเพื่อที่จะได้ พัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อ สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

1.3 ด้านความอดทนอดกลั้น เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมด้านความอดทนอดกลั้นของนิสิตนักศึกษา อย่างต่อเนื่องและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป มหาวิทยาลัย ควรจะจัด กิจกรรม หรือโปรแกรมการฝึกอบรมทางด้านความอดทน (ขันติ) เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาสามารถอดทนอดกลั้นต่อสิ่งต่างๆ ที่มากระทบได้ เป็นอย่างดี ทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน และเรื่องส่วนตัว รวมไปถึงการนำไปใช้ การดำเนินชีวิตประจำวัน และผลจากการศึกษาที่พบว่า นิสิตนักศึกษาชายมีคุณธรรมและจริยธรรมต่ำกว่า นิสิตนักศึกษาหญิง นั้น สถาบันอุดมศึกษาควรจะมีการฝึกให้นิสิตนักศึกษาชายได้ อยู่ในสถานการณ์ที่มีความกดดัน และให้เรียนรู้ที่จะหาวิธีการในการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ เหล่านั้นด้วยตนเอง

1.4 ด้านความประหยัด เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้าน ความประหยัดของนิสิตนักศึกษา อย่างต่อเนื่องและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป มหาวิทยาลัยควรจัด กิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึกชอบในเรื่องการเห็นคุณค่า ของเงิน การใช้เวลา การพึ่งพาตนเอง และการ ประหยัดอดออมให้กับนิสิตนักศึกษา ในการตัดสินใจใช้ ทรัพย์สินและทรัพย์สินต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งที่เป็นของ ส่วนตนและส่วนรวมอย่างมีคุณค่า โดยการส่งเสริมให้ นิสิตนักศึกษามีความตระหนักแล ะเห็นคุณค่า ของการประหยัด เรียนรู้ที่จะพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่รู้จักวางแผนในการใช้ เงินเป็นอย่างดี เช่น การทำ บัญชีรายรับรายจ่ายประจำวัน การเก็บออมเงินสำรองไว้ ใช้จ่ายในยาม ฉุกเฉิน รวมทั้งการทำงานหารายได้ พิเศษในระหว่างเรียน เป็นต้น รวมทั้งการช่วยประหยัดพลังงานใน สถาบันอุดมศึกษา เช่น การปิดไฟ ปิดเครื่องปรับอากาศทุกครั้งหลังจากเลิกเรียนแล้ว และการช่วยดูแล รักษาทรัพย์สินต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

2. ข้อเสนอแนะจากตัวแปรที่ศึกษา

2.1 เพศ เพื่อให้มหาวิทยาลัย ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา เพศชายและเพศหญิงได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป ควรส่งเสริมการทำกิจกรรมที่ สนับสนุนบุคลิกภาพและธรรมชาติของเพศชายและเพศหญิง โดยเสริมสร้างบทบาทและหน้าที่ความ รับผิดชอบ และเพิ่มโอกาสความเท่าเทียมกันในการทำกิจกรรมอย่างเสมอภาค

2.2 โปรแกรมวิชา เพื่อให้มหาวิทยาลัย ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนิสิต นักศึกษาทุกโปรแกรมวิชาได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป คุณลักษณะเฉพาะทางของ แต่ละโปรแกรมวิชาที่มีความชอบและความถนัดที่แตกต่างกัน ควรส่งเสริมการทำกิจกรรมที่ให้โอกาส ทุกสาขาวิชาได้ร่วมกันแสดงศักยภาพที่เป็นประโยชน์กับสังคม

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้มหาวิทยาลัย ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนิสิตนักศึกษา ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันได้อย่างเหมาะสมและอยู่ในระดับมากยิ่งขึ้นไป มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมนักศึกษาหรือความช่วยเหลือกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ที่ส่งผลกระทบต่อนัก นักศึกษามีวินัย มีความรับผิดชอบและมีความประพฤติไปในทางที่ดี รวมทั้งสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ที่ เข้าถึงได้ง่าย เชื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว เพื่อให้มหาวิทยาลัย ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตนักศึกษา ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันได้อย่างเหมาะสมและอยู่ใน ระดับมากยิ่งขึ้นไป มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมนักศึกษาหรือความช่วยเหลือกับนักศึกษาที่มี ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ สร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้แบ่งเบาภาระทางการเงิน ให้กับครอบครัวของ นักศึกษา การกระตุ้นผลักดันความสามารถของนักศึกษา หาแหล่งทุนการศึกษา รวมถึงแนะนำให้ คำปรึกษาอย่างถูกต้องเพื่อเสริมแรงและสร้างกำลังใจในการเรียนให้กับนักศึกษา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบ คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม กับคณะอื่นๆ ภายใน มหาวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ราชภัฏอื่นๆ

3.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะทางจริยธรรม เช่น การเลี้ยงดู ค่านิยม เป็นต้น

3.3 ควรศึกษาคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2523). *แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2523). *คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2541). *คลื่นลูกที่ 5 ประชาณัฐสังคม: สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- (2541). *มหาวิทยาลัยที่ทางแยก: จุดประกายวิสัยทัศน์อุดมศึกษาไทยในอนาคต*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมีเดีย.
- โกเมท เทือกสุบรรณ. (2539). *การศึกษากการพัฒนาคุณธรรมนักศึกษาครูในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญฤดี ขำสอนสัตย์. (2542). *การศึกษาพฤติกรรมการรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล*. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2556). *รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2556*. สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2556, จาก <http://hm.npru.ac.th/sar/hm/sar2556.pdf>
- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). *รื้อปรับระบบสถาบันอุดมศึกษา กรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา นวลนิรันดร์. (2540, พฤษภาคม-สิงหาคม). การศึกษาค่านิยมทางจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้า. *วารสาร มกค.* 17(2): 66-82.
- จิรวัดณ์ วีระกร. (2545). *คัมภีร์ชีวิตนิสิตใหม่*. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ: ธารดาว.
- จีราพร หัสเนตร. (2548, มีนาคม). วิกฤตเด็กไทย. *วารสารวงการครู*, 2(15): 117.
- จรรยา สุภาพ; สมพงษ์ เกษมสิน; และสุพัตรา สุภาพ. (2520). *แบบเรียนสังคมศึกษา ส431*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- จันทน์ ทูมโฆสิต. (2534). *การศึกษาความเข้าใจทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย*.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 ถ่ายเอกสาร.
- เฉลียว บุรีภักดี; และหลุย จำปาเทศ. (2523). *คุณลักษณะความอดทนบึกบึนของคนไทย*. กรุงเทพฯ:
 ม.ป.พ.
- ชุตินาถ รัตนจรณะ. (2527). *การศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน
 วิทยาลัยครูภาคกลาง*. ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โชติ จินตแสวง. (2542). 38 มงคล. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ณรงค์ชัย สง่าแสง. (2556, 5 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถ ที่มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏนครปฐม.
- ดวงเด่น นุธรรมรัมย์. (2556). *ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม*. สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2556,
 จาก <http://www.duangden.com/Ethical.html>.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*, "ใน
 รายงานการวิจัยฉบับที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัยสถาบันวิจัยพฤติกรรม
 ศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมและการพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2543). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
 ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2544). *คู่มือการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน*. กรุงเทพฯ: บริษัทส่งเสริมการศึกษาและ
 จริยธรรม.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2540). *ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ
 ทบวงมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
- ทองเรือน อมรัชกุล (2525). *การบริหารกิจการนิสิตทฤษฎีและแนวปฏิบัติ* กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์
- ทิพมาศ เสวตวรโชติ. (2556). *กตัญญู (Gratitude)*. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2556, จาก
<http://taamkru.com/th>

- เทวินทร์ ขอบเหนี่ยวกลาง. (2557). *อนาคตของชาติฝากไว้ที่ "ละครทีวี"*. สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2557, จาก <http://www.ipoll.th.org/article/tv46/tv46.htm>
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2549). *นักการเมืองไทย : จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน สภาพปัญหาสาเหตุ ผลกระทบแนวทางแก้ไข*. กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- นันทวรรณ ลำเภา. (2556, 5 กรกฎาคม). *สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). *สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- บุญเรือง อินทวัฒน์. (2534). *จริยธรรมกับชีวิต*. นครสวรรค์: วิทยาลัยครูนครสวรรค์.
- บุญเรือน เดิมสารทรัพย์. (2552). *ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- บุญศักดิ์ แสงระวี. (2541). *ศิลปะการใช้คนในสามก๊ก* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ปริญญา ตันสกุล. (2545). *คัมภีร์นิพพาน*. กรุงเทพฯ: จิตจักรวาล.
- ประภาส สีหอำไพ. (2540). *พื้นฐานการศึกษาด้านศาสนาและจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2543). *พื้นฐานการศึกษาด้านศาสนา และจริยธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2545). *สุขภาพสังคมสู่สังคมสันติภาพ*. นนทบุรี: สำนักงานปฏิรูปสุขภาพและสถาบันวิจัยระบบสุขภาพ.
- (2556). *แนวคิดส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2556, จาก http://www.qlf.or.th/about/about_idea.
- ประเวศ วะสี. (2556). *คุณธรรม-จริยธรรมระเบียบวาระแห่งชาติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมสุขภาพสังคมสู่สังคมสันติภาพ*. สืบค้นเมื่อ 7 กรกฎาคม 2556, จาก http://www.prawase.com/images/book/050218_PW_PB02.pdf
- ปราณี วิฑูรวานิชย์. (2542). *จริยธรรมกับชีวิต*. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- แปลก สนธิรักษ์ และวิทย์ วิศทเวทย์. (2522). *ศีลธรรม ส.543*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ปัทมวรรณ อ่วมศรี. (2541). *การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ผู้จัดการออนไลน์. (2556, กรกฎาคม3). *อารมณ์ ความรักและปัญหาทางจิต...เส้นทางชีวิตของเด็กไทย*. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2556, จาก

<http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9480000010559>.

ผู้จัดการออนไลน์. (2556, กรกฎาคม 3). *พฤติกรรมหลงทางของเด็กไทย...เหล่า วิวาท ฟุ่มเฟือย ตัวการร้าย*. สืบค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2556, จาก

<http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9480000010687>.

พวงพยอม ชิดทอง. (2536). *ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรธมนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2527). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดี สุรเตโช). (ม.ป.ป.). *หลักการพัฒนาตน*. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน 2557, จาก <http://www.parliament.go.th/moral/hrdtric5.pdf>

พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาสภิกขุ). (2520). *จริยศีลธรรม (ชุดธรรมโฆษณ)*. สุวาชฎาธานี: ธรรมทานมูลนิธิ.

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2530). *พุทธธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหাজุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก, (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2540). *รวมบทความทางวิชาการ พระพุทธศาสนาและปรัชญา*. กรุงเทพฯ: งาน 50 ปี อุดมศึกษามหাজุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุต โต). (2540). *การศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตหรือการศึกษาเพิ่มผลผลิต*. กรุงเทพฯ: กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

----- (2543). *จริยธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

----- (2542). *การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

----- (2550). *การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). (ม.ป.ป.). *แก่นแท้ของพระพุทธศาสนา (บริจาค รศ.ธรา วิริยะพานิช ที่ปรึกษาสถาบันวิจัยโภชนาการ ม.มหิดล)*. กรุงเทพฯ: กองทุนวุดฒิธรรม.

พระมหาบุญเพียร ปุญญวิริโย. (2544, กันยายน). *ปฏิรูปการศึกษาเพื่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์*. *วารสารวิชาการ*. 4(9): 37-42.

พระมหาอุดม สารเมธี. (2549). *กตัญญูกตเวทิตา การรู้จักตอบแทนคุณ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: ระฆังทอง.

- พระไพศาล วิสาโล. (2546). พุทธศาสนาไทยในอนาคตแนวโน้มและทางออกจากวิกฤต. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- พิทักษ์ พูลสวัสดิ์. (2556, 5 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พิบูลย์ กระแสสุข. (2541). การส่งเสริมพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณในโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว. (2547). การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพ์พรพรรณ เทพสุเมธานนท์. (2547). จริยธรรมของอาจารย์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เพ็ญศิริ จีระเดชาวูล. (2539). กระบวนการพัฒนาและการศึกษาวิถึงานของวิกฤตทางจริยธรรมในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แพง ชินพงศ์. (2540). การวิเคราะห์บทความด้านจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ในนิตยสารสำหรับครอบครัว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์. (2540). อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวนา ใจประสาท. (2534). การศึกษาการดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภูสิทธิ์ บวรวัฒนดิถก; และคณะ. (2555). การศึกษาคูณธรรมจริยธรรมของ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2556). ประวัติ. สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2556, จาก http://www.npru.ac.th/info/npru_profile.php.
- มารศรี กลางประพันธ์. (2548). การพัฒนาคุณธรรมด้านความอดทน (ขันติ) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ไม่ปรากฏชื่อ. (2552). *รวมพระราชดำรัส*. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2556, จาก <http://www.jariyatam.com/roayl-remark->
- ยงยุทธ วาศบุญมา. (2529). *การศึกษาค่านิยมพื้นฐานของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนวดี โชติกพนิช. (ม.ป.ป.). *จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู Moral and Ethics in Teaching Profession CU 503*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2556). *ความอดทน อดกลั้น เป็นส่วนสำคัญของการต่อสู้ชีวิต*. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9480000080123>
- ลิขิตกุล กุลรัตน์รักษ์. (2547). *การศึกษาประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามการรับรู้ของนิสิต*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดา เสนาวงษ์. (2532). *ความเป็นครู*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พิเศษฐ์การพิมพ์.
- วศิน อินทสระ. (2539). *จริยธรรมกับบุคคล*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วศิน อินทสระ. (2544). *จริยศาสตร์ที่ว่าด้วยคุณความดีและศิลป์ในการตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- วิทย์ วิศทเวศย์; และ เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2530). *แนวทางการพัฒนาค่านิยมและคุณธรรมของเยาวชนในสังคม*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2524). *“ลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา,” การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2530). *บุคลากรนิสิตนักศึกษา. โครงการเอกสารตำราทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2543). *การพัฒนานิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีนยา ชัยเพียรเจริญกิจ. (2530). *ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ส. ผ่องสวัสดิ์. (2549). *ครอบครัวอบอุ่น*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพัฒนาเยาวชนต้นแบบศีลธรรม.

- สมชาย เรืองสม. (2541). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. (ครุศาสตร์เครื่องกล). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน; และคณะ. (2536). *พัฒนาการใช้เหตุผลทางจริยธรรม: รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมสุดา ผู้วัฒน์; และอัจฉรา ธนะมัย. (2543). *รายงานการวิจัย เรื่อง ความอดทน : แหล่งที่มาและปัจจัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมศักดิ์ ศักดิ์เสียม. (2556, 5 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สถิตาพร คำสด. (2546). *การศึกษาพฤติกรรมการความมีวินัยในตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สาโรช บัวศรี. (2526). *จริยธรรม*. กรุงเทพฯ: กรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สายฝน สาระผล. (2556). *ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับจริยธรรม*. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2556, จาก <http://pdc.ac.th/chinawat/CAI51/A.kanitta/unit1.html>.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education)*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติ เรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ : การพัฒนารายละเอียดของหลักสูตรและรายวิชาให้มีคุณภาพ” วันที่ 30 กันยายน - 2 ตุลาคม 2552 ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพมหานคร
- สุภรณ์ ลิ้มอารีย์. (2543). *การสร้างหลักสูตรและรายวิชาใหม่ด้านคุณธรรมและจริยธรรม: แนวทางพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุมาลี วงษ์สุวรรณ. (2546). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกุหลาบวัฒนา เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *การวัดและประเมินผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2545). *แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ดพ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙*. สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2557, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *การศึกษาไทยในภาวะวิกฤตของประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 3 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.thaipr.net/general/231817>.
- สำนักงานพัฒนาคุณธรรมกระทรวงศึกษาธิการ. (2532). *คู่มือการพัฒนาคุณธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ดพ.ศ. 2555-2559*. สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2556, จาก www.plan.ru.ac.th/strategy/data/education_velopement_55-59.pdf.
- สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา. (2543). *การสร้างหลักสูตรและรายวิชาใหม่ด้านคุณธรรมและจริยธรรม: แนวทางพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ: จุดทอง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. กรุงเทพฯ: สหยาบลิ้ม และการพิมพ์.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. สืบค้นเมื่อ 24 เมษายน 2556, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>.
- สำเนาฯ ขจรศิลป์. (2537). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 1 : พื้นฐานและบริการนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สิวลี ศิริไล. (2532). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. มหาสารคาม: ปริชาการพิมพ์.
- สุธิดา ชัยรุ่งเรือง. (2552). *ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. งานวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุพัตรา สุภาพ. (2546). *สังคมวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.

- สุวิมล ว่องวานิช; และเนงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยและกระบวนการที่
 เกี่ยวต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนิสิตนักศึกษา
 มหาวิทยาลัย: การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา แก้วสุข. (2557). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจริยธรรมของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏใน
 เขตกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 14 กันยายน 2557, จาก
<http://library.uru.ac.th/dbresearch/images/013.htm>
- สุพจน์ มะย่น. (2556, 5 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถที่ มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏนครปฐม.
- สุภรณ์ ลิ้มอารีย์. (2543). บัณฑิตมหาชน. ในการสร้างหลักสูตรและรายวิชาใหม่ด้านคุณธรรมและ
 จริยธรรม: แนวทางพัฒนาบัณฑิตอุดมคติไทย. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สุมาลี ผาหยาด. (2556, 5 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถที่ มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏนครปฐม.
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. (2522). "จริยธรรมของสังคมไทยในทัศนะของฝ่ายศาสนา," ใน เอกสารประกอบ
 สัมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ไสว มาลาทอง. (2542). คู่มือการศึกษาจริยธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา
- อดิศร พงษ์ศรี. (2546). การใช้ชีวิตภายในมหาวิทยาลัยของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิญา มานะโรจน์ (2539). กระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อมรา เล็กเจิงสินธุ์. (2542). คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบัน
 ราชภัฏสวนดุสิต.
- อรพินทร์ สันติชัยอนันต์. (2549). การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา
 ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมรากลุ อินโชนานนท์. (2557). ความประหยัด...ใช้จะสร้างได้ด้วยทางลัด. (2549, 22 มกราคม).
 กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2557, จาก [http://www.
 Bangkokbiznews.com/bodyheart/20060104/news.php?n...](http://www.Bangkokbiznews.com/bodyheart/20060104/news.php?n...)

- อาภา โลจายะ. (2535). *พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลสภาการศึกษาไทยตามความคิดเห็นของผู้บริหารพยาบาลและอาจารย์พยาบาล*. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี พันธุ์มณี. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ตันอ้อ 1999.
- อังคณา แซ่เตี่ยว. (2556, 5 กรกฎาคม). สัมภาษณ์โดย พระมหามงคล สามารถ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey: Prentice Hall.
- Cronbach, Lee J. (1990). *Essential of Psychological Testing*. 5th ed. New York: Harper and Row Publishers.
- Ferguson, George A. (1989). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 6th ed. New York: McGraw – Hill.
- Feldman, Kenneth A.; & Theodore, M.N. (1970). *The Impact of College Students*. San Francisco: Jossey-Bass Inc.
- Lee, Catherine. (2014, July 27). "Why Students Cheat". INSIDECUA Online. Retrieved July 27, 2014, from URL: <http://inside.cua.edu/previous/scitech.cfm?InsideID=47>
- Levine, Charles G.; Patricia, Pakvis; & Ann, Higgins-D'Alessandro. (2000). "Ego and Moral Development in University Context : The Value Consistency Thesis Extended". *Journal of Adolescent Research*. (15): 482-503.
- Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale", Reading in Attitude Theory and Measurement. P.90-95. Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son.
- Kohlberg, L. (1971). *Development of Moral Character and Moral Ideology*, Review of Child Development Research. New York: Russell Sage Foundation.
- Piaget, J. (1970). *Science of Education and the Psychology of the Child*. New York: Orion Press.
- Piaget, J. (1967). *Six Psychological Studies*. New York: Random House.
- Piaget, J. (1952). *The Origin of Intelligence in Children*. New York: International University Press.
- Yamane, T. (1976). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 3(11): 886.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. อาจารย์ ญาณภัทร ยอดแก้ว

ตำแหน่ง รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2. อาจารย์ ดร.มนตรี วิวาทสุข

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา
สถานที่ทำงาน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3. อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา

ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยสาขาพัฒนาการเรียนการสอน
สถานที่ทำงาน สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. อาจารย์ ดร.บุญส่ง หาญพานิช

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยสยาม
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสยาม

5. อาจารย์ ดร.อรรณพ โพธิสุข

ตำแหน่ง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษารวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้นและด้านความประหยัด
3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษา กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็น หรือตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลนี้ไว้เป็นความลับ และจะเสนอเฉพาะในภาพรวมเท่านั้น

พระมหามงคล สามารถ
นิติปรัชญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่เป็นสถานภาพของท่าน

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. โปรแกรมวิชา

2.1 โปรแกรมวิชาภาษาไทย

2.2 โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ

2.3 โปรแกรมวิชาภาษาจีน

2.4 โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์

2.5 โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.6 โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์

2.7 โปรแกรมวิชานิติศาสตร์

2.8 โปรแกรมวิชาสังคมศาสตร์

2.9 โปรแกรมวิชาศิลปกรรม

2.10 โปรแกรมวิชาดนตรีและนาฏศิลป์

2.11 โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ต่ำกว่า 2.50

3.2 2.50 -3.00

3.3 สูงกว่า 3.00

4. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

4.1 รายได้ต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท

4.2 รายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000-30,000 บาท

4.3 รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

คุณลักษณะทางจริยธรรม	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
ด้านความใฝ่รู้					
1. พูดคุย ซักถาม หรือสนทนากับผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาต่าง ๆ					
2. เข้าร่วมอบรมสัมมนาหรือเข้าชมนิทรรศการ ที่ทางมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น					
3. เตรียมบทเรียนมาล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน					
4. มีความกระตือรือร้นในการศึกษาเล่าเรียน					
5. อ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ นอกเหนือจากการอ่านบทเรียน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร เป็นต้น					
6. มีความสนใจ ติดตามความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหวทางวิชาการ ในเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์ ฯลฯ					
7. เมื่อมีเวลาว่าง จะเข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม					
8. พูดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ ๆ กับอาจารย์และเพื่อน					
9. ทบทวนบทเรียนและค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องที่อาจารย์สอนไปแล้ว แต่ยังไม่เข้าใจถ่องแท้					
10. มีความสนใจและเชื่อมโยงความรู้เดิม ไปสู่ความรู้ใหม่					
11. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นของตนเอง					
12. มีความสนใจที่จะเรียนรู้วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ					
13. ขำพเจ้าเป็นคนที่ใส่ใจหาความรู้ตลอดเวลา					

คุณลักษณะทางจริยธรรม	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ					
14. ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำในห้องเรียน ในขณะที่อาจารย์กำลังสอน					
15. ส่งงานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำตรงเวลา					
16. ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย					
17. ปฏิบัติตามกฎหมายจรรยาบรรณทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย					
18. ทำการบ้านทุกวิชาด้วยตนเอง					
19. ไม่สูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ ที่ทำลายสุขภาพ					
20. เข้าชั้นเรียนทุกชั่วโมง					
21. ทำตารางและปฏิบัติตามตารางในการดูหนังสือ และทำการบ้าน					
22. ใช้ระเบียบแถวในการรับบริการต่าง ๆ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย					
23. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำกระทำการสิ่งใด จะเอาใจใส่งานนั้นอย่างเต็มความสามารถ					
24. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย					
25. ช่วยรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งที่บ้าน/ที่พัก อาศัยมหาวิทยาลัย และสถานที่ต่าง ๆ					
ด้านความอดทนอดกลั้น					
26. ตั้งใจเรียนทุกวิชา แม้จะมีบางวิชาที่ไม่ชอบ					
27. สามารถรอคอย พยายามทำงานต่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พอใจ					
28. รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น					
29. เข้าใจสามารถควบคุมการแสดงออกเมื่อโกรธได้					
30. เข้าใจตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อ แม้ว่างานนั้นจะยากลำบากและมีอุปสรรค					

คุณลักษณะทางจริยธรรม	ระดับการปฏิบัติ				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
31. ไม่แสดงความเสียใจ เมื่อถูกตำหนิ					
32. ไม่กล่าวคำหยาบ เมื่อถูกขู่ขู่ให้โกรธ					
33. รับฟังข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข					
34. เมื่อทำความผิดต่อผู้อื่น ก็จะกล่าวคำ “ขอโทษ”					
35. มีความขยันหมั่นเพียรในกิจการต่างๆ					
36. มีน้ำใจเป็นนักกีฬา และรู้จักให้อภัยผู้อื่น					
37. ยอมรับในสิ่งที่ผิดพลาด					
ด้านความประหยัด					
38. ใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น สมควรแก่อัถภาพ					
39. กำหนดรายจ่ายให้พอเหมาะพอควรแก่กำลังทรัพย์					
40. เก็บสะสมเงินไว้บางส่วน เพื่อใช้จ่ายยามจำเป็น					
41. มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบในแต่ละเดือน					
42. คำนึงถึงผลดี ผลเสีย และความคุ้มค่าก่อนที่จะซื้อสิ่งของใดๆ					
43. รักษาซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ					
44. นำเสื้อผ้าเก่าที่ไม่ทันสมัยมาดัดแปลงให้สวยงามแล้วนำมาสวมใส่ใหม่ได้					
45. ปิดไฟฟ้าหรือน้ำประปาทุกครั้ง หลังจากที่ใช้แล้ว					
46. ปิดโทรทัศน์หรือวิทยุ เมื่อไม่มีใครดูหรือฟัง					
47. ใช้โทรศัพท์มือถือ พูดคุยในเรื่องที่มีประโยชน์ และได้สาระ					
48. ใช้จ่ายอย่างมีประโยชน์					
49. ช่วยดูแลและประหยัดการใช้พลังงานทั้งในมหาวิทยาลัยและที่สาธารณะ					
50. เดินทางโดยใช้รถสาธารณะ แทนการเดินทางโดยรถส่วนตัว					

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่น (α) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถาม

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) ที่จัดไว้เท่ากับ 0.876
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อ

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความรู้

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.42
2	4.37
3	4.41
4	4.45
5	4.35
6	4.38
7	4.47
8	4.40
9	4.29
10	4.44
11	4.45
12	4.13
13	4.12

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.25
2	4.69
3	5.41
4	3.93
5	3.68
6	3.33
7	3.68
8	3.34
9	4.98
10	3.76
11	3.61
12	4.16
13	4.25

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความอดทนอดกลั้น

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	5.44
2	4.65
3	4.31
4	4.52
5	4.41
6	4.52
7	4.58
8	4.46
9	5.44
10	4.58
11	4.39

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ด้านความประหยัด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	4.66
2	4.14
3	4.24
4	4.10
5	3.71
6	4.52
7	4.08
8	4.20
9	4.66
10	4.72
11	4.63
12	4.63
13	4.72

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	พระมหามงคล ฉายา วรรณมวาที นามสกุล สามารถ
วันเดือนปีเกิด	31 สิงหาคม พ.ศ.2526
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 121 หมู่ 5 ต.ละเวีย อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	วัดนิมมานรดี พระอารามหลวง 845 ซ.สุขาภิบาล 1 ถ.เพชรเกษม แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดนิมมานรดี พระอารามหลวง ประธานศูนย์เผยแผ่พระพุทธศาสนา วัดนิมมานรดี รองประธานเครือข่ายพระวิทยากรกลุ่ม กัลยาณมิตร ธรรมะอารมณ์ดี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2539	จบการศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 จาก โรงเรียนบ้านปราสาทสามัคคี ต.ละเวีย อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์
พ.ศ.2541	จบการศึกษานักธรรมชั้นเอก จาก สำนักเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2545	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2548	จบการศึกษาเปรียญธรรม 5 ประโยค จาก สำนักเรียนวัดนิมมานรดี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2550	จบการศึกษาพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) สาขาการสอนวิชาสังคม คณะครุศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พ.ศ.2558	จบการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ